N Nr. 11

1. JUNINUMMER 1941

Signal

Universitetsbibliotek
i Tromsø

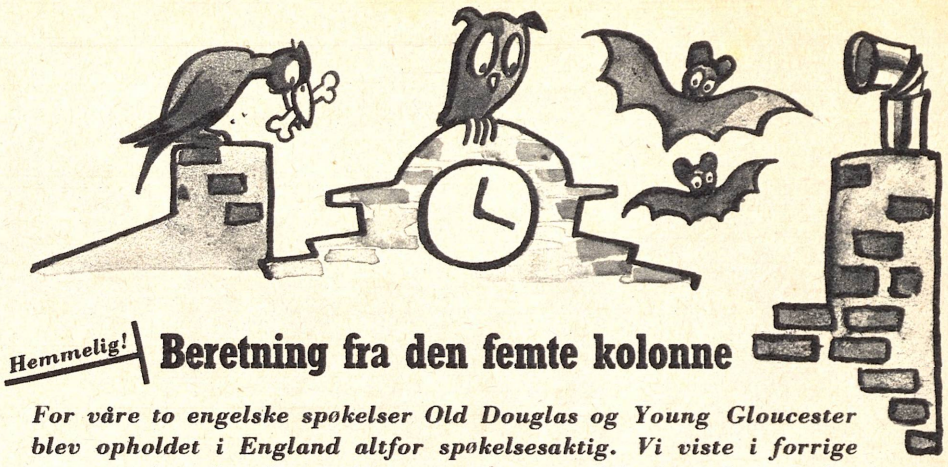
Belgia 2 fr. / Bulgaria 8 lewa / Danmark 50 øre / Elsaß-Lothringen 25 Pf. / Finnland 4.50 mk. / Frankrike 4 fr. / Hellas 11 drs. / Italia 2 lire / Luxemburg 25 Pf. / Nederland 20 cents / Norge 45 øre / Portugal 2.50 esc. / Romania 16 lei / Sverige 53 øre / Sveits 45 cents / Slovakia 2.50 kr. / Spania 1.50 ps. / Tyrkia 12 piaster / Ungarn 36 filler

Det som de lærte å beundre fra barndommen av, har de idag fått anledning til å se:

Tyske soldater på Akropolis

Foto: PK. Scheerer

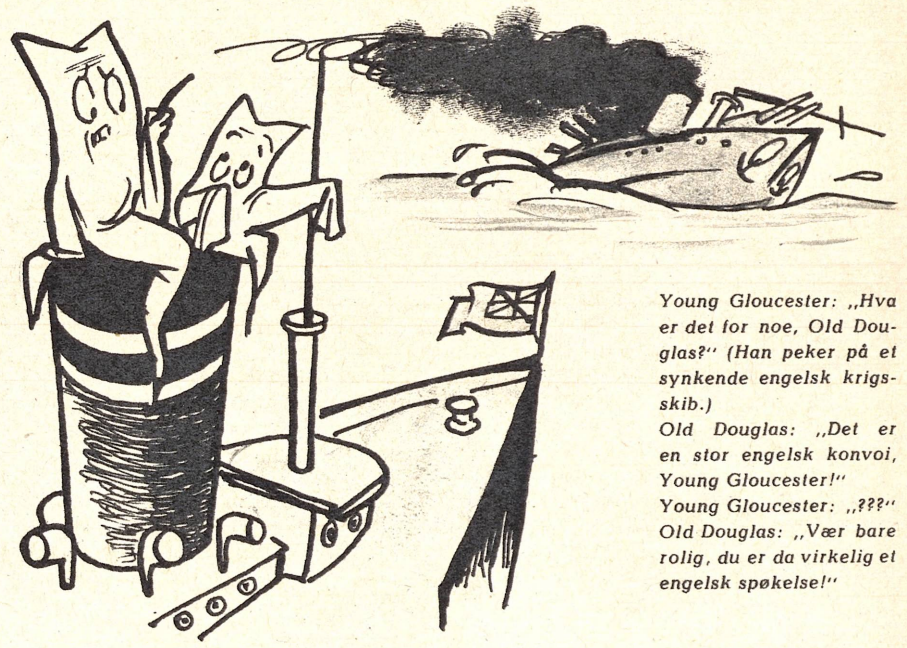

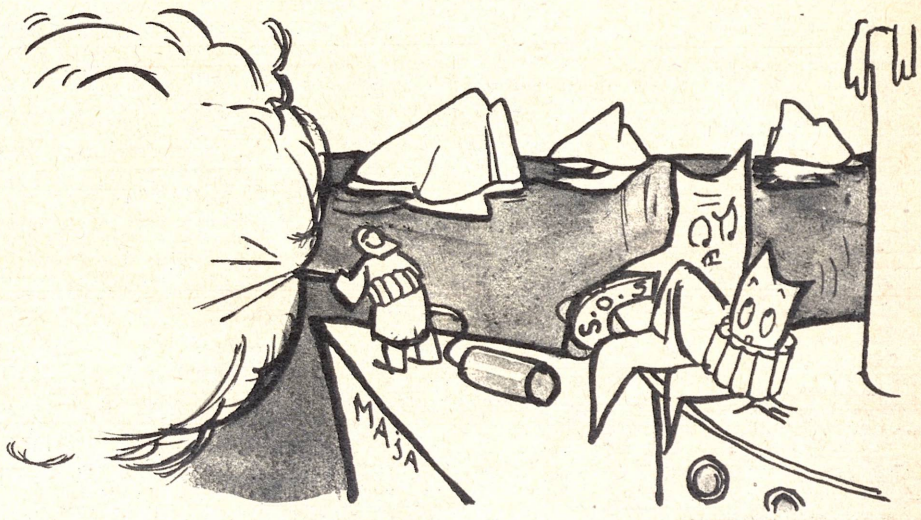
Hemmelig!

Beretning fra den femte kolonne

For våre to engelske spøkelser Old Douglas og Young Gloucester blev opholdet i England altfor spøkelsesaktig. Vi viste i forrige nummer hvordan de innskibet sig på et engelsk skib til Amerika, og idag beretter vi om hvordan det gikk dem på overreisen

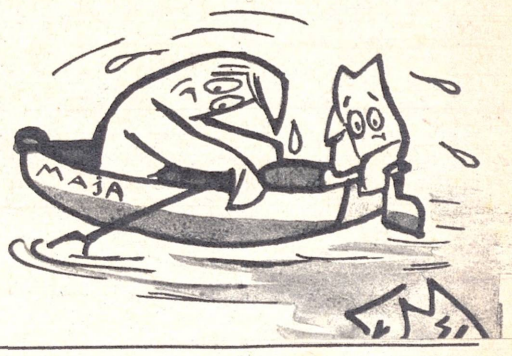
Young Gloucester: „Hva er det for noe, Old Douglas?" (Han peker på et synkende engelsk krigsskib.)
Old Douglas: „Det er en stor engelsk konvoi, Young Gloucester!"
Young Gloucester: „???"
Old Douglas: „Vær bare rolig, du er da virkelig et engelsk spøkelse!"

Slik kom de to spøkelser til Amerika

Young Gloucester: „Hva skal alt dette bety, Old Douglas? Reiser vi rundt om Nordpolen til Amerika? Og hvorfor hyller skibet sig inn i tåke?"
Old Douglas: „Det gjør vi av forsiktighet overfor tyske flyvere, undervannsbåter, hjelpekryssere og krigsskib!"
Young Gloucester: „Men jeg trodde da enda at England behersker Atlanterhavet?"
Old Douglas: "Vær bare rolig, du er da virkelig et engelsk spøkelse!„

Tegninger: v. Malachowski

COPYRIGHT 1941 BY DEUTSCHER VERLAG BERLIN

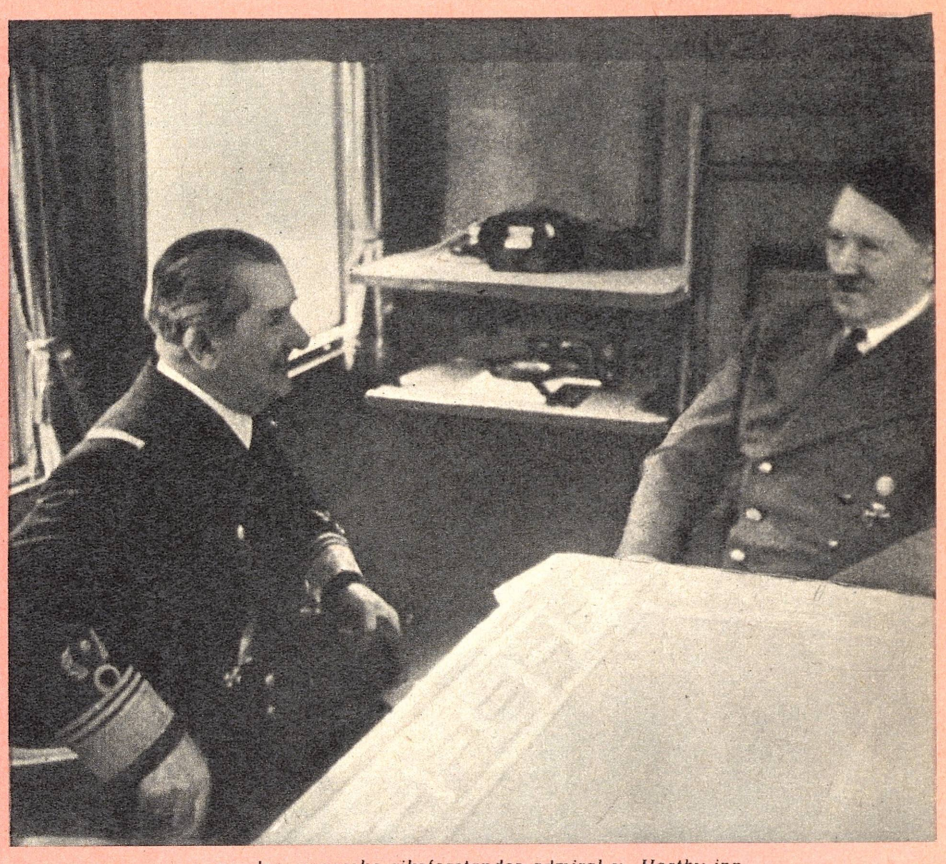

Foto: PK. Bauer

Efter heltemodig kamp:
Tysk og gresk æresvakt foran den ukjente soldats grav i Aten

Mottagelser i fører-hovedkvarterēt *ved sydøstfronten sto i tegnet av nyordningen i Syd-øst-Europa. Den bulgarske konge Boris . . .*

. . . og den ungarske riksforstander admiral v. Horthy inntraff til rådslagning med Adolf Hitler. Tyskland og Italia . . .

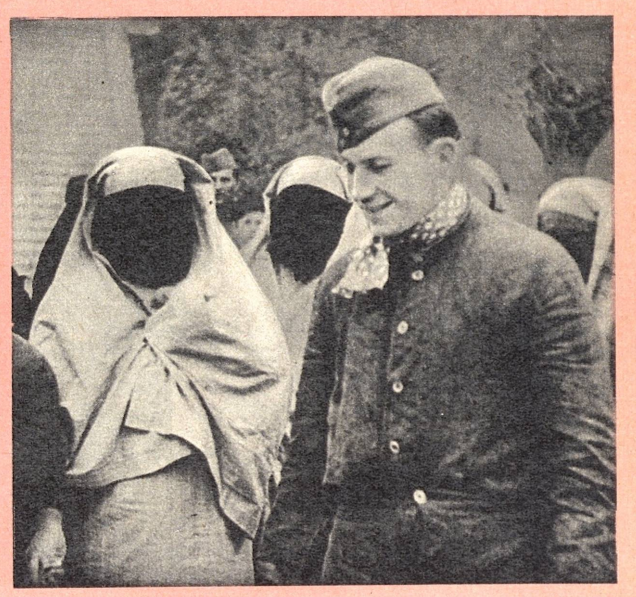
Den tyske ukerevy fremviser:

I Bosnia *har den seierrike tyske forsvarsmakt tatt utallige mengder av fanger. Bilder . . .*

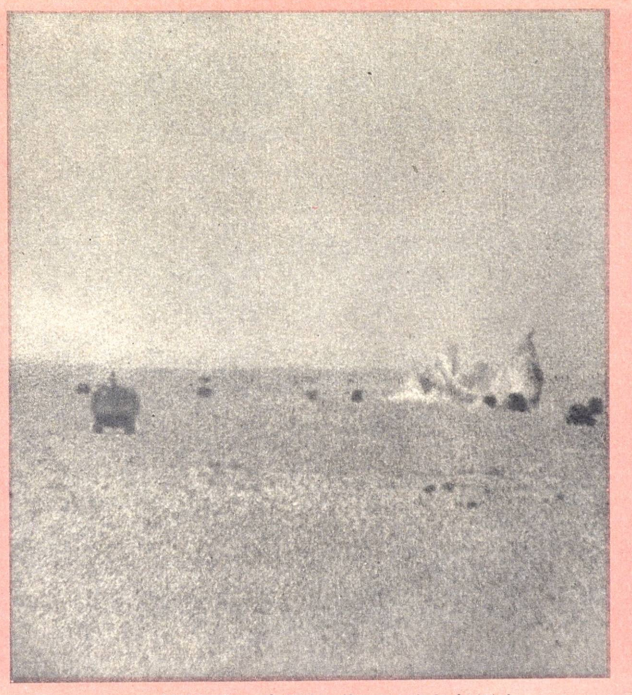
. . . som disse var karakteristisk for Serbias veier i sydøstfelttogets dager

Tyske soldater ved siden av tilslørte muselmaninner, et uvant syn på gaten i en bosnisk by

Veien til Sollum *forsøker engelske panservogner å sperre for general Rommels tropper, men . . .*

. . . fulltreffer på fulltreffer inn i de britiske rekker tvinger panservognene til å dreie av

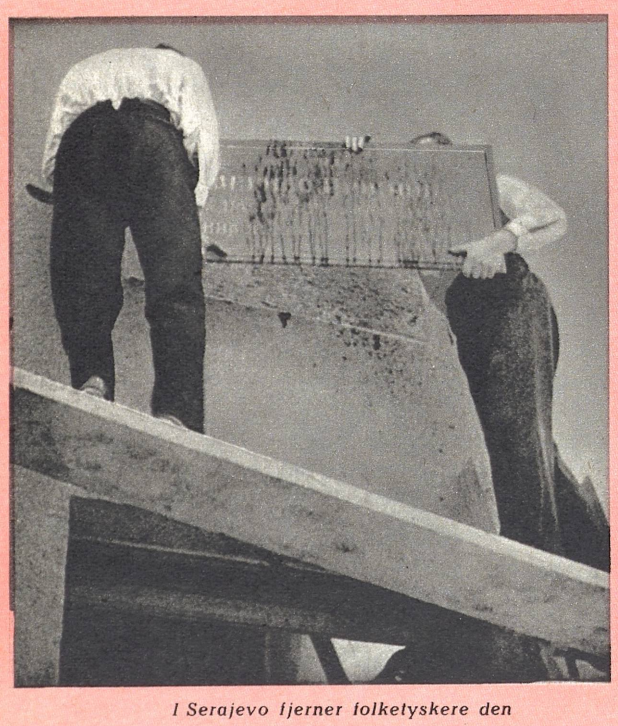
Kameraet svinger og viser ut fra et annet punkt en av de trufne fiendtlige panservogner . . .

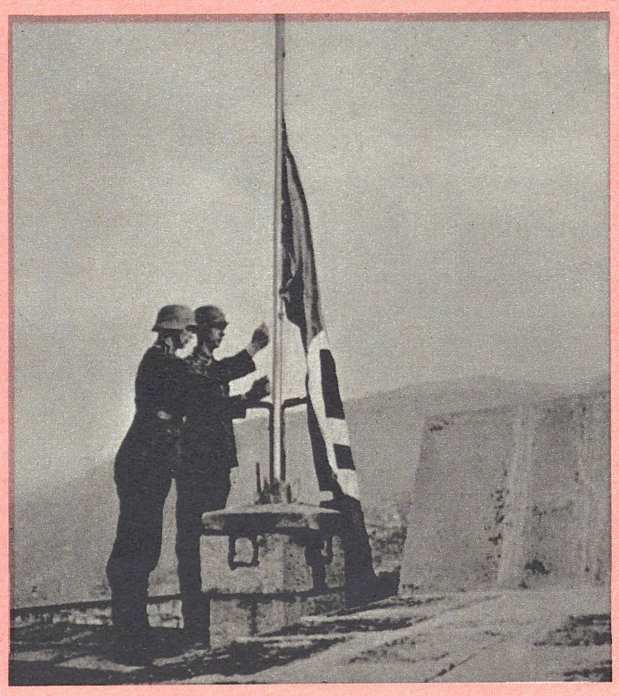
. . . hvis utenriksminister, grev Ciano likeledes var til stede i førerhovedkvarteret, muliggjorde en rettferdig løsning av Balkan-problemene

En meget beaktet gjest under rådslagningene var den tyske sendemann i Ankara, herr von Papen

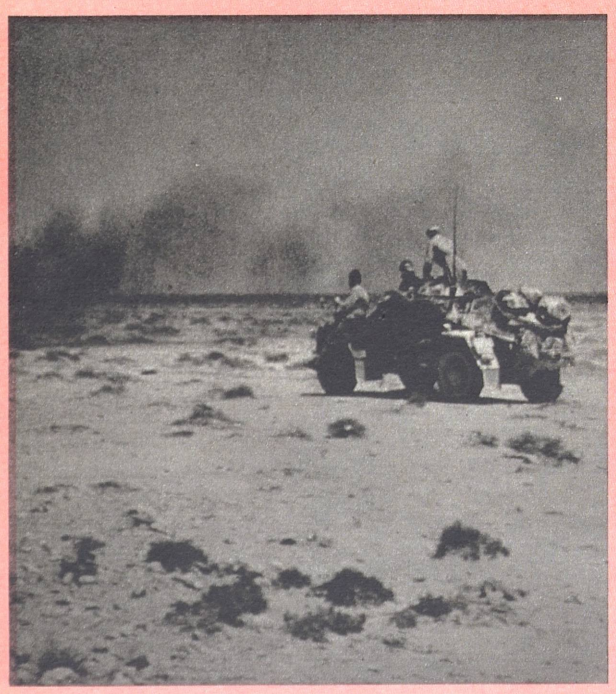
I Serajevo fjerner folketyskere den tavle som forherliget mordet på den østerrikske erkehertug Ferdinand

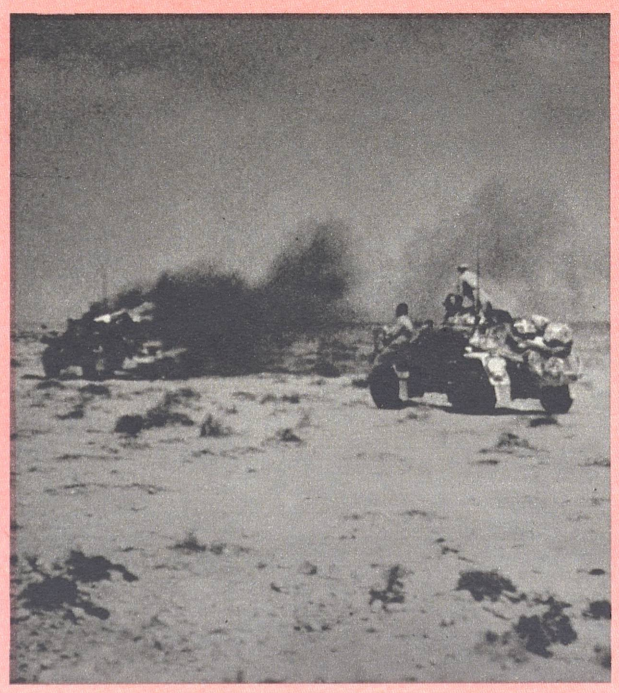
Overalt heiste tyske soldater hakekorsflagget, et synlig tegn på den tyske forsvarsmakts uimotståelige kraft

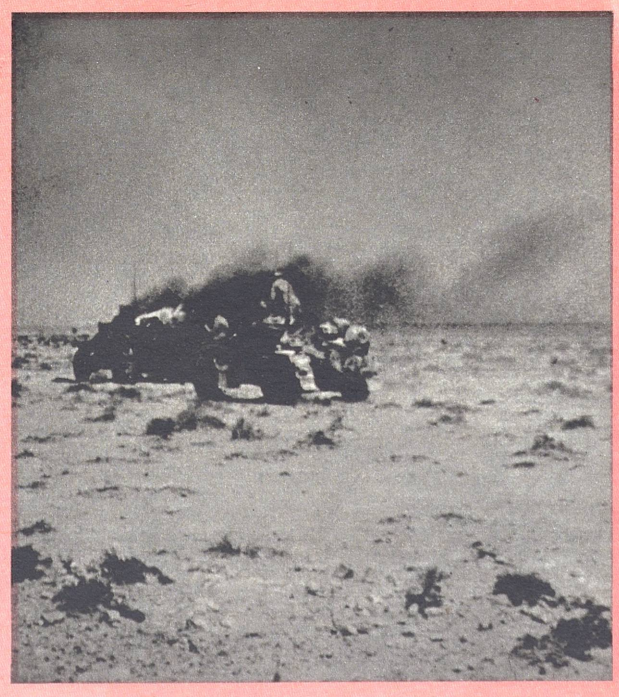
Befolkningen hilser vennlig på Rikets tropper, som har brutt en generalklikks terror i Serbia

. . . som briterne måtte la bli tilbake i brennende tilstand. En tysk panservogn . . .

. . . kjører imot den sorte røkskyen. Like efter . . .

. . . passerer den dette tegn på det britiske nederlag, for å fortsette fremmarsjen mot Sollum

Om Termopylene

Ved de heftige kampene i Hellas' fjell måtte det stadig settes inn tungt artilleri for å fremtvinge det tyske gjennembrudd. Over glimtene av mundingsilden og kruttdampen hever sig herOlymps hvite tinder i evig ro

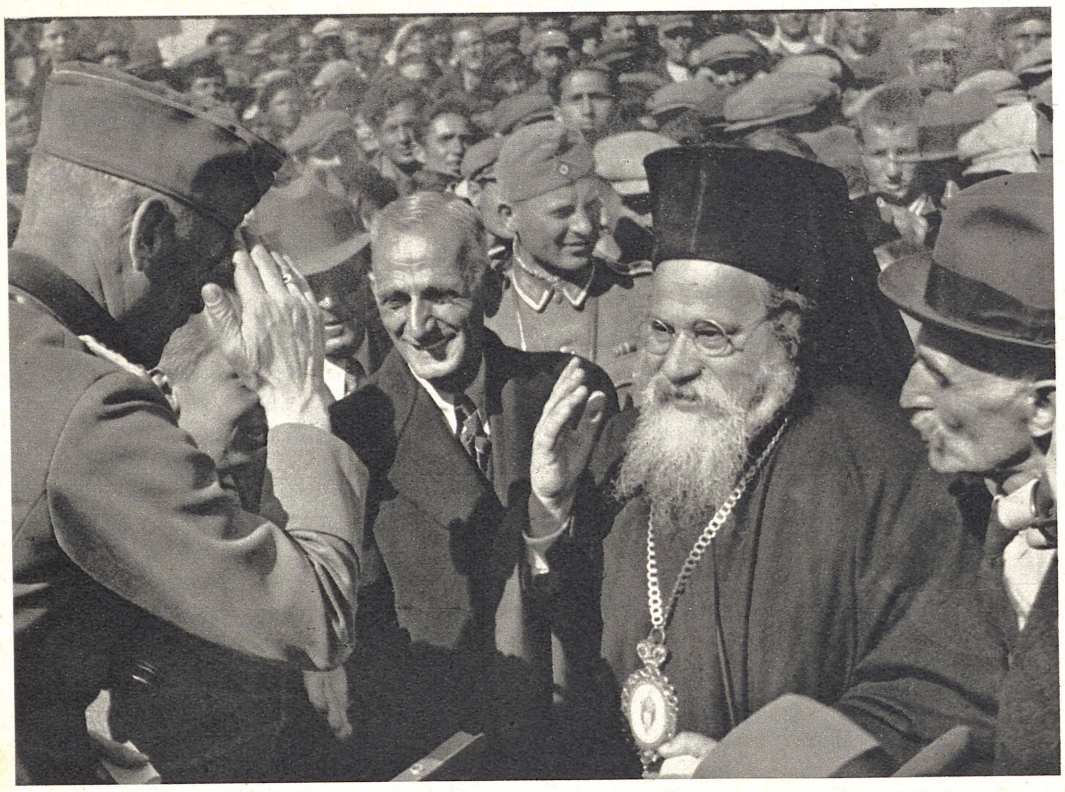

Fiendens hovedmotstand ved Termopylene er brutt. Efter de fremstormende tyske panserbiler følger motoriserte kolonner. Ennå forekommer det spredt fiendtlig ild på fremrykningsveien. Mannskapet springer ned fra bilen og går i dekning. Men fremrykningen er ikke til å stanse

Efter dagelang kamp og marsj: de varme kilder ved Termopylene! Uniformene kommer fort av, og av den marsjerende troppeavdeling er det blitt et muntert badeselskap

Fotos: P. K. Müller

Slik blev de tyske tropper mottatt på de fleste steder i Hellas. *I spissen for befolkningen i en liten by hilser stedets gresk-ortodokse erkebiskop og borgermesteren på kommandanten for de innrykkende tropper*

Πρός

τήν Αὐτοῦ Ἐξοχότητα τόν Φύρερ τοῦ Γερμανικοῦ Ράϊχ

Κύριον Κον Ἀδόλφον Χίτλερ

Διά

τῆς ἐν Ἀλεξανδρουπόλει Στρατιωτικῆς Διοικήσεως

Λαός Ἀλεξανδρουπόλεως, τελούσης ἀπό τριημέρου ὑπό κατοχήν ἐνδόξων Γερμανικῶν Στρατευμάτων, συνελθών ὅλως αὐθορμήτως σήμερον εἰς πάνδημον Συνέλευσιν, ἠσθάνθη ἐπιτακτικήν τήν ὑποχρέωσιν ὅπως διαδηλώσῃ πρός Ὑμᾶς τόν Ὕπατον Ἀρχηγόν τοῦ εὐκλεοῦς Γερμανικοῦ Στρατοῦ, τάς ὁλοψύχους αὐτοῦ εὐχαριστίας καί τήν εἰς τό διηνεκές ἀναλλοίωτον εὐγνωμοσύνην του, διά τήν ἄκραν εὐγένειαν καί τόν ἀληθῆ ἐκκοσμισμόν τόν ὁποῖον ἐπεδείξαντο ἀπέναντί του τά ἡρωϊκά Στρατεύματα τῆς κατοχῆς, ὄχι μόνον σεβασθέντα ἀπολύτως τήν ἐθνικήν καί ἀτομικήν ζωήν, τιμήν καί κεριουσίαν, τά ἤθη καί τάς παραδόσεις αὐτοῦ, ἀλλά καί ἐμπράκτως ἐκτιθεμένα εἰλικρινές ἐνδιαφέρον ὑπέρ τῆς εὐρύθμου ἀτομικῆς καί κοινωνικῆς ζωῆς.-

Ἐν Ἀλεξανδρουπόλει τῇ 10ῃ Ἀπριλίου 1941

Ἡ Κεντρική Ἐπιτροπή Λαοῦ Ἀλεξανδρουπόλεως

Ὁ Ἐπίτιμος Πρόεδρος
Θεοφιλέσατος Ἐπίσκοπος Πατάρων
Μελέτιος

Ὁ Πρόεδρος
Ἀναστάσιος Πέντζος

Τά Μέλη
Κωνστ/νος Σαρίδης
Νικόλαος Στειρόπουλος
Ἐμμανουήλ Μαγκανάρης

Ὁ Γραμματεύς
Ἐμμαν. Μαγκανάρης

Til det tyske folks fører

Med de tyske troppers innmarsj er det igjen inntrådt ro og orden i Hellas. Et brev som folkekommisjonen i Alexandroupolis rettet til der Führer, bekrefter dette i en særlig form:

,,Alexandroupolis' befolkning, som bor i det område der i tre dager har vært besatt av de berømmelige tyske tropper, er idag av fri vilje kommet sammen for på denne måte å gi uttrykk for sin dyptfølte takk likeoverfor Deres eksellense som øverstkommanderende for den ærefulle tyske arme! Till alle tider vil befolkningen bevare i takknemlig erindring de tapre besetningstroppers fremragende høflighet og sanne ridderlige optreden.

Liv, ære og eiendom blev uantastet, likeså vel som skikk og nasjonal tradisjon. Gjennem handling er det bevist at livet går sin uforanderede gang som før.''

Alexandroupolis, den 10. April 1941

I ærbødighet og takknemmelighet hilser vi Deres eksellense.
Folkekommisjonen i Alexandroupolis:

Biskoppen — *Borgermesteren*
Pater Heletios — *Anas. Pentzez*

Medlemmene Nic. Stiropoulos, Konst. Saridis
Generalsekretæren Manganaris

Et minneverdig syn:
Over Akropolis' tusenårige gamle søiler vaier den unge tyske, seierrike forsvarsmakts fane

kapitulasjonen
Avtalene blir underskrevet. Til venstre general Jodl fra derFührers hovedkvarter, bak ham (stående) sjefen for sydøstarméens stab, general Greiffenberg, i midten (sittende) representanten for den greske armé, general Tsolakoglu
Foto: PK. Schlickum

Natten til den 6. april

Roosevelts nederlag på Balkan

Kongeriket Jugoslavia eksisterer ikke lenger. Den unge kong Peter er flyktet. De menn som styrte landet befinner sig likeledes i eksil. Landet selv er besatt av den tyske og den italienske armé. Under umåtelig jubel har den kroatiske del av befolkningen med tysk og italiensk hjelp kunnet befri sig fra det forhatte serbiske trykk, og Kroatia er blitt en selvstendig stat. Hvorledes det kommer til å gå med serberne avhenger av Tysklands og Italias beslutninger. — Så viktige disse begivenheter enn er også for den nåværende krigs historie, så er det dog én av alle disse begivenheter som i betydningen langt overgår selv landet Jugoslavias sammenbrudd. Og det er det nederlag som De Forente Stater og som også Roosevelt selv nå har lidd på Balkan. Det er neppe kjent for offentligheten hvilken usannsynlig stor rolle Roosevelt har spilt under den tysk—jugoslaviske konflikt. Man har kanskje spurt sig selv hvorledes den jugoslaviske regjering overhodet kunde finne på å stille sig så fiendtlig overfor det Stortyske Rike og dets seierrike armé. Måtte det ikke være klart for ethvert innsiktsfullt menneske, at jugoslaverne ikke turde og ikke kunde håpe på å vinne en krig mot Tyskland? Er det ikke i grunnen uforståelig at de overhodet kunde optre som de har gjort? — Det er imidlertid bare uforståelig, når man setter ut av betraktning den rolle som De Forente Stater har spilt i Belgrad. Hvorfor Amerika nå har lidd et så stort nederlag i Jugoslavia, skal her fortelles. — Jugoslavias undergang og Roosevelts nederlag i dette land har funnet sted i en eneste natt, natten fra lørdag til søndag, fra den 5. til 6. april. Hva foregikk det i denne uhellsvangre natt?

Iden jugoslaviske ministerpresident Simovitsch's embedskontorer skal der tidlig på natten holdes regjeringsmøte. I denne stund da han ensom går frem og tilbake i konferansesalen i sin embedsbygning bærer ministerpresident Simovitsch serbisk generalsuniform, en flyvergenerals uniform. Denne uniform bar han også da han natten til den 27. mars ved sin personlige innflytelse hos den unge serbiske kong Peter styrtet prinsregent Pauls og ministerpresident Zvetkovitsch's regjering. Det var hans offiserer som forberedte kupet og som utførte det, det var også hans folk som med makt hentet de tidligere serbiske ministre ut av deres boliger og kastet dem i Beograds fengsler.

Denne natt venter han de øvrige medlemmer av regjeringen, for nå er tiden inne, da Jugoslavia må bestemme sig for fred eller krig, for fred eller krig med den mektige nabo Stortyskland.

„Forbindelse med Washington"

I det store rum hvor ministerpresident, general Simovitsch går frem og tilbake, brenner det fullt lys. Forhengene er trukket tett til. Omkring det store konferansebord står der 17 stoler, for den nye regjering har 17 medlemmer. Foran hver plass ligger en seddel med navnene på de ministre som skal sitte ved dette bord under denne avgjørende konferanse.

Under sin uavbrutte gang rundt om bordet stusser general Simovitsch, idet han blir stående foran plassen som er reservert regjeringens visepresident, kroaten dr. Matschek. Med en ubehersket håndbevegelse griper han navneseddelen på bordet og river den i småbeter. Og mens han ennå holder disse små iturevne papirstykker i hånden, åpnes døren til konferanserummet langsomt, og inn kommer en gammel mann med trette bevegelser. Hans ansikt har en askegrå blekhet efter nettop overstått lang og alvorlig sykdom. Denne gamle, syke mann, det er den nye serbiske utenriksminister Momtschilo Nintschitsch.

General Simovitsch hilser kort på utenriksministeren og står et øieblikk overfor ham. Simovitsch og Nintschitsch — det er to meget forskjellige menn. General Simovitsch er stor, opreist, hans ansikt er brutalt og forslagenheten sitter bare i munnvikene hans. Minister Nintschitsch derimot går bøiet, ser stadig vekk til siden, forslagenheten behersker hele ansiktet hans og hos ham ligger brutaliteten bare i munnvikene.

„General Simovitsch", sier utenriksministeren, idet han går til et hjørne i rummet og slenger sig ned i en av de fire lenestoler som står der, „General Simovitsch, jeg må fortelle Dem hvorledes jeg for noen dager siden har gått frem i den tyske legasjon. Jeg har følt mig forsiktig frem, jeg tror nok at jeg har optrådt klokt. Overfor den tyske sendemann har jeg antydet som min personlige opfatning — jeg har betonet at det var min personlige opfatning, og jeg har ganske spesielt tilføid at jeg selvfølgelig ikke kunde foregripe regjeringens stillingtagen — altså, jeg har som min personlige opfatning antydet at Jugoslavia nok vilde bekjenne sig til den traktat som er avsluttet med aksen."

„General Simovitsch, betrakter eftertenksomt utenriksministeren, og stiller ham så spørsmålet:

„Hva sa den tyske sendemann til det?"

„General Simovitsch, den tyske sendemann uttalte sig på en måte som jeg slett ikke fant behagelig. Han svarte: „Herr minister! All ære for Deres personlige opfatning, men ministerpresidenten, herr general Simovitsch, har overfor en diplomat i Beograd offisielt erklært, at hvis Tyskland kommer Italia til hjelp mot Hellas, så vil Jugoslavia straks angripe Italia og Albania!" Har De virkelig sagt det, general Simovitsch?"

Ministerpresidenten sier hurtig:

„Ja, det har jeg sagt, og det er også min mening."

„Men general Simovitsch", sier utenriksministeren beklagende. „De griper tingene galt an. Mer forslagenhet, general! De går for rett på, vi må være forsiktigere. Som jeg allerede sa: vi må være mer forslagne! Jeg må overhodet beklage mig, general Simovitsch! De informerer mig for lite. De handler for selvstendig! Det er ikke Dem alene som har fortjenesten av den nye måte tingene arter sig på. Vi har alle sammen, hele regjeringen, medvirket til det. Vi vil også være med i fremtiden. Den tyske legasjon i Beograd..."

I dette øieblikk river en departementstjener døren op og roper inn i salen:

„Hr. Ministerpresident, telefonforbindelsen med Washington er i orden!"

General Simovitsch vender sig øieblikkelig om og forlater værelset. Utenriksministeren springer op, går et par ganger frem og tilbake. Så kaster han sig atter utilfrets ned i lenestolen. Han stirrer på en håndfull papirbeter som generalen tankeløst har kastet på gulvet. At dr. Matscheks navn har stått på disse betene, det vet han ikke.

Ministerråd

Efter kort tids forløp inntreffer de andre ministre. De snakker ophisset i munnen på hverandre. De er røde i ansiktet, de spør utenriksministeren efter ministerpresidenten. Men han tier, han sier ikke at generalen nettop telefonerer med Washington. Han er bekymret, ikke egentlig for sitt lands skjebne, men for sin personlige situasjon. Hva skal det bety at denne plumpe general åpenbart er fast bestemt på selv å lage utenrikspolitikken! Dertil har man da ham, utenriksministeren! Han vil hisse de andre ministre op mot ministerpresidenten. Det beslutter han sig til. Han vil begynne med det samme! Men han rekker ikke så langt, for nå kommer ministerpresidenten styrtende inn i værelset.

Han er rød i ansiktet, han puster tungt, sveden perler på pannen, men han gir i det hele inntrykket av en mann som nettop har fått en ytterst gledelig efterretning. Mens man setter sig, altså samler sig til ministerråd, viser det sig faktisk at ministerpresidenten befinner sig i en følelse av lykkelig overmot, han slår snart den ene, snart den annen på skulderen og begynner straks å snakke.

Han sier at det vel står klart for alle tilstedeværende, at man nå må bekjenne sig til en helt klar og fast holdning. Til en holdning overfor Tyskland. Nå lener han sig tilbake og gir i setninger som snubler over hverandre, og som viser hvor hurtig han ønsker å nå frem til sitt egentlige tema, for det første et overblikk over det som hittil er skjedd.

Det dreier sig altså om Tyskland og dets bestrebelser for å skape et nytt Europa. Det lar sig ikke bestride at Tysklands hittidige militære seire i denne krig er betydelige. Dette innrømmer general Simovitsch i dette ministerråd.

„Det dreier sig imidlertid i grunnen", fortsetter han, „om valget mellem to verdener. Til diskusjon står altså Tysklands „nye Europa" og en annen verden som av englenderne og" — nå hever han stemmen — „frem for alt av Amerika fremdeles vil bli opretholdt. Mellem disse to verdener må Jugoslavia nå velge."

Han gjør en pause.

Den benytter utenriksminister Nintschitsch til å falle inn. Han har i sitt innerste på en eller annen måte angst. Han kommer til det resultat at han åpenbart alene vet at stemningen i landet ikke er god, men engstelig. Han ønsker ikke at det Jugoslavia som ved et kup er erobret av dem alle, skal komme i noen fare. Han hater tyskerne, men han frykter dem også.

Ut fra alle disse blandede motiver sier han nå:

„Naturligvis må Jugoslavia bestemme sig, herr General! Naturligvis må det velge englendernes og amerikanernes verden. Alle vi som sitter her har jo allerede truffet vårt valg."

Bifallende ord fra alle ministre. Men general Simovitsch, som er rasende over avbrytelsen, stirrer på ham, han er ennå ikke klar over hvor utenriksministeren vil hen. Så gjør han en håndbevegelse som opfordrer Momtschilo Nintschitsch til å fortsette.

Utenriksministeren fortsetter altså: „Men, herr General, for ikke å bringe alt det i fare som vi har opnådd med vårt kup, må vi dog unngå at Jugoslavia kommer inn i en krig med Tyskland, før England og Amerika med en virkelig hjelp står ved vår side."

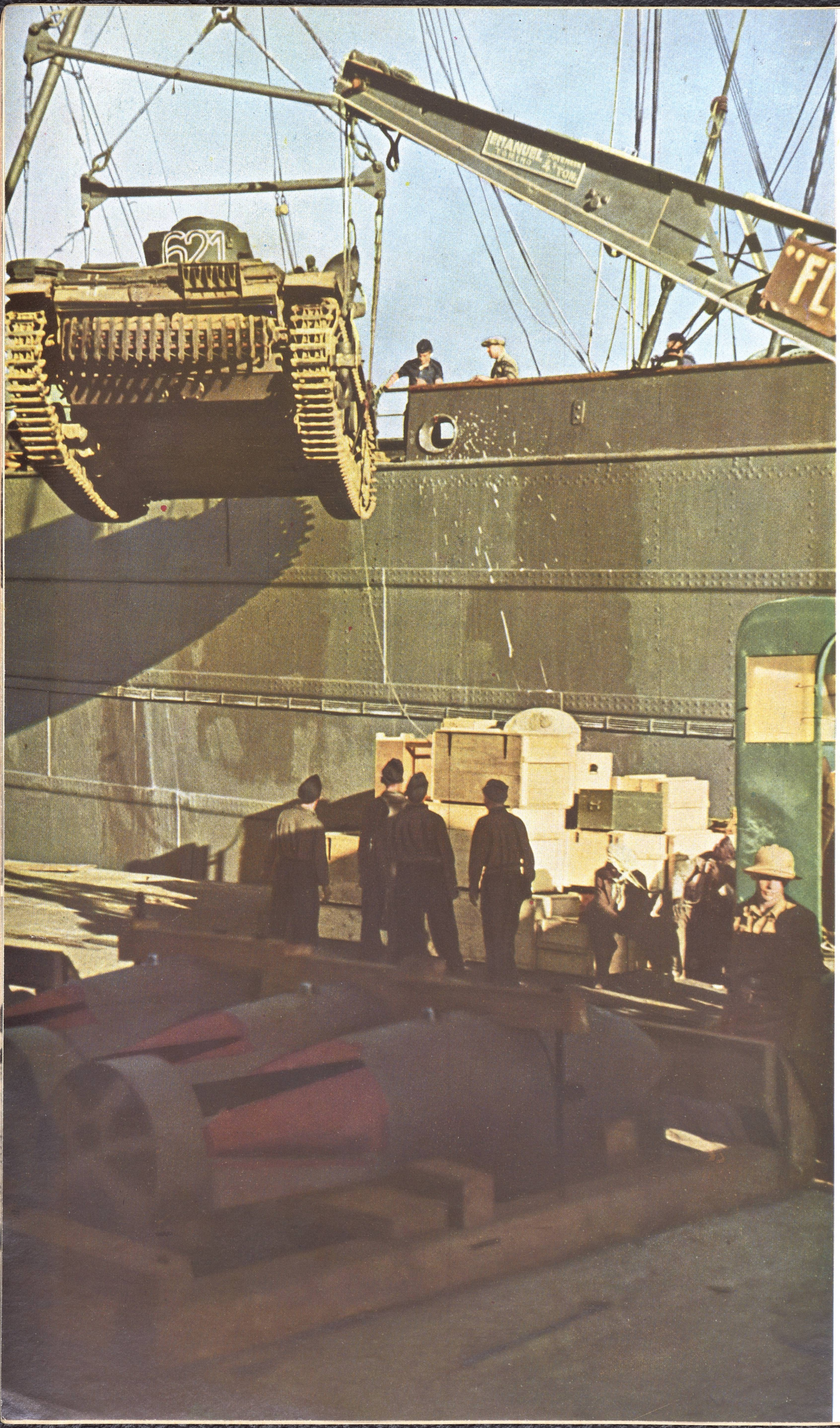
Fortsettes side 11

Lystige kamerater

Gjennem den blomstrende Strumadal lar tyske alpejegere sig føre av en bulgarsk soldat

Foto: PK. Scheerer

„Spranget“ over i en annen verdensdel

Tyske tanks i Afrika

Den ene tank efter den andre blir av lastekranen ved hjelp av en sinnrik holdemekanisme hevet op fra bunnen av transportskibet og satt i land i Tripolis. De tyske panservogner, som i krigens avsnitt hittil har grepet så avgjørende inn i kamphandlingene, står også sin prøve i sand og den sterke varme i den libyske ørken. De transportskib som pendler mellem Europa og Afrika, bringer daglig nye kjøretøier og forsyner også flyverne med bomber og ammunisjon

Pk. Müller

Fortsatt fra side 8

Roosevelts nederlag på Balkan

Men nå avbryter ministerpresidenten utenriksministeren. Han utbryter:

„Det er ikke tale om noen krig Jugoslavia mot Tyskland eller Tyskland mot Jugoslavia."

Det var noe helt annet det dreide sig om.

„Jeg må be Dem om å være så vennlig ikke å avbryte mig, jeg må nu gå langt tilbake".

Oberst Donovan

Han lener sig tilbake i stolen og sier så langsomt og overlegent: „Ennå i prinsregentens regjeringstid er der kommet en ambassadør fra De Forente Stater til Beograd, riktig nok uoffisielt, men allikevel utstyrt med vidtgående fullmakter. Det var den 23. januar da Roosevelts spesielle utsending, oberst Donovan, kom til Beograd. Oberst Donovan hadde den gang talt med mange mennesker i Beograd, med den daværende prinsregent, den daværende ministerpresident og med andre også. Men hovedsagelig med ham.

Oberst Donovan hadde som en mann med et skarpt blikk straks forstått den daværende jugoslaviske regjerings upålitelighet og åpent snakket ut med ham, general Simovitsch, om det. Han, generalen, hadde overfor obersten ikke latt noen tvil råde om at prinsregentens regjering i Jugoslavia ikke var noe uforanderlig. På militærets hjelp var han, den avholdte armégeneral — Simovitsch — alltid sikker. Også den unge konges støtte kunde man lett sikre sig.

Efter denne erklæring var oberst Donovan blitt meget åpenhjertig og hadde rykket ut med en hemmelighet, som var av den største viktighet og som — sa generalen nå — han hittil ikke hadde betrodd noen, men som han nå vilde røpe. President Roosevelt hadde allerede den gang latt si ham at der forelå riktignok fortrolige, men allikevel meget nøiaktige efterretninger om at Tyskland ikke kunde operere militært på Balkan. Oberst Donovan hadde videre sagt, at man i Washington hadde meget pålitelige efterretninger om at Tyskland på Balkan ene og alene var henvist til diplomatiske aksjoner — diplomatiske aksjoner måskje med mangehånde konsekvenser, det måtte man innrømme. Men føre krig på Balkan, det kunde Tyskland aldri. Den engelske efterretningstjeneste hadde fått vite dette, og denne efterretning var absolutt pålitelig.

„Når man nå, det sa jeg imidlertid allerede den gang", fortsetter generalen om mulig ennå lavere „tenker på Tysklands nølen med å gripe inn overfor Hellas, så får denne efterretning derved en overordentlig tydelig bekreftelse".

Han hadde altså — sa ministerpresidenten noe høiere — den gang han gikk til statskup, visst at han turde gjøre det, for han hadde allerede da mottatt binnende erklæringer fra Amerika.

Eden i Beograd

Nå inntreffer der en uventet hendelse. Utenriksminister Nintschitsch springer op, støtter sig med begge hender til bordplaten og sier:

„Hvorfor har De aldri informert mig som utenriksminister om disse ting, general Simovitsch?"

„Fordi", roper general Simovitsch tilbake, „alt måtte være strengt hemmelig, Momtschilo Nintschitsch!"

Utenriksministeren kaster sig tilbake i stolen, sier intet og lukker øinene.

„Jeg har" — nå taler general Simovitsch med kraftig stemme, „ikke bare forhandlet med oberst Donovan. Jeg har for å nevne et tall, i løpet av de siste 24 timer hatt hele 17 samtaler med Roosevelts sendemann i Beograd, mr. Bliss Lane. Jeg har dessuten daglig hatt telefonforbindelse med State Departement i Washington. Jeg har sågar telefonert med Washington for et kvarter siden, og vår overenskomst med De Forente Stater, uttrykt i en primitiv formel, går da ut på følgende: President Roosevelt har forbindtligst forsikret, at han i løpet av to måneder kan sende oss så meget krigsmateriell som vi overhodet kan få bruk for. Frem for alt naturligvis fly. I løpet av to måneder! Av disse to måneder er det allerede gått nesten 10 dager — om seks uker kan krigsmateriellet altså allerede være i vårt land. Dessuten har vi — og dette har jeg nettop telefonisk avtalt — en praktisk talt ubegrenset kredit for alle våpeninnkjøp."

Men nesten ennå viktigere enn disse i sig selv allerede eklatant viktige omstendigheter var dog følgende, som han også nettop pr. telefon hadde talt med State Department om. Som bekjent hadde — han måtte nå atter gå et stykke tilbake i tiden, sa generalen — Eden for noen tid siden vært i Beograd.

Roosevelts forsikringer

Men nu avbryter Momtschilo Nintschitsch ennå en gang generalen. Med sinte øine, en smule klynkende og meget forarget sier han:

„Altså var Eden allikevel i Beograd, general Simovitsch! Jeg har ikke sett ham i Beograd, jeg har endog dementert at Eden var i Beograd. Jeg har offisielt benektet det, og jeg var sågar overbevist om at han ikke var her. For jeg som utenriksminister har ikke sett ham. Tyskerne forespurte hos mig den gang, og jeg ga dem mitt ord: Eden er ikke i Beograd. Og så har han allikevel vært her. De må ikke misforstå mig, General, jeg beklager ikke at jeg har sagt usannhet. Men jeg beklager at De har så liten tillit til mig."

Generalen later imidlertid som intet.

„Eden var hos mig. Vi har talt sammen under fire øine. Det er krigstider, mine herrer, og krigstider har sine særskilte lover. Jeg har rolig latt Dem dementere, Momtschilo Nintschitsch, fordi Deres dementier kom beleilig for mig. Han var altså her, han var hos mig, og han har gjort rede for et forhold som De alle vil være enige om må være hemmelig. Det engelske diplomati er på vei til en kjempemessig suksess. Det er i ferd med å stille Tyrkia, Hellas, Russland og selvfølgelig oss op som en veldig blokk mot aksen. Eden har mottatt ganske bestemte tilsagn fra Roosevelt. Nordamerikas Forente Stater vil utruste våre land til et enormt våpenlager. De Forente Stater vil sende skib efter skib til våre havner. Og den engelske generalstab, som jeg også har forhandlet med, vil dra omsorg for at det tilstrekkelige antall tropper er til stede til at der endelig ut fra våre land kan foregå en fremrykning mot Tyskland."

Nå springer alle op. Nå rekker de henderne ut mot generalen. Han griper dem og er lykkelig. Da nå Momtschilo Nintschitsch holder sig tilbake fra denne demonstrasjon, går Simovitsch over til ham, griper hans hender og trykker dem idet han sier:

„Der er noen misforståelser mellem oss, Momtschilo Nintschitsch! Når tidene er blitt roligere skal jeg forklare Dem alt og gjøre rede for alle spørsmål. Men for øieblikket må De stole blint på mig. Det er nødvendig i denne stund. Jeg ber Dem nå om følgende: De har oftere trukket forhandlingene ut med den tyske sendemann. Jeg ber Dem, fortsett med det. Sett Dem, om mulig straks, på ny i forbindelse med ham, kanskje allerede i denne time. Jeg har ennå bruk for nøiaktig 70 timer. I løpet av disse 70 timer er englenderne i Jugoslavia. De timer som er nødvendig til dette har den engelske generalstab nevnt for mig så sent som i eftermiddag. Da kan de engelske fly være på våre flyplasser. Mostar flyplass vil frem for alt straks bli besatt av dem. Til Dubrownik kommer der en engelsk ubåtflotilje. En hel del slike ting vil skje i løpet av 70 timer. Men disse 70 timer må vi ennå ha. Englenderne har også andre ting fore som nå virkelig er av en så hemmelig karakter at jeg ikke engang tør nevne dem her. Men til å realisere alle disse planer, kreves også 70 timer. Gå til den tyske sendemann, Momtschilo Nintschitsch, og fortell ham ennå en gang, hva De allerede før har gjort, og det var en meget god idé av Dem: at Jugoslavia holder fast ved tremaktspakten. Lov disse folk hva De finner for godt, men sørg for å trekke alt ut i 70 timer. Og når så den tid er utløpet, vil vi handle".

Da sier utenriksministeren:

„De blev kalt bort fra vår samtale før konferansen, general. Jeg vilde nettop ha sagt Dem at den tyske legasjon i Beograd ikke lenger forhandler med den jugoslaviske regjering."

Det gir et søkk i general Simovitsch, og han spør en smule ivrigere:

„De forhandler ikke lenger med oss?? Har de erklært det offisielt?"

„De har erklært det offisielt! De vet åpenbart for meget om våre planer."

Kroatene

Der opstår en trykkende taushet i værelset. Uten et ord tar man plass ved bordet. Dette er en sørgelig efterretning ovenpå det gledelige budskap fra Amerika. Og en av ministrene, som åpenbart har til hensikt å bringe denne efterretning om den tyske legasjon i glemmeboken, spør ministerpresidenten om Roosevelt egentlig er informert om situasjonen med kroatene.

General Simovitsch farer sammen, forstemt over dette uheldige spørsmål, for fra den forutgående samtale har han enna et ubehagelig minne i tankene som trykker ham.

Kroatene!

At der hersker uoverensstemmelse mellem serberne og kroatene, efterretningen om dette utpreget europeiske anliggende må faktisk være nådd frem til den amerikanske statspresident Roosevelt. For i den telefonsamtale som han nylig hadde med Washington hadde president Roosevelt latt ham spørre om følgende: kunde man ikke vente forviklinger med kroatene, fordi den italienske dronning Helena var en datter av kong Nikita? Vilde kroatene ikke av denne grunn muligens vise en tilbøielighet i retning av Italia?

Det var han blitt spurt om.

Han hadde forlegent måttet svare at Roosevelt forvekslet noe, nemlig Montenegro med Kroatia.

Man var derpå ved den annen ende av den trådløse telefon ikke kommet mer inn på dette tema.

Nå, det hadde til syvende og sist ikke så stor betydning. Men hva var det for en seddel som han nylig hadde revet itu — seddelen med dr. Matscheks navn på. Og nå farer også affæren med dr. Matschek, kroaterføreren, gjennem hjernen på general Simovitsch.

De hadde hentet ham til Beograd da de hadde gjennemført sitt kup. De hadde gitt ham løfter. De hadde sagt til ham at de innså at en storsinnet løsning av det kroatiske problem var nødvendig.

Da dr. Matschek mistrodde dem og ikke vilde gå inn på noe, hadde de sagt til ham: „De, dr. Matschek bærer skylden, hvis Jugoslavia kommer i krig med Tyskland! Hvis De går inn i regjeringen, så er alt i orden med Tyskland. For vi akter jo slett ikke å foreta oss noe imot Tyskland. Men tyskerne venter nå på vår regjeringserklæring. Og dersom erklæringen også bærer Deres navn, vil spenningen være ophevet og den nødvendige tid vunnet for oss. Går De inn i regjeringen, sparer De Jugoslavia for krig!"

Da kapitulerte dr. Matschek og gikk inn i regjeringen. General Simovitsch hadde enda gått så langt at han omfavnet dr. Matschek og sa: „Vi vil ha tillit til hverandre, vi er da begge gamle flyverkamerater!" Hertil var det dog å bemerke at flyveren Simovitsch den gang under verdenskrigen hadde kjempet på en annen side enn flyveren Matschek. For sent har da Matschek forstått at alt var usannhet, og han forbannet den stund da han hadde latt sig dupere.

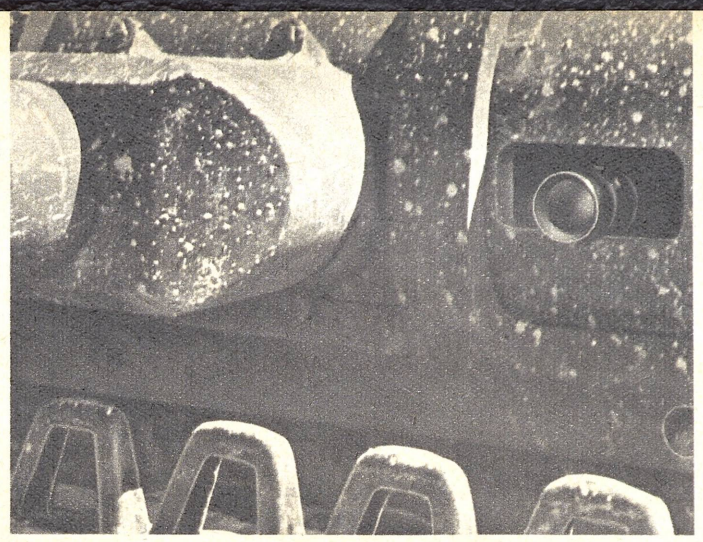
Stemningen i landet

Denne åpenbare forvirring hos general Simovitsch og den kjensgjerning at ministerrådet i øieblikket synes å være uten ledelse og at den kroatiske situasjon nevnes, benytter nu Momtschilo Nintschitsch til å si hva han har på hjerte.

Han begynner med å forsikre general Simovitsch at han er enig med ham. Han innser at særegne tider krever ekstraordinære forholdsregler, han må bare insistere på at han i fremtiden blir holdt underrettet om alt. Den krenkede forfengelighets onde skygger glir ved denne bemerkning over an-

Fortsettes side 35

Kanoner og kamera ved siden av hverandre. *I utkiksspalten på panserbilen befinner teleobjektivet sig, som fastholdt den følgende beretning*

Tirsdag den 8. april 1941: Fremstøtet begynner. *De tyske panserbiler er i de tidlige morgentimer kjørt inn over den bulgarsk-jugoslaviske grense. Kommandørpanserbilen „Erika" med vår billedreporter ligger i spissen. Kommandøren (bildet til høire), gir sin sjåfør og mannskapet de løpende ordrer gjennem mikrofonen. Samtidig setter de andre panserbiler i kolonnen sig i bevegelse. Soldaten (bildet til venstre) som kjører bilen over høifjellsveiens slyngninger. Vår billedreporter forteller om ham at han uten avløsning og nesten uten hvile satt ved rattet de neste døgn*

Med spøkelses-divisjonen

Fra en av de forreste panservogner i „spøkelses-divisjonen" fulgte „Signals" billedreporter med sitt kamera den utrolig hurtige fremrykning i Serbia. Allerede sommeren 1940 vakte denne divisjon opsikt og skrekk ved at den spøkelsesaktig dukket op foran Abbeville og Dunkerque. Der fikk den også sitt navn

Artilleriet har brutt hovedmotstanden ved grensen. Serbiske kaserner går op i røk og flammer. Panserkolonnene støter til på „Europa—Asia—veien" og sikrer fremrykningen. Få timer senere er de serbiske bunker, som er bygget inn i fjellskråningene, efter hård motstand nedkjempet av artilleri og skytterbataljoner

Men for panserbilene gis det ingen stans. Mens kampen ennå raser videre på alle kanter, beveger de sig videre fremover. Like efter støter de på motstand fra serbisk feltartilleri. Artilleriavdelinger fra Moravadivisjonen forsøker å opholde de tyske kolonner. På kommandoen „Artilleri forover!" griper det tyske artilleri inn, teleobjektivet fastholder her en ødeleggende fulltreffer

Ved veikanten. *„Mellem kamphandlingene", forteller vår medarbeider, „rykket vi frem over lange strekninger, hvor vi ikke møtte noen som helst motstand og hvor landet lå der ganske fredelig. Bøndene arbeidet på sine marker, sauene gikk på beite og en gammel gjeter, som vist ikke hadde noen anelse om at det var krig, hilste forskrekket med hatten over til de forunderlige maskinene som dro forbi ham..."*

„Noen få kilometer videre: atter krig! *Det blev skutt fra graver, fyllinger og krattskog. Atter og atter gjorde større og mindre grupper av serbisk infanteri forsøk på å sinke fremrykningen. Men det varer ikke lenge før fienden kommer frem fra sine stillinger og blir avvepnet, mens våre sanitetssoldater tar sig av de sårede"*

„Veien er fri!" melder „Romulus". *Romulus, et av divisjonens rekognoseringsfly kretser atter over den fremrykkende kolonne. Under hele fremrykningen er rekognoseringsfly på vingene for å finne ut fiendens bevegelser, fiendtlige artilleristillinger og motstandsreder samt for å rettlede vår egen artilleriild*

Om natten: ildfontener og ildsøiler. *Om natten er kampen særlig hård. I en landsby gjør fienden seig motstand, lysskjæret fra den brennende landsby belyser det nattlige bakkelandskap. Panservognenes tårn dreies i retning mot fienden. Lyssporammunisjonens glødende striper ligger som nett over det spøkelsesaktige bilde. Kort efter midnatt er motstanden brutt*

Støttropper frem. *Støttropper må settes inn mot fienden, som har forskanset sig i landsbyen. To pansrede mannskapsbiler suser fremover. Velprøvde støttroppmenn springer ned med håndgranater i beltet og de skuddklare pistoler i hånden, løper forbi utkiksspalten i panserbilen, (ovenfor) og arbeider sig frem mot motstanderens stilling. Like efter opfanger teleobjektivet . . . en avdeling fra det lette luftvern, som stormer frem for å understøtte støttroppene. (Bildet til venstre)*

Engelske „tallerkenminer". *Mens støttroppene kaster fienden ut av husene, har pionérene renset hovedgaten for „tallerkenminer". Neppe er dette farlige arbeid ferdig — da ruller allerede panserbilene efter de fremstormende tropper og kjører igjen forbi dem*

I ly av jernbanefyllingen. *I en landsby i den midtre Moravadal er det ankommet fiendtlige militærtransporter. Voldsom ild fra artilleri og anti-*

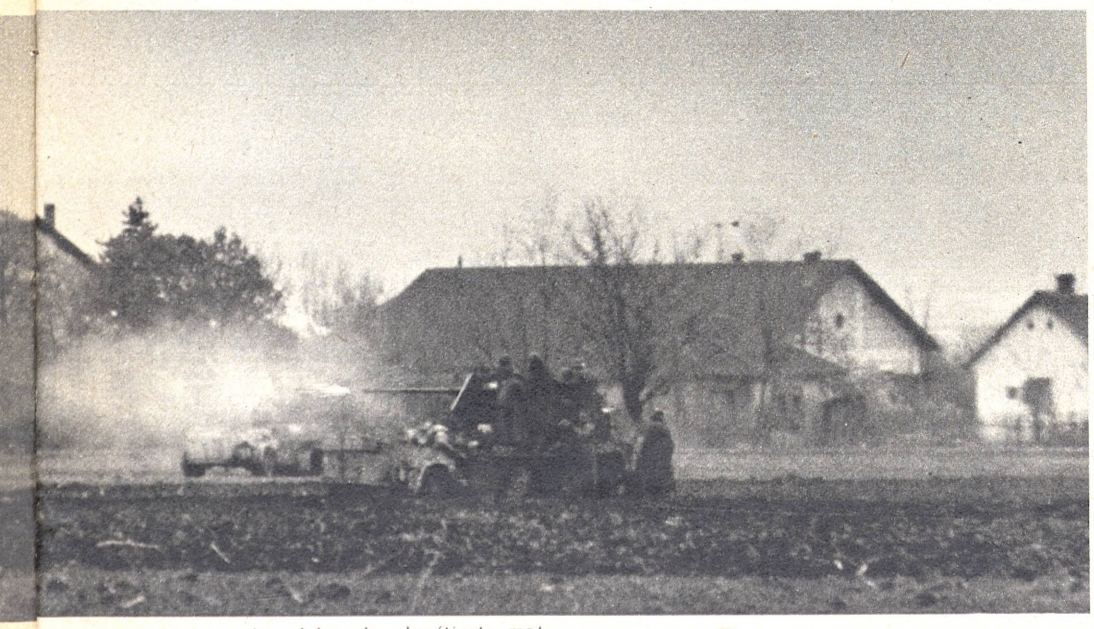

Hvite tørklær! *En varm formiddag er forbi. Ut fra landsbyens hus kommer serberne med hvite tørklær og opstrakte hender. Fangene drar forbi panserbilene på vei til samlingsstedene*

Luftvernkanoner mot jernbanestasjon. *Fra stasjonen utenfor byen yter*

tankkanoner slår tyskerne i møte. Deres eget artilleri går i stilling til høire og venstre, og åpner så en konsentrert ild mot de fiendtlige stillinger. Mens lysspor-ammunisjonen fra de tyske panserbiler holder motstanderen i sjakk, rykker stormtropper frem mot fienden i ly av jernbanefyllingen

motstanderen fremdeles den kraftigste motstand. Lette luftvernkanoner går i stilling i det flate terreng. De er neppe synlig i skumringen

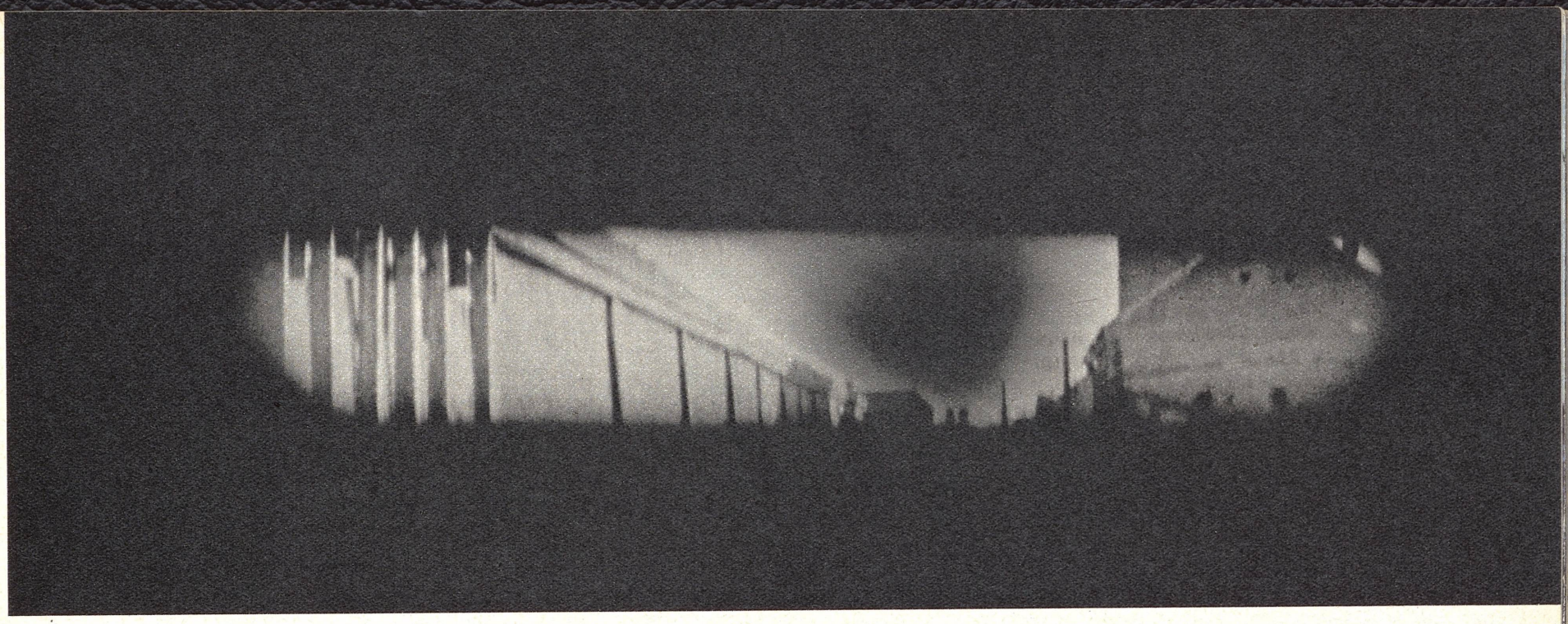

Samling! *I flere timer raste slaget i skumringen og ved nattens frembrudd. Men så lyktes det de tyske panserbiler å rulle op fienden. Lysraketter stiger op — tegnet til samling. Atter en aften og igjen en seier!*

Redslen i en serbisk landsby

„Like foran en landsby," beretter vår medarbeider, „får vi melding om at vi støter på hovedstyrken av Morava-divisjonen. Like efter smeller kraftig fiendtlig artilleri-ild over våre panservogner. Ved kirken står fiendtlig antitankskyts. Vi må igjennem! Min panservogn suser nedover gaten og forbi den fiendtlige antitankstilling. Skuddene faller til høire og venstre for panservognen, de skyter dårlig. I nærheten av landsbyskolen stanser vi. Da kommer det plutselig en radiomelding fra panservognen bak oss: „Panservogn „Schimmelmann" til panservogn „Erika". Fiendtlig artilleri til venstre skyter sig inn på Deres vogn, De må straks forandre posisjon og søke dekning." Panservognen snur på stedet, løpekjedene knirker. Like efter forvandler et artillerinedslag det stedet hvor vognen sto til et krater. Med maksimalfart går det videre. Ved hjelp av vårt artilleri og panserartilleri gjøres den neste landsby moden for stormangrep. Vi kan nøiaktig følge nedslagene. Nå angriper våre panservogner, alle kanoner gir ild. Men enda før vi når gatesperringen ved inngangen til landsbyen, er motstanden brutt. Panservogner og artilleri er skutt sønder og sammen — helt moderne kanoner står igjen rundt omkring, ammunisjonskolonner brenner. Hele gaten er innhyllet i røk og damp. Plutselig løper en serbisk soldat med redselslagent ansikt frem mot vår panservogn. Han har forlatt sin stilling og har nå bare en tanke — å komme vekk fra helvedet."

Under direkte ild! *„Plutselig blev vi i en veisving utsatt for direkte maskingeværild slik at lukene straks måtte lukkes. Hvorledes panserskytteren i slike øieblikk ser terrenget foran sig har jeg hurtig fotografert: en smal glugge må være nok til orientering, kjøring og skyting.„*

Knepet! *En gruppe hekkskyttere, bevæpnede sivilister som stadig angrep de tyske soldater og skjøt på dem fra kjeller- og takluker, er fakket*

„Erika" blir ladet. *Efter lang tid legges det inn en hvilepause. Vår første omsorg gjelder vår panserbil „Erika". Kjeder og kjededeler blir undersøkt, da der settes særlig store krav til dem på de dårlige veiene. Frem for alt må imidlertid den avskutte ammunisjon fornyes. Ammunisjonskolonnene er kommet frem og „Erika" blir ladet på ny*

„Vi har klart det!" *Når panserbilene holder rast, blir det også hvile efter hård kamp for de støttropsfolk som følger panserbilene. Uniformene bærer spor av de siste svære kamper. Nu står man omkring sersjanten og hører ham fortelle hvorledes han overrumplet og fjernet et motstandsrede*

„Her gikk det galt" *forteller vår medarbeider. „Vår panserbil gled atter ut på den slette landsbyveien, og i denne skjeve stillingen var det ikke lenger så liketil å knipse kamphandlingene med kameraet. En landsby med en mølle danner den siste hovedmotstand foran Beograd. Panserbilen foran oss har skutt møllen i brann. Maskingeværilden fra møllen forstummer. Forsiktig rykker fortroppen vår fremover. I ly av panserbilen foran styrer motorsyklisten sin maskine gjennem den tykkeste gjørme, alltid parat til å bringe en viktig melding bakover til staben*

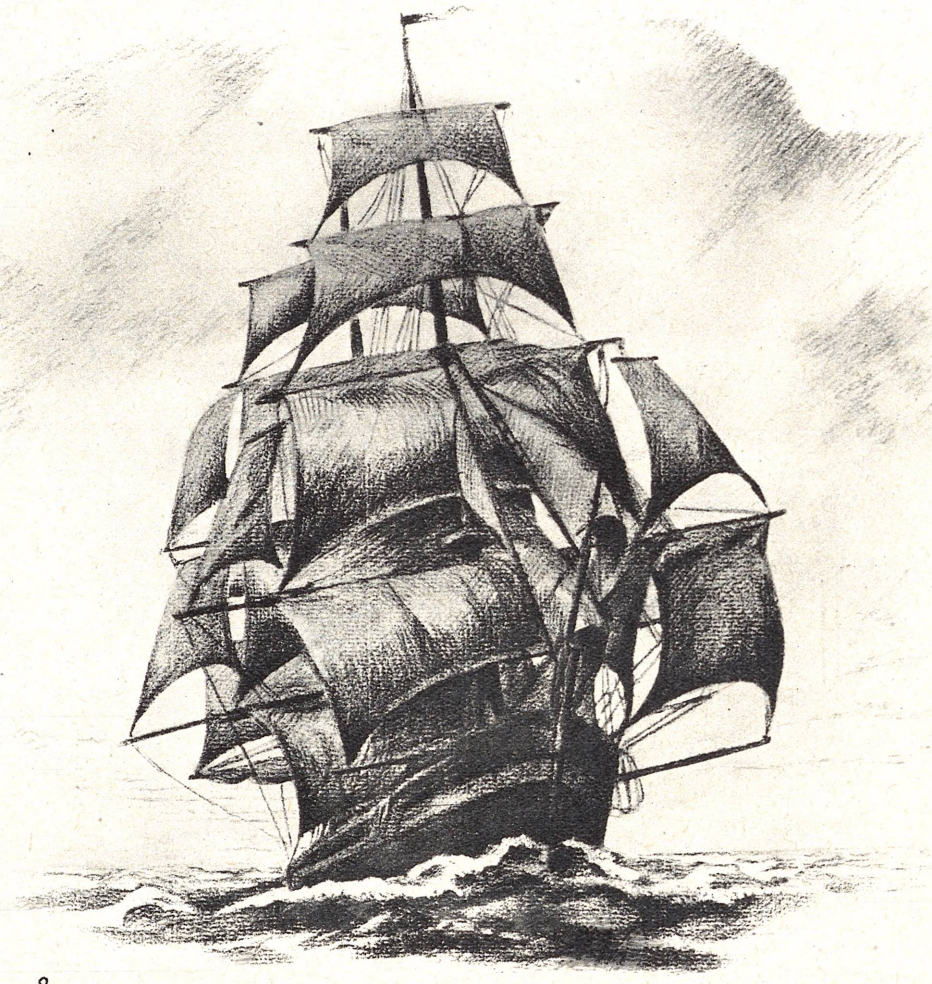
Ti timer fra målet. *Våre tropper har efter nattens frembrudd gjort holdt. Der blir satt ut sikringsposter, leirild flammer op. Natten er kald, en gruppe står ved ilden og synger en sang, en flaske går runden. En ukes kamp ligger bak dem, men ingen kan sove for spenning. På alle ansikter lyser forventningen om de forestående begivenheter. Det var en av de mest inntrykksfulle timer i dette felttog: natten foran Beograd*

Søndag, den 13. april 1941, kl. 12 formiddag. *24 timer tidligere (bildet til venstre) lå vare panserbiler ennå i hård kamp med den serbiske Morava-divisjon. Nå tier kanonene og de seierrike panserbiler defilerer forbi sin kommandant . . . Ennå et berømmelsens blad er skrevet i „Spøkelsesdivisjonens" histore*

Fotos på side 12—18: PK. Arthur Grimm

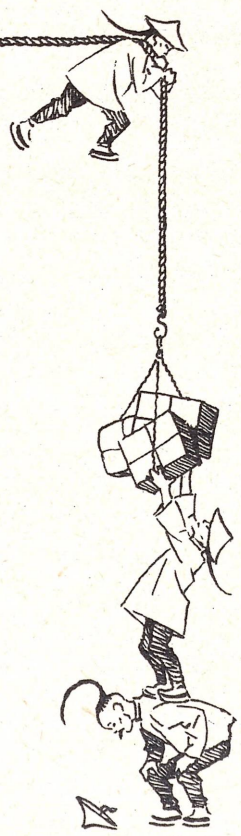
Atte lange måneder

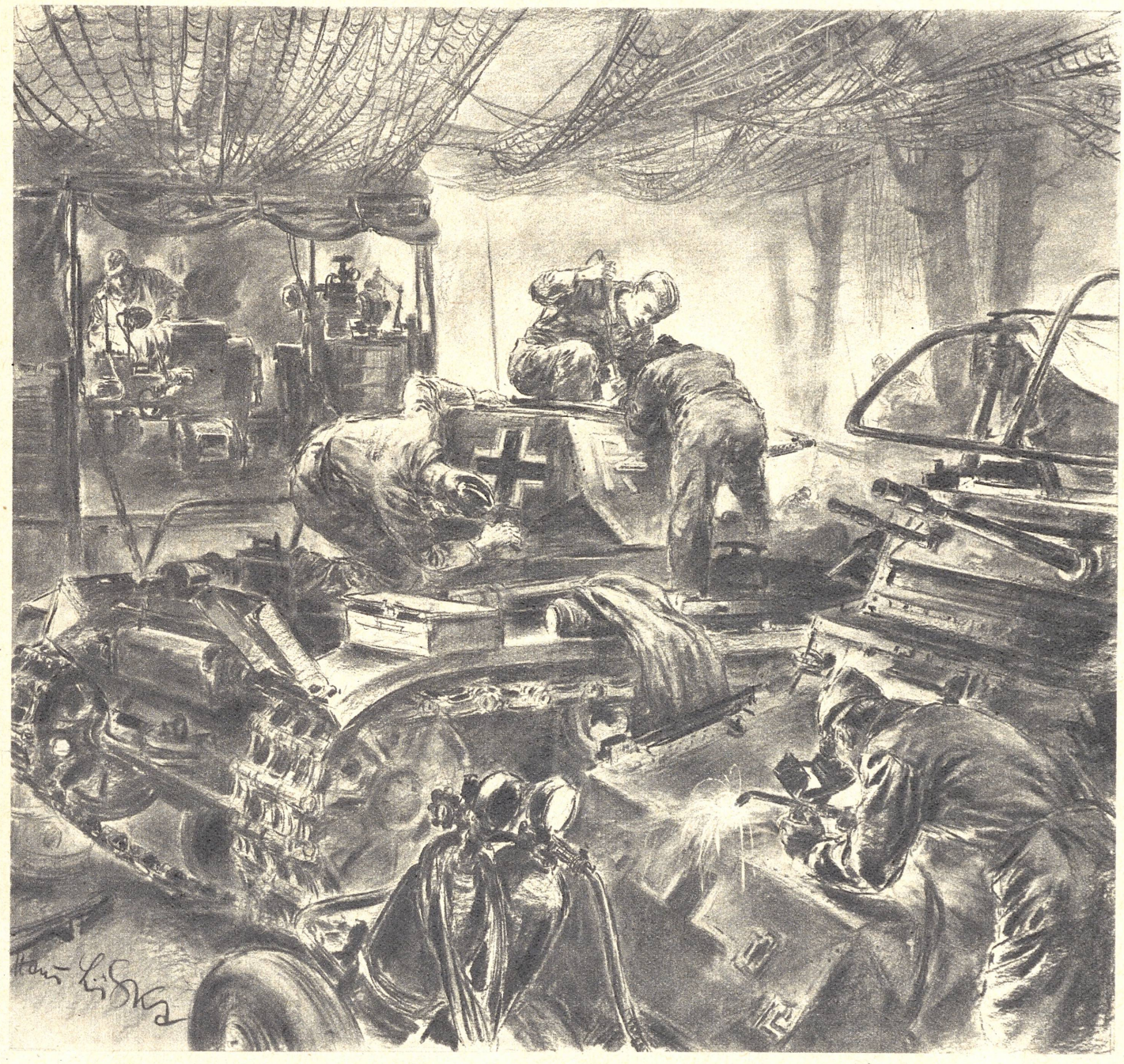
varte reisen

til de himmelske sönners fjerne rike. Til Australiens kyster brukte en god seiler minst 7, til Amazonas eventyrverden 2-3 måneder, mens en reise til Nord-Amerika "bare" tok omtrent seks uker. Hvilket friskt vågemot og foretaksomhet hörte ikke til, for på disse lange og farefulle reiser å erobre markeder over hele verden. Men en slik innsats var forutsetningen for huset 4711's vekst til det nuværende verdensomspennende omfang; huset som ved siden av sitt berömte Kölnervann og andre parfymer fremstiller sine ypperlige skjönnhetsmidler i uovertruffen kvalitet.

"4711" - Gjennem kvalitet - et verdensmerke!

Egentlig vilde vi ha sovet inatt . . .

. . . De åtte menn arbeider som ville; de vil være de første som blir ferdig . . .

De tyske motoriserte troppers lynsnare fremrykning gjennem de uveisomme fjellstrekninger i Jugoslavia og Hellas har også forvandlet det knapt nok begynte Balkan-felttog til en strålende tysk seier. Disse uforlignelige prestasjoner, som i våre motstanderes og de nøitrale lands militære fagkretser stadig blir fremholdt som et teknisk under, må tilskrives den enestående innsats av „I-avdelingene" og hver enkelt soldats dyktighet og materialets gode kvalitet. — „Signal" gjør idag sine lesere kjent med „I-soldatene" — menn for hvem ordet „umulig" ikke eksisterer. Denne nye menneskетype, en blanding av bilmontører og veldisiplinerte soldater, måtte skapes, forat de lynsnare fremrykninger — det karakteristiske ved denne krigen — overhodet skulde bli mulig. Om disse I-soldaters front-oplevelser forteller en deltager fra felttoget i vest, Leonhard Fichte, krigsverkmester i I-avdelingen i en panserspeideravdeling

Hele siste natten til de tidlige morgentimer hadde vi med vårt reparasjonslag satt i stand de panser-speidervogner og andre kjøretøier som var skadet eller hadde hatt uhell i løpet av dagen. Endelig tidlig om morgenen var vi kommet så langt, at de kunde leveres tilbake til avdelingen i reparert stand. Uten pause rullet de allerede med full gass efter panser-rekognoseringsavdelingen som kjempet i forreste linje.

Imidlertid var der innløpet en ny radioordre till oss: „I-troppen straks videre til Recey". Altså I-troppen marsj!

Endelig kl. 23 er vi i Recey, og tar straks inn på en stor gård som ligger ved fremrykningsveien. Bensintankene er tomme, ergo må de fylles. Men hvor skal man få „snaps" fra? Avdelingens bensinkolonner er allerede langt fremme. Altså begir vognmesteren vår sig avsted for å søke efter „snaps". Vil han med sin sporsans greie å opdrive noe et eller annet sted?

I-troppens dyktige montører, av hvilke nesten hver eneste en også er sjåfør, hadde de siste dager prestert det rent umenneskelige. Igår hadde de igjen arbeidet til langt ut på kvelden, og idag har de nå sittet nesten 20 timer ved rattet. Med selve kjøringen kunde det ennå gå, men hver enkelt av dem har også en vogn på slep. Fire panserspeidervogner og to lastebiler som var blitt stående igjen på veien hvor avdelingen rykket frem, enten skadet av fienden eller på annen måte, blev tatt med på slep til Recey. Men nå var disse iherdige karene også fullstendig ferdige. Dagens glødende hete hadde bidradd meget til det. De slengte sig ned hvor de sto. Tepper eller halm var denne natt ganske overflødig. Bare endelig å få sove, endelig engang å få lukke de betente øinene . . .!

Men nå hadde allikevel en opdaget en bekk, og straks var naturligvis alle der. Da kom endog søvnen i annen rekke. Vi bader sent på kvelden, kl. 23. Endelig atter å kunne vaske av sig skitten, som hadde dannet tykke skorper i ansiktet! Dette kvarter ofrer de gjerne. Men så forsømmes heller ikke et minutt lenger, og man legger sig på det grønne øre.

Men allikevel, heller ikke denne så sårt fortjente søvn blev oss forunt. Kl. 23.15 kommer avdelingens daglige utfallsmelding med et urverks nøiaktighet: „3 lette panservogner, en åttehjulspanservogn blitt stående på strekningen Recey, Auxonne, Dole. I-troppen rykker efter. Sett kjøretøiene i stand. Ny innkvartering Besançon." For oss betyr dette naturligvis at vi ikke får den så hårdt trengte søvn samt øieblikkelig istandsettelse av de kjøretøier vi har på slep og videremarsj tidlig neste dag.

. . .og egentlig vilde vi dog ha sovet inatt . . .!

Jeg gjør et hurtig overslag over de arbeider vi må gjøre unna til neste morgen, for imorgen får vi jo nye skadete kjøretøier på slep og må altså først sette i stand de kjøretøier vi idag har hatt på slep. Vi har minst 7—8 timer å gjøre det på, når hver enkelt, verksmester som montør, sjåfør som sidemann tar fatt og hjelper til med arbeidet, da er det også en mulighet for at vi kan klare det til tidlig om morgenen. Mennenes ønske om ikke også den neste dag atter å måtte slepe eller å bli slept setter fart i dem. Straks går det løs på de skadete kjøretøiene, fire mann blir satt til å arbeide på hver vogn.

Den første lette panservogn har fått antitank-skudd i motoren, altså må motoren ut og en reservemotor inn og panserkledningen sveises. På den annen panservogn var giret skadet, koblingen defekt og et ledd i en drivaksel slitt av. Her måtte vi altså reparere giret, legge ny kobling, utveksle leddet på forhjulet. De åtte mann arbeider som ville, de vil være de første som blir ferdig. Og kl. 6 om morgenen har de virkelig også greidd det. Det gjør ikke noen dem efter så snart; om natten bare med det sparsomme lys fra lommelamper, efter de siste netters, de siste dagers uhyre anstrengelser har de fullført denne usedvanlige glansprestasjon.

Den tredje vognen, en sekshjulet panservogn er skadet av granatsplinter, bensin-og oljeledninger brutt, radiatoren lekk, kortslutning i det elektriske anlegg. Radiator, bensin-og oljeledning må repareres og loddes. Den fjerde vognen, en åttehjulspanservogn, har fått skadet giret og lar sig ikke gire mer. Altså: giret må tas ut og girtappen sveises, da der for øieblikket ikke er noen reserve forhånden. Også her det samme resultat som ved den første panservogn: kl. 5.30 er de begge istandsatt.

De to lastebiler som er igjen skaffer ikke så meget arbeid. På den første må pakningen på sylinderhodet fornyes, på den annen må en akselkjede utveksles og radiatoren loddes. Mennene er ferdige allerede kl. 3. Noen av dem må avløse vakten som likeledes består av sjåfører. At vakthold ikke er overflødig, selv om vi ligger 80 km. bak avdelingen, skulde den påfølgende morgen bevise.

Natten hadde vært belgmørk, arbeidsplassen vår bare oplyst av skinnet fra lommeløktene og sveiseapparatenes grøntflimrende lysbuer. I dette skinn glinser mennenes nakne overkropper, full av sved og full av olje. Natten er varm og arbeidet tungt. Henimot kl. 4 gryr det langsomt av dag. Arbeidet går raskere fra hånden i det demrende dagslys. Jeg kan allerede nå konstatere at vi før kl. 7 vil bli ferdig med alle vognene som skal repareres.

I mellemtiden er også vognmesteren vår kommet tilbake og har virkelig bilen full med bensin. Han hadde fått tak i den 60. km. nordøst for vår fremmarsjvei i nærheten av Donjeux. Hans sporsans er i slike ting usvikelig, simpelthen ubetalelig. Han hadde allerede opgitt å søke efter oss og vilde legge sig til å sove et eller annet sted, for så i daglysningen å lete videre etter oss, da han fant frem til oss, takket være lysene fra sveiseapparatene våre. Da han kom nærmere og så at hver mann arbeidet under høitrykk, og han hadde hørt om videremarsjen straks om morgenen, fylte han — ganske alene — tankene på samtlige kjøretøier. Derpå stakk han av, og allerede to minutter efter forkynte kraftige snorketoner at han hadde tatt fatt på en diger gren.

Kl. 6 er vi ferdige, alt er i orden igjen. For at mennene ikke efterpå skal sovne inn ved rattet, unner jeg dem nå to timers hvile. Straks slenger alle sig ned og er allerede i selvsamme øieblikk inne i den dypeste søvn. I de siste 36 timer har da heller ikke en eneste en av dem hatt blund på øinene.

Jeg var ennå ikke sovnet inn, kanskje var jeg for trett til det. Da hører jeg plutselig motorlarm på veien, først fjernt borte, derpå stadig nærmere. Og da gir allerede vakten vår også alarm. Hva er det nå på ferde igjen, er det nye kjøretøier som må repareres igjen, så skulde da . . .! Men jeg blev straks belært om noe annet. Der kom sannelig en fransk lastebilkolonne susende frem på vår marsjvei. Veien går like forbi leirplassen vår. Karene kjører som fanden selv var i helene på dem. Like så hurtig som de kom, er de også forsvunnet. Ved alarmen og levenet var naturligvis alle i samme nu våkne og på benene. Vognmesteren sprang fort op på motorsyklen sin og en mann med gevær i sidevognen, og så satte også de avsted. En sjåfør, en maskingeværmann og jeg sprang straks inn i „solskinnslimousinen" vår — en Adler-maskingeværbil — og suste likeså avsted efter de andre. At vi var på det riktige spor, viste en motorsykkel, som var blitt liggende på veien med to franskmenn. Da vi allikevel hadde en mann for meget, steg en ut og blev hos de to franskmenn for at de ikke skulde slippe vekk.

I løpet av et kvarters tid hadde vi innhentet kolonnen. Kjøretøiene sto på veien og besetningene lå i veigrøften og skjøt vilt på en tysk lastebilkolonne som sto på en sidevei. Neppe hadde vår solskinnslimousine stukket snuten om hjørnet — vår maskingeværmann hadde ennå ikke skutt et eneste skudd — da var vi allerede blitt opdaget. Uten å avgi flere skudd kastet karene våbnene sine og overga sig. Solskinnslimousinen var kommet litt plutselig på dem. En oberst og 50 mann — en ganske anselig hop. Vi overga dem til besetningene på lastebilkolonnen, som nå også var kommet til, for transport til fangeleiren.

Vi snudde straks, for atter å vende tilbake til vår I-tropp, idet vi som bytte tok med en lastebil og en motorsykkel fra den franske kolonne.

Også vognmesteren vår hadde hell med sig. Fra sin morgenutflukt medbrakte han en fransk personbil og tre fanger. Han hadde tatt feil av veien og støtte så uventet på en fransk personbil som forsøkte å flykte. Påssasjerene i personbilen hadde dog undervurdert vår motorsykkels hastighet og efter få minutter satt et skudd, som under den rasende fart blev avfyrt av mannen i vognmesterens sidevogn, midt i bakvinduet på personbilen. Dette bevis på det nytteløse i deres flukkt var tilstrekkelig, de fulgte så med vognmesteren til fangesamlestedet.

Men nå var klokken allerede blitt 8. Vi måtte endelig starte for ennå å nå vårt nye mål Besançon. De andre hadde i mellemtiden drukket kaffe og gjort vognene klar, vi kunde altså dra avsted. At også de to timer som skulde være anvendt til søvn, blev forsømt på grunn av franskmennene, kunde ikke ergre noen. Enhver frydet sig over vår solskinnslimousines hell.

Kl. 17 kom vi frem til Besançon og fant vår avdeling der. Vi kom straks i kvarter. På turen hadde vi atter måttet ta på slep fire panservogner. Men sjaførene klarte det. Alle frydet sig over å være i Besançon, for vi hadde et svakt håp om å få bli der noen dager.

Vi tok på oss enhver anstrengelse, intet var for meget. Vi visste jo at dersom ikke alt gikk ganske skjevt, kunde vi endelig få sove litt ikveld igjen.

Og det gikk ikke skjevt. Nei, idag gikk det i orden. Vi blev liggende i Besançon. Reparasjonen av de panservogner, som var tatt på slep, blev utsatt til næste dag; mennene kunde igjen unne sig hvile en hel natt — endelig hadde de opnådd det som de i de siste to dager og netter hadde måttet unnvære. Idag sa ingen: „Egentlig vilde vi ha sovet inatt! Nei, idag kunde de det.

. . . Uten å skyte videre kastet fyrene sine våpen og overga sig . . .

Tegning: Liska

Hvem kan lede Europa?

Av Dr. Rudolf Fischer

England har ikke benyttet sin chanse til å være Kontinentets leder. En ledelse er imidlertid nødvendig, bare for at Europa som helhet skal kunne opnå og bevare sin frihet. Hvem kan lede Europa? — Dette spørsmål, som er av livsviktig betydning for alle Kontinentets nasjoner, besvarer „Signal" i nedenstående artikkel.

Europa, som navn på vårt Kontinent er av nyere dato.

Det er ikke så lenge siden at vår del av jordkloden blev opkalt efter en av Zeus' mange yndlinger, som guden i en tyrs skikkelse, skal ha brakt til våre strender. Inntil lenge efter det tidspunkt da man opdaget at der lå andre kontinenter hinsides den atlantiske vannørken, kalte man Europa først for „Kristenhet" og noe senere for „Vesterland" eller begge deler samtidig, nemlig „Det kristne vesterland". Først da kristendommen også bredte sig over havet og vant frem til alle jordens egner, begynte man — under innflytelse av den humanitiske dannelsesepoke — å si „Europa", og det skjedde nettop ut fra trangen til å avgrense det gamle fastland fra andre kontinenter.

Senere, da bevisstheten om en uhyre overlegenhet over alle andre kontinenter stadig blev mer alminnelig og da det europeiske geni særlig i tekniske fremskritt hevet sig over menneskeheten i andre verdensdeler, begynte en ny, riktignok meget ubundet følelse av samhørighet å avløse den gamle enhetsfølelse som berodde på at man hørte til samme religion. Og dermed opsto også striden om h v o r d a n man best skulde tjene denne enhet, h v e m som tjener den best og hvilken av alle stater og nasjoner som skulde representere og lede den. Som moderne statsorganisme er det som efter alminnelig europeisk bevissthet idag forståes med vår verdensdel neppe 150 år gammel. Napoleon var den første som påberopte sig begrepet Europa som politisk og moralsk forpliktelse overfor de europeiske nasjoners forum. Men det skjedde riktignok i et uheldig øieblikk: da han kort før sin undergang begynte å forstå at han hadde måttet mobilisere de nasjoner og stater, som han efter sitt dynastiske forgodtbefinnende hadde faret så ille med, i deres fulle kraft for å nå sitt store mål.

Men hva var dette mål, og mot hvem blev det for første gang stillet op? Det var Englands overvinnelse, Europas befrielse fra det britiske sperrebelte, som kontrollerer og utnytter den europeiske adgang til verden. Og dette synes oss å være ytterst bemerkelsesverdig, også med henblikk på den nåværende situasjon.

Betegnende for Englands holdning overfor Europa er den verdenshistoriske kjensgjerning at Storbritannia ikke selv har opdaget eller gjort tilgjengelige noen av sine vidstrakte kolonier. Det røvet dem alle sammen fra de øvrige europeiske stater: India fra portugiserne og franskmennene, Syd-Afrika fra hollenderne, Nord-Amerika fra spanierne og franskmennene — for bare å nevne de viktigste. Det vil altså med andre ord si at England fra fastlandets nasjoner har tilegnet sig fruktene av alle de anstrengelser gjennem hvilke hele verden blev tilgjengelig og befolket.

Det er tilstrekkelig kjent, hvorledes England har opnådd dette. Fremfor alt annet gjorde det sig, ved sin isolering på en øi uangripelig gjennem århundrer. Den engelske øi la på den annen side som en slagbom foran Europas kyster, slik at England blev i stand til å optre som tollopkreveren, der la sine avgifter på hele den europeiske samhandel med verden og fratok alle stater hva det hadde lyst på og bruk for.

Da det av fastlandets stater føltes som noe utålelig, når en av dem blev for mektig, var det mulig for England som havenes behersker alltid å få i stand en koalisjon mot den overlegne kontinentalstat. England behøvde ikke alltid med egne tropper å delta i disse kriger, men hjalp bare til med sine penger, og når så freden blev avsluttet, sto det for så vidt ikke i veien for de kontinentale seierherrer, da det søkte sin vinning utenfor Europa, hinsides havene.

Mens England på Kontinentet spilte rollen som folkefrihetens venn, beskar det av hjertens lyst selve Kontinentets frihet. Det røvet besittelser utenfor Europa både fra Spania, Purtugal, Nederland og Frankrike.

Englands gamle valgspråk

Det valgspråk som England la sig til for å gjennemføre sitt mål om å forhindre et samlet, enig kontinent under sterk og frem for alt målbevisst ledelse, het: Balance of Power — kreftenes likevekt. I Europa skulde der alltid stå to leire av stater mot hverandre, mellem hvilke England var tungen på vektskålen. Blev den ene gruppe for sterk, opegget England den annen til krig. Dersom atter den siste gruppe var blitt for mektig, understøttet England den som det i forrige omgang hadde gjort svak. De kontinentale nasjoners kortsynthet bidro til at man betraktet dette system som en „garanti for nasjonenes frihet". I virkeligheten var det ikke annet enn en garanti for Kontinentets manglende frihet, et system til å hindre en besluttsom, målbevisst ledelse av Europa gjennem en hertil kallet kontinentalstat. Et system som stadig utmattet, ja ofte helt knekket de beste krefter i folkene, krefter som hadde kunnet virke til fordel for Europa vidt omkring i verden.

Men er ikke England selv en europeisk stat? Var ikke den rolle som det så lenge spilte som tungen på vektskålen en slags førerrolle for Europa? Uten tvil kunde det ha vært en ekte førerrolle, men England har aldri tenkt på å være leder eller tillitsmann for Europa.

Det er det ikke vanskelig å bevise. Hvem kjenner ikke den britiske talemåte: „Negerne begynner i Calais"? — Men dette hovmot og denne forakt for alle fastlandets mennesker, som selv analfabetene på den engelske øi var fylt av, er jo egentlig bare resultatet av lang tids praksis.

Hva denne gjennem århundrer hevdede praksis til slutt har ført til, behøver man ingen bedre illustrasjon til enn situasjonen før den nåværende krigs utbrudd. Den som opmerksomt har fulgt tingene vil huske, at der i årene 1936 til 1937 blev ført endeløse avisdebatter i England om det alment innrømmede onde at det kjempemessige, fra europeiske nasjoner fratatte verdensrike, bortsett fra India, i sammenligning med andre jordområders befolkningstetthet, var så godt som tomt og er det naturligvis ennå den dag idag. I forbindelse med veldige flåtemanøvrer, som nettop hadde funnet sted i et fjernt verdenshav, skrev den gang et britisk marinefagtidsskrift at det var godt og vel å avholde manøvrer, og at de som nettop hadde funnnet sted også hadde vist den engelske flåtes overlegenhet, men motstanderen vilde jo ikke komme med sine hovedkrefter på krigsskib, men han vilde sende overskuddet av sin større fruktbarhet på fødsler ad tusener ukontrollerte veier inn i det tomme rum som England utenfor sine uhyre besittelser ikke lenger formådde å fylle med europeiske mennesker. Hvor denne bemerkning i virkeligheten traff i blinken. Man behøver bare å tenke på Afrikas overfylling med det også i politisk henseende stadig stigende antall av indere.

England utnyttet ikke sin chanse

Slik er det altså med Englands stilling til Europa. Mens Storbritannia selv slepte på en millionhær av arbeidsløse på selve øien, mens menneskene i Mellem-Europa, sammenstuvet i de trangeste rum i storbyene og industridistriktene, måtte anvende all sin energi for bare å tjene til livets ophold og mange allikevel måtte leve i en stadig frykt for å sulte, satt dette England inne med sitt kjemperike som var og er tomt. Selv dets millioner av arbeidsløse hadde langt fra vært nok til å fylle dette verdensrike med mennesker. Som en mann der er blitt halsstarrig som følge av sin umåtelige rikdom, hindret Storbritannia til tross herfor det overbefolkede Europa i å organisere verden efter befolkningssteder og råstofføkonomi i forståelse med statene i de andre verdensdeler.

Hvis man i London bare i minste måte hadde følt den europeiske menneskehets skjebne som sin egen, og dersom man hadde vært tvunget til å gjøre Europas bekymringer til Englands bekymringer, så vilde denne tilstand og den hårdnakkethet hvormed England vegret sig for å se sin og Kontinentets farlige situasjon ikke ha vært forståelig. Om ikke de ansvarlige på øien hele tiden blindt hadde holdt sig til den gamle britiske resept om å ophisse fastlandsfolkene mot hverandre, så måtte det egentlig være gått op for dem at England selv innen for rammene av denne stadig mer og mer tilspissede utvikling bare hadde valget mellem en kamp på liv og død mot Europa eller en også for England velsignelsesrik overtagelse av rollen som en virkelig tillitsmann for Kontinentet.

Noen innsiktsfulle englendere har visstnok i det minste anet situasjonens alvor. Blant dem var f. eks. en minister som idag — riktignok på en annen post — ennå er aktivt medlem av Churchill-regjeringen. Denne minister hadde i 1933, da uværet allerede trakk sammen på den vestlige himmel, en samtale med en nasjonaløkonom, som på grunn av en tåpelig indiskresjon er blitt berømt. Under denne samtale innrømmet englenderen frimodig at Storbritannias stadig synkende produksjonskraft og fremfor alt menneskekraft ikke lenger var tilstrekkelig til i lengden å kunne bevare det man hadde tatt fra de andre europeiske land og dermed det samlede Europa.

Som særlig iøinefallende eksempler nevnte han Kanada og Syd-Afrika. Storbritannia hadde ikke lenger tilstrekkelig opdrift til å kunne utvikle disse to dominions i en sådan grad at ikke det ene vilde gå til De Forente Stater — som forøvrig nesten hadde det allerede — mens det andre vilde gjøre sig selvstendig. Han innså nok at England under disse omstendigheter vilde gjøre rettest i å slutte en overenskomst med Tyskland, for Tyskland vilde ha kraft og mennesker nok for denne opgave; det var dog ikke i stand til som De Forente Stater en vakker dag å lukke England ute. Englenderen nevnte det ikke akkurat; men han har nok tenkt det. Han uttalte riktignok at England på de viktigste områder av verdenshandelen vilde være bedre tjent med et samarbeid med Tyskland enn med en så robust og en for Storbritannia så uangripelig partner som De Forente Stater. Denne samtale fant sted da England forlengst var besluttet på „å regulere Tysklands opgang" — som mr. Eden uttrykte det — om nødvendig ved en ny krig på Kontinentet.

Enskjønt altså Englands stilling trengte til et samarbeid med landet i Kontinentets hjerte, altså med Tyskland, enskjønt det for alle Londons politikere var en erfaring de selv hadde oplevd, at denne krig i Europa bare vilde gjøre de for England uangripelige Forente Stater sterke, og enda man visste at verdenskrigen hadde kostet England det absolutte sjøherredømme, utnyttet man ikke den siste chanse til å kunne gjøre sig til Europas tillitsmann. Man holdt fast på den allerede en gang mot Europa grundig prøvede resept, nemlig å angripe den sterkeste kontinentalmakt, og med denne resept vil altså England gå til grunne. Er det nødvendig ennå tydeligere å bevise at England ikke i noen henseende følte sig som medlem av Europa? Ikke engang i det tilfelle hvor det, gjennem en nødssituasjon som stadig trer tydeligere frem, blir tvunget til det.

Tysklands og Europas interesser er de samme

Vi har under denne bevisførsel noen ganger nevnt Europa og dermed henvist til Tyskland. Deri ligger den hevdelse at Tyskland og Europas interesser i meget sterk grad er identiske. Dette må vi bevise. Men man bør merke sig vel at vi, dersom dette lykkes oss, dermed også samtidig har bevist at Tyskland forsvarer Europas interesser når det kjemper for sine egne. Denne bevisførsel er i virkeligheten ikke vanskelig.

Fortsettes side 27

Gjennem vannsprøit og sandskyer

Gjennem det hvirvlende skum fra styrtsjøen som slår over forstavnen på troppetransportskibet, gjennem den afrikanske ørkensands støv, som hvirvler op foran panserspeidervognen... to bilder fra den veistrekning som førte general Rommels hurtige tropper til seier i Afrika. P. K. Mahlo og Schultz

Kopal-røkelse foran kirkedøren

To ganger om uken holder quiché-indianerne i Guatemala, de gamle maya-folkestammers efterkommere, marked i Chichicastenango. Kjøpelystne i alle aldre lar sig her lokke av de varer som den ambulerende kjøpmann byr frem; man har god tid til å kjøpslå og ofrer senere på kirketrappen kopal til skytshelgenen Santo Thomas. Kopalens osende røk hyller da efter hvert hele plassen inn i et forunderlig lys

På gammel-indiansk jord . . .

To av de vakreste farvebilder, som den tyske opdagelsesreisende Hans Helfritz brakte med hjem fra Mellem- og Sydamerika

Ved foten av det høieste fjell i landet

På markedet i Sorota sender Jlliam-pu, det 6500 m. høie fjell i de bolivianske Kordillerer, sitt glassklare lys ned. Hos aymara-indianerne, efterkommere av de gamle inkaer, bærer også kvinner og barn, hatter på manns art. Moderne bygninger og telefonledninger skaper en merkelig motsetning til det indianske folkeliv

Den første menige ridderkors-bærer

Korporal Hubert Brinkforth, en bondegutt fra Westfalen, blev av der Führer tildelt ridderkorset til jernkorset. Den 27. mai 1940 brakte Brinkforth, under kampene ved Abbeville, — stående på en fremskutt post som innsiktningsskytter bak sin antitankkanon — en sterk engelsk panseravdelings angrep til å stranде. I løpet av tyve minutter ødela han elleve panservogner, som han tross heftig ild lot komme på inntil hundre meters hold og derpå skjøt sønder og sammen

Foto: Umbo

Fortsatt fra side 22

Hvem kan lede Europa?

La oss med det samme bringe frem i forgrunnen det hovedargument som blir ført i marken overalt hvor man diskuterer det tyske krav på førerskapet i Europa: Hvordan forholder det sig med nasjonenes frihet? Vi merker straks i dette spørsmål englendernes fangparole, bak hvilken de så godt forsto å unndra Europas frihet for europeernes øine. Før der svares på spørsmålet må vi først gjøre oss det klart om Kontinentets frihet går forut for nasjonenes frihet, om ett folk eller et par folk på bekostning av de andre skal ha lov til å utnytte Kontinentets anarki, eller om enhver stat, for å få anarkiet tilintetgjort og nå frem til en felles europeisk representasjon, ikke bør gå med på et visst offer i sin suverenitet.

I teorien vil man gi det høiere moralske krav forrangen fremfor andre. I praksis har det riktignok for det meste sett annerledes ut. Iallfall har Europas nasjoner allerede en gang forstått å gi avkall på visse områder av sin uinnskrenkede høihetsrett til fordel for en organisasjon som skulde representere de almene folkeinteresser, om enn ikke i særlig grad de europeiske nasjoners. Denne organisasjon var Folkeforbundet i Geneve. Dens teoretiske hovedformål gjaldt riktig nok ikke den felles ivaretagelse av de europeiske interesser, men mer en beskyttelse av nasjonenes individuelle rettigheter. Og midt i denne organisasjon til beskyttelse av det europeiske anarki, satt likesom edderkoppen i spindelvevet — englenderen.

På samme måte var det ved alle økonomiske konferanser i den bitre efterkrigstid, mens man på bekostning av den alminnelige levefot i alle Europas stater måtte ernære de kjempemessige hærer av arbeidsløse under økonomiske krise. Fantes der dengang noe i retning av en organisert vilje hos de europeiske stater til å få åpnet nye livsrum for sine underernærte masser? — På ingen måte. Og såfremt den virkelig hadde vært til stede, hadde den måttet rette sig mot England, som også denne gang som alltid hindret en bedring i Europas økonomiske situasjon. Det kom ikke en gang på tale å overføre arbeidsløshetshærene til tynt bebodde britiske områder.

Hvor fjernt England var fra et virkelig ønske om å skape en sunn basis for Europas ødelagte økonomiske liv, fremgår av et betegnende eksempel: England besværte sig stadig over de gode priser som Tyskland betalte for de østeuropeiske bønders agrarprodukter; man ønsket i Storbritannia frihet for de engelske priser. Hvilke priser var det? De var beregnet efter negerens og kuliens leveomkostninger på de britiske besittelsers hvete- og bomullsplantasjer. Hvem andre hadde på fastlandet i det lange løp kunnet garantere et for Kontinentet tilsvarende prisnivå overfor det engelske system enn den tallmessig største konsument: Tyskland, som atter for det store flertall av fastlandets stater også er den største produsent?

Nå skulde det efter disse eksempler ikke falle vanskelig å gjøre sig fortrolig med tanken om å bringe et offer for de europeiske nasjoners fellesskap. Men gjennem „Folkeforbundets" praksis er det forlengst blitt bevist at ved diskusjoner kan der ikke komme noen effektiv varetagelse av de felles interesser. Det er derimot ikke vanskelig å fatte meningen i at en stat, som med sin beliggenhet og størrelse på det intimeste er knyttet til alle europeiske staters interesser og som er sterk nok til, om nødvendig alene, å bære byrden ved forsvaret av de felles interesser, også overtar ledelsen.

På denne måte vil spørsmålet om hvilken frihet der da ennå blir tilbake for nasjonene komme til å se helt annerledes ut. Man skal ikke begynne med den, men med Europas frihet.

Det verdensskuespill foregår i dag er lærerikt for kravet om europeisk frihet, for i øieblikket beleirer England alle Europas folk uten unntagelse — også dem som lot sig sende i kampen på fastlandet for Storbritannia.

Men kan man kalle en verdensdel fri så lenge en liten øi utenfor dens kyster efter forgodtbefinnende kan etablere sulteblokade overfor fastlandet? — Nei. Derfor må man tilkjempe sig denne frihet.

Eksisterer der et felles forsvar mot den felles fare? — Nei!

Men hvem bærer da denne kamps byrde, og hvem har alene utsikt til endelig å vinne friheten for Europa? — Tyskland, forekommer det oss!

Europas frihet må forsvares av helheten

For Riket i Europa midte reiser spørsmålet om vår verdensdels frihet sig imidlertid i en ennå høiere grad enn det napoleonske begrep. Tyskland må nødvendigvis, betinget av sin geografiske beliggenhet, insistere på at hele Kontinentet blir usårlig. Det kunde aldri tillate at Europas østflanke blev revet op og at man, slik som det var Frankrikes livseliksir, da det hadde opkastet sig til Europas dominerende makt, den ene gang ophisset tyrkerne, den neste gang russerne mot ubekvemme naboer. Tyskland må ut fra egne og ut fra europeiske interesser insistere på en uforstyrret kulturell og økonomisk utveksling mellem fastlandets nasjoner.

Nødvendigheten av dette kravs gjennemførelse blir påtvunget dem utenfra. Verden er blitt for liten. Plassen er blitt trangere, strømmene kan ikke lenger løpe ut i det tomme rum som de selv finner for godt. Andre vendensdeler, rikere enn Europa, tildels sammensluttet til enheter, konkurrerer med oss. Hva nytter det da en enkelt nasjons bevarelse av dens anarkiske frihetsutfollelse, hvis Europa derved som helhet taper kampen om sin levestandard?

Det er altså menneskehetens utvikling i sig selv som påtvinger europeerne deres store felles opgave. Idag er det slik at Europas nasjoner bare kan forsvare sin egen frihet, dersom de er fast besluttet på å forsvare Europas frihet som helhet. Europa må under denne tvang betrakte sig selv som en koalisjon, som har den lykke å ha en sterk sakfører som er forbundet med den på liv og død — nemlig Tyskland.

Lægene har nettop konstatert...

Hvorledes hormonsalve læger frostskader

Under den strenge vinter ifjor har en tysk læge, dr. Wobker, behandlet alle mulie frostskader med en salve som inneholdt follikkelhormon — et kvinnelig kjønnshormon. Resultatene som han forteller om i „Deutsche Medizinische Wochenschrift" var overraskende, uansett pasientenes kjønn Salven viste sig å være alle andre medikamenter overlegen. Årsaken til den helbredende virkning er at de forfrosne steders blodkar, som takket være follikkelhormonet, ikke lenger var i funksjon, atter blev gjennemstrømmet av blod.

Der finnes en vaksine mot leddbetennelser

Den leddbetennelse som optrer samtidig i flere ledd, den såkalte polyarthritis, blir åpenbart fremkalt av en ytterst liten sykdomsvekker, „Micrococcus Fischer-Schick". Inntil for nylig antok man at streptokokker var medvirkende — men hos de syke manglet alltid de karakteristiske forandringer i milten som optrer ved streptokokkinfeksjoner. Den antagelse at den nevnte mikrococcus fremkaller denne leddbetennelse blir nå bestyrket ved opsiktsvekkende meddelelser fra leipzigerforskeren professor Schick. Det lyktes å fremstille en vaksine av sykdomsvekkeren. Helbredelsesresultatene er forbausende.

Aluminium hjelper ved magesår

Til de mange fremgangsmåter ved magesår er kommet en ny. Professor dr. Kühn, Wernigerode (Harz), meddeler at han med utmerket resultat har foreskrevet sine pasienter oblater med aluminiumbronsje i fineste fordeling. Dette aluminiumstøv slår sig ned på slimhinnen og danner der en kraftig skorpe. På denne måte blir mageslimhinnen overtrukket med et beskyttende dekke som heller ikke lenger lar magesyren bli virksom. Fremgangsmåten krever imidlertid en sikker lægehånd som må ta hensyn til det enkelte tilfelle.

Hvorledes vaksinasjonen mot difteri hjelper

I Düsseldorf blev 85.000 barn for sikkerhets skyld vaksinert mot difteri. For å berøve skeptikere deres tvil på betydningen av denne vaksinasjon kan meddeles følgende tall. Av de vaksinerte barn blev bare 15 syke og ingen døde. Av ikke vaksinerte barn blev imidlertid 787 syke og ikke mindre enn 28 døde. Dermed tør vel betydningen av denne beskyttende vaksinasjon være påvist.

Teknikken beretter:

„Inkromering" istedenfor forkromming

Det finnes to måter til å gjøre stål rustfritt: enten legerer man det på forhånd med krom og får da et ikkerustende stål, eller man forkrommer det ferdige stykke i galvanisk bad. Med kompliserte deler lykkes imidlertid ikke alltid forkrommingen. Efter en ny fremgangsmåte kan kromet „diffunderes" inn i stålet, således som f. eks. to gassarter eller vesker langsomt går sammen og blandes. Man utsetter f. eks. den ferdige ståldel for en strøm av kromkloridgass. Kromet trenger da inn i alle sprekker, porer osv., går fra stålets overflate langsomt innover — til omtrent $^1/_{10}$ mm dybde. Men dette meget tynne beskyttelseslag er fullkommen tilstrekkelig, fordi det består av fast, kromgjennemtrengt stål, og aldri kan skalle av. Den nye fremgangsmåte har den store fordel å forbruke meget lite krom — mindre enn 200 g til en kvadratmeter overflate.

Fly styrer sig selv

Allerede før verdenskrigen forsøkte man å styre fly automatisk. Men først i vår tid kom regelteknikken så langt at denne vanskelige opgave kan ansees som løst; den er også i dag i hurtigflyvningens og langstrekningsflyvningens tid nødvendigere enn noensinne. Allervanskeligst er det problem, å holde et fly i rett kurs; det løses upåklagelig ved et tysk kurs-styremekanisme. Et system av sterkt ømfintlige gyroskop reagerer raskere på enhver avvikning av flyet enn mennesket, og forhindrer straks forsøket på å dreie av. En styremaskine, som bare veier 7 kg, men utvikler en kraft på inntil 150 kg, styrer så flyet efter befaling av disse gyroskop. De kan også betjene våre største samferdsels- eller langstrekningskampfly feilfritt. Også ved sterkt byget vær kan disse „kunstige piloter" i dag holde fly så nøiaktig i kurs at en feilflyvning praktisk talt er utelukket. Flyføreren blir befridd fra det vanskelige, ofte trettende styrearbeid og kan ta sig av andre og viktigere opgaver.

Kommer „dieselgassmotoren"?

I noen tid er der ved den tyske statsbane blitt prøvet diesel-lastebiler, som ikke lenger drives med dieselolje, men hovedsakelig med gass. Bare en liten mengde fyringsolje må undertiden sprøites inn til antenning. Denne fremgangsmåte, som alt foresvevde Diesel selv, blev nå fullt utviklet i løpet av et år. Den gjorde det mulig å spare inntil 80—90 % av dieseloljen, og isteden anvende gassarter som er fremstilt i Tyskland — f. eks. lysgass, tregass eller tørrdestilasjonsgass. Dessuten er ombyggingen av motorene forholdsvis enkel, og det er ofte mulig å gå tilbake til den gamle fremgangsmåten med et eneste trykk på løftestangen.

Om CASANOVA hadde visst det

Hvorledes kostymer forvandles

Foto: v. Perckhammer

Det begynte med Casanova — eller rettere sagt, det begynte med kostymene til den store utstyrsfilm „Casanova gifter sig". Ved opsetningen av nye filmer som blev laget efter denne, fikk man bruk for nye kostymer . . . og da forvandles ofte gammelt til nytt. Overraskelsen er alltid stor, for det viser sig, at man ofte kan lage både to og tre nye kostymer av et gammelt! Dessuten kommer man herunder på helt nye idéer — likesom produksjonslederen gleder sig ved å kunne innspare materiale. „Signal" demonstrerer her hvorledes kostymer fra gamle filmer forvandles for å brukes i nye . . .

Her ser vi en pierette fra filmen „Casanova gifter sig"! Det skjørtet som vippet så kokett op og ned, blev (se nedenfor) . . .

En kappe fra filmen „Napoleon er skyld i alt", skulde vise sig å være en riktig tryllekappe, idet man kunde lage to nye kostymer av den!

. . . i en ny film til en pipekrave! Ingen aner, at den allerede hadde den ære å fortrylle Casanovas øine . . . i det nye spill har skjørtet fullstendig glemt sin bevegede fortid

Her er de to kostymer som blev laget av kappen ovenfor! For det første blev der skapt en romantisk girl med en liten fribyttercape, og . . .

. . . for det annet en elegant kjole for en moden danserinne. Et vellykket hekseri, ikke sant? Stoffet hadde man jo, man behøvde bare litt fantasi for på ny å gjøre det brukbart

Her trydet forvandlingskunstnerne sig ordentlig! Et kostyme for en danserinne fra revyfilmen „De strålende stjerner" bød på mange forvandlingsmuligheter. Med noen få kunstgrep blev der av det løse og ledige kostyme (til høire) . . .

. . . fremtryllet den forføreriske prakt som en bardame har bruk for i en ny film,.og ikke nok med det...

. . . så blev den skjønne strutsefjær og andre pyntesaker anvendt til en tredje forvandling. Og atter blev der skapt noe helt nytt

Et dansekostyme forvandles til en ballkjole! Det som før var et farlig knitrende frou-frou blir til . . .

. . . en charmerende kjole for en ung pike, som går på ball for første gang!

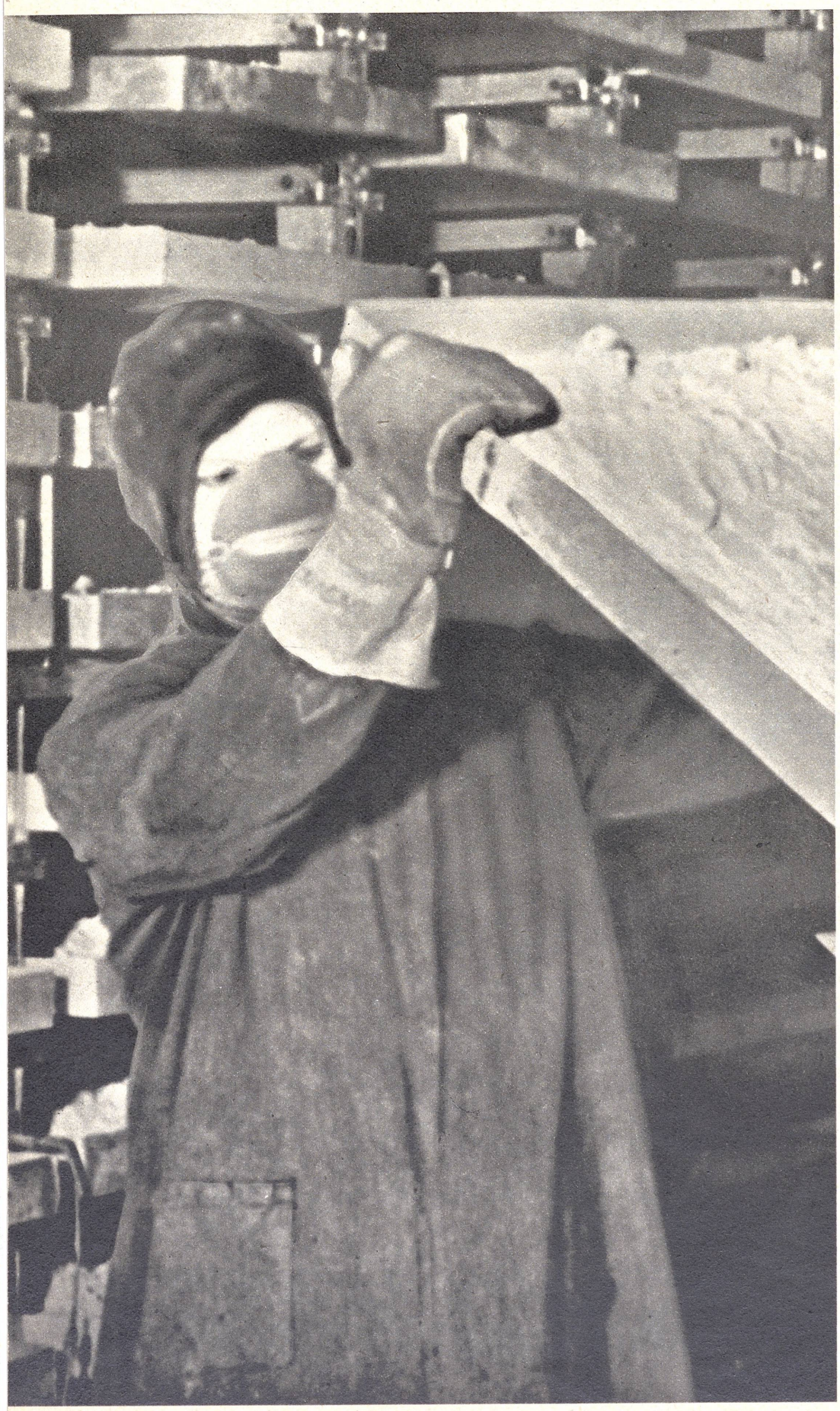
Og at endelig pelsverk byr på svært mange muligheter, er ikke noe å forundres over. Av dette kan man fremtrylle revykostymer i stadig nye variasjoner, og Casanova vilde ikke være så lite stolt, hvis han visste, at det nettop i en film om ham blev opdaget så mange muligheter for å lage nye klær — til skjønne kvinner!

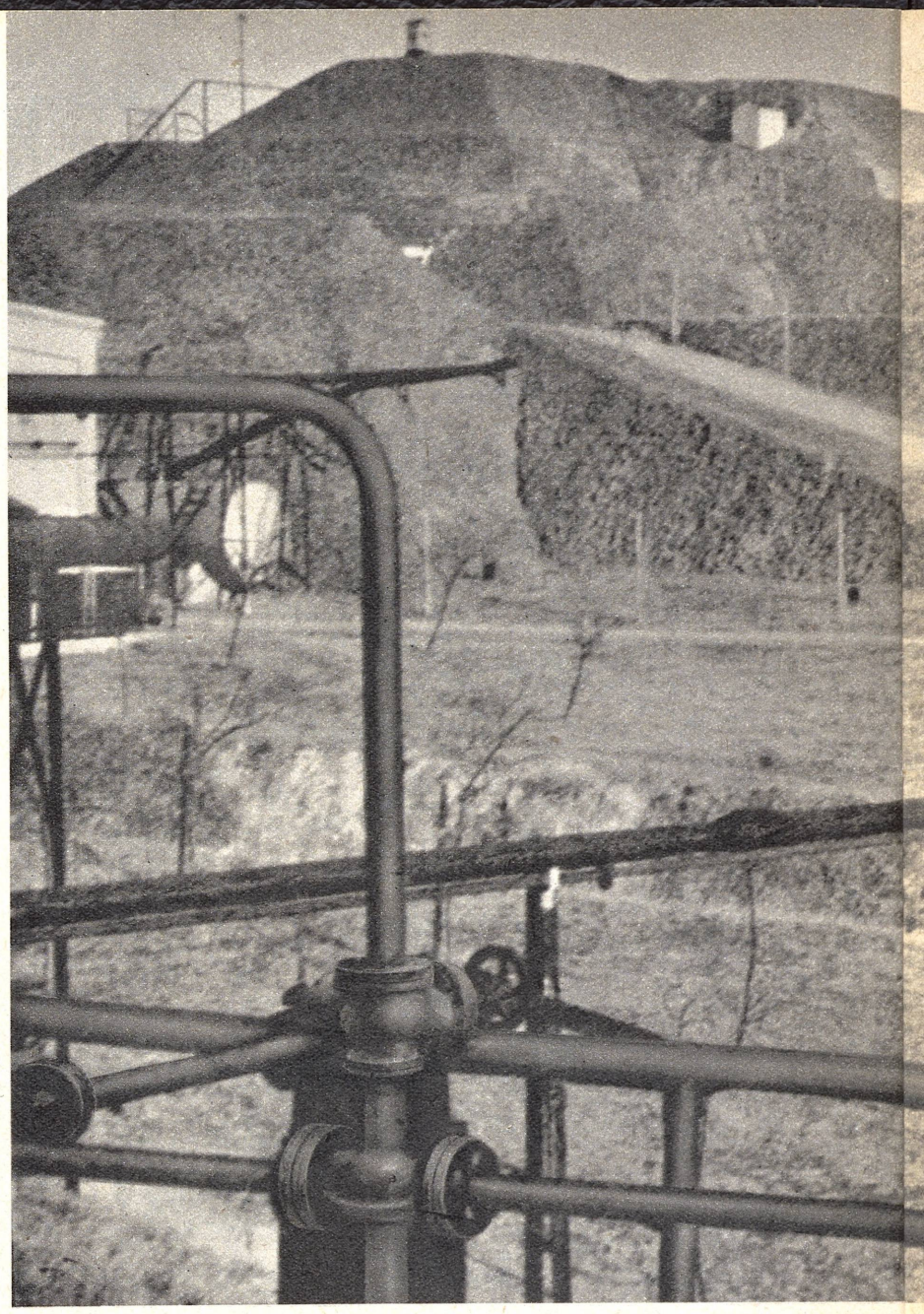

Oljeberget
hvor sprengstoffene lages

Våre krigsvåpen er populære; ethvert barn kjenner våre fly-typer, de forskjellige slags luftvernskanoner, panservogner og undervandsbåter. Vår våpenlykke øker denne popularitet fra uke til uke. Med hensyn til popularitet så har rustningsindustrien bare et stedbarn og det er de eksplosive stoffer. Om disse vet folk svært lite, det er ingen som interesserer sig for dem. Og allikevel er det disse som gjør det egentlige og vesentlige arbeid under krigen, det er disse som ødelegger fienden, hans krigsmaskineri og fabrikker, og som sender hans skib til bunns. Hvorledes opstår disse eksplosive stoffer? Hvorledes lages kruttet og sprengstoffene?

Oljeberget — et fjell laget av menneskehender

Dette fjell finnes et eller annet sted i Tyskland. I dets slukter og huler er der bygget inn ganske små arbeidsrum, hvor der fremstilles høi-eksplosive stoffer under prosesser, hvor uhyre energier forbinder sig med hverandre. For å forebygge katastrofer har man ved hjelp av betongblokker og kjempemessige jordvoller skilt de fabrikasjonssteder fra hinannen, hvor de første og farligste arbeidsprosesser foregår. Hele anlegget har form av et fjell for at sprengoljen i naturlig helling kan gjennemløpe de forskjellige fabrikasjonsstadier

En krutt- og sprengstoff-fabrikk ser ganske annerledes ut enn de industrianlegg vi ellers kjenner. Der finnes ingen store fabrikkhaller og alt som er kjempemessig mangler her. Vi ser et utstrakt terreng foran oss, skogbevokset og gjennemtrukket av jordvoller og med små betonghus bortover. Hundrevis av lynavledere peker op mot himlen som et uoverskuelig felt av nålespisser i et landskap av lave bakker og kunstige forhøininger.

På et av de små husene bemerker vi et skilt med følgende påskrift: Ngl 20 kg 2 mann. Oversatt til normalspråket betyr det: Pass op, i dette hus fabrikeres der nitroglyserin; her må det ikke opholde sig mer enn 2 arbeidere, og ikke lagres mer enn 20 kilo nitroglyserin. Frem for alt sikkerhet det er også her det første bud. Skulde det virkelig en gang hende noe (i våre dager forekommer det neppe, for sprengstoffene eksploderer bare når mennesket vil det), så blir ulykken ialfall begrenset til det minst mulige område.

De menn, som arbeider her, har allikevel et stort ansvar. Man ser det på dem: intet sted finner man så markante ansiktstrekk, preget av slik konsentrert og spent opmerksomhet. Det er jo ikke bare ens eget liv, men også kameratenes, som står på spill! På toppen av „oljeberget" er der et lite rum, hvor gulvet er belagt med blyplater; arbeiderne går med filttøfler og de verktøi de bruker er av bronse. Hvorfor? For å forebygge at der opstår gnister. Her begynner nemlig den farlige fabrikasjon i et kar, hvor salpetersvovelsyre og glyserin forenes til en kjemisk forbindelse, sprengoljen, som danner grunnstoffet til den videre fremstilling av eksplosive stoffer.

Alt efter det øiemed den senere skal anvendes til, blir sprengoljen

Fortsettes side 32

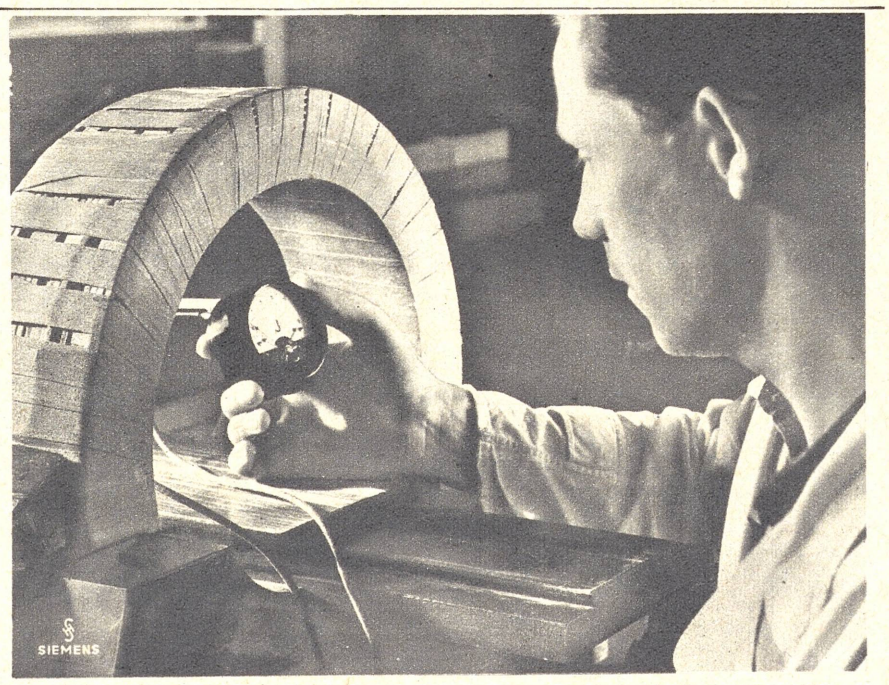
Spøkelset i tørkehuset

Med en maske for ansiktet til beskyttelse mot de sunnhetsfarlige utdunstninger av kjemikaliene heller en arbeider det rå sprengstoff i blandingskar. Dette sprengstoffet kalles „Hexa" og tørker som tørrede frukter på trehyller og blir skyllet om flere ganger om dagen for at luften skal komme bedre til

Undre i den elektriske måleteknikk

Med sin uttalelse: „Å måle alt som kan måles, og forsøke å gjøre det målbart som enda ikke er det," ga Galilei, de nyere naturvitenskapers far, allerede for mer enn tre hundre år siden teknikken en arbeidsveiledning, som i den senere tid skulde føre til betydelige resultater. Og virkelig beror de resultater som stadig blir tatt sikte på i våre forskningsinstitutter såvel som ytedyktigheten i den samlede industrielle produksjon for en vesentlig del på den omfattende og bevisste innsats av måleinstrumenter. Måleinstrumentet viser forskeren det han alt har opnådd og hvor langt han enda er fra sluttresultatet. Instrumentenes tallmessige angivelser tillater å drive videre en utvikling samtidig på tallrike steder, hvorved en oplysning om inndelingen av hele arbeidet lett blir muliggjort. I kjemiske storbedrifter, hvor f. eks. kull blir gjort flytende, medikamenter, farver og kunstige fibrer fremstilt eller gjødsel utvunnet av luftens kvelstoff, viser måleinstrumentet reaksjonenes forløp i tryk-kar og sørger for en uavbrutt drift uten forstyrrelser, da uregelmessigheter straks kommer til syne.

I omfattende betydning kunde Galileis tanke ganske vissi først realiseres med den elektriske måleteknikks hjelpemidler. Overalt hvor det er noe målbart, anvender man med fortrinsvis elektriske måleinstrumenter. Det finnes idag elektriske måleinstrumenter, hvormed man nøiaktig kan følge hvordan et gresstrå vokser. Temperaturøkninger på en milliontedels grad lar sig måle, hendelsen i milliardedelen av et sekund kan man fastholde med elektriske instrumenter. Trykk og krefter fra tusener av tonn lar sig likeså formidle ad elektrisk vei, som man kan fastslå de mekaniske fordringer av maskindeler, propeller eller hele fly in alle enkeltheter. De rystelser som byggverk er utsatt for, kan man måle elektrisk, lydstyrken av støi bestemmer man ad elektrisk vei. Om en sal eller et teater har den riktige akustikk, angir de elektriske måleinstrumenter nøiaktig. Elektriske instrumenter viser fyrbøteren om han arbeider riktig og om kjelen gir den forlangte damp med best mulig virkningsgrad. Det gjør ingen vanskeligheter mer å lede måleverdier videre over hundrer av kilometer, slik det er nødvendig i energiforsørgingens moderne kraftforvaltning. Ja, måleinstrumentet er til og med blitt regulerer, og utløser

Måleinstrumentenes nøiaktighet er en viktig forutsetning i måleteknikken. Ved hjelp av vagabonderende strømmer og fremmedfelter kan det opstå feilaktige angivelser. Her blir et sjalttavleinstrument prøvet i et sterkt magnetfelt. om måleinstrumentets nøiaktighet blir påvirket.

selv de betjeningsprosesser som det tidligere krevdes mennesker til. Slik er f. eks. den moderne dampkjele forsynt med en elektrisk kjeleinnretning, som doserer tilførslen av damp, vann og forbrenningsluft nøiaktig tilsvarende det forlangte damptrykk.

Som grunnlegger av måleteknikken må regnes Werner Siemens, som vant sig stor fortjeneste ved å skape enheter, som den elektriske motstands enhet er, og også ved den fullstendige utarbeidelse av instrumenter. Hans arbeid blev resultatrikt fortsatt i det av ham grunnlagte firma Siemens & Halske, hvor det i laboratoriene uavlatelig blir arbeidet såvel på den videre forbedring av produktene, på avslutningen av nye anvendelsesområder for elektriske instrumenter, som på nye opdukkende opgaver i måleteknikken.

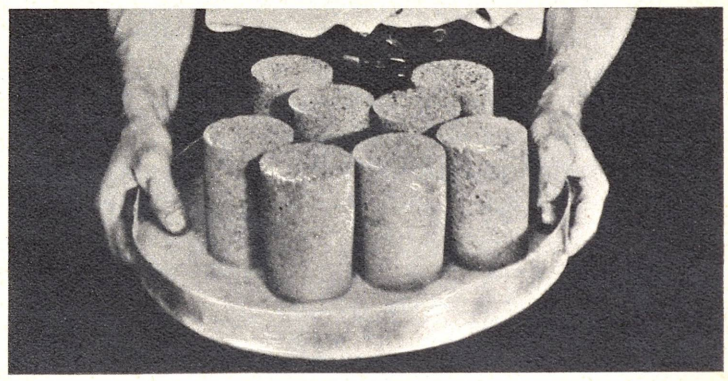
tilsatt med andre stoffer — av den lages materialet for ladning av granater og bomber eller av miner og torpedoer. I en annen bearbeidelse får de eksplosive stoffer også anvendelse ved sprengninger i bergverker, ved bygging av tunneler, kanaler og lignende arbeider.

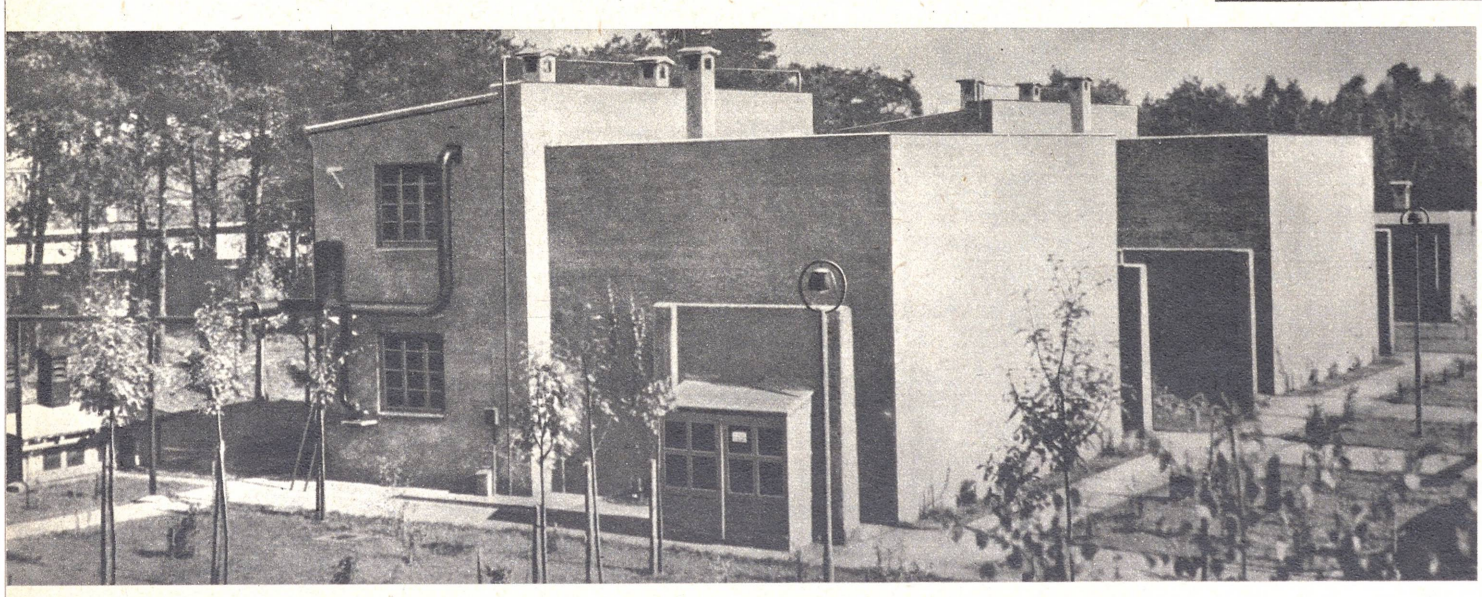
Krigen er riktignok den største forbruker av eksplosive stoffer, for den sluker veldige mengder både som drivstoff og som sprengstoff, det vil altså pi på den ene side til geværer og kanoner, og på den annen side til granater og bomber.

Et slikt behov kan bare tilfredsstilles i et første-

Pressen bak panserveggen

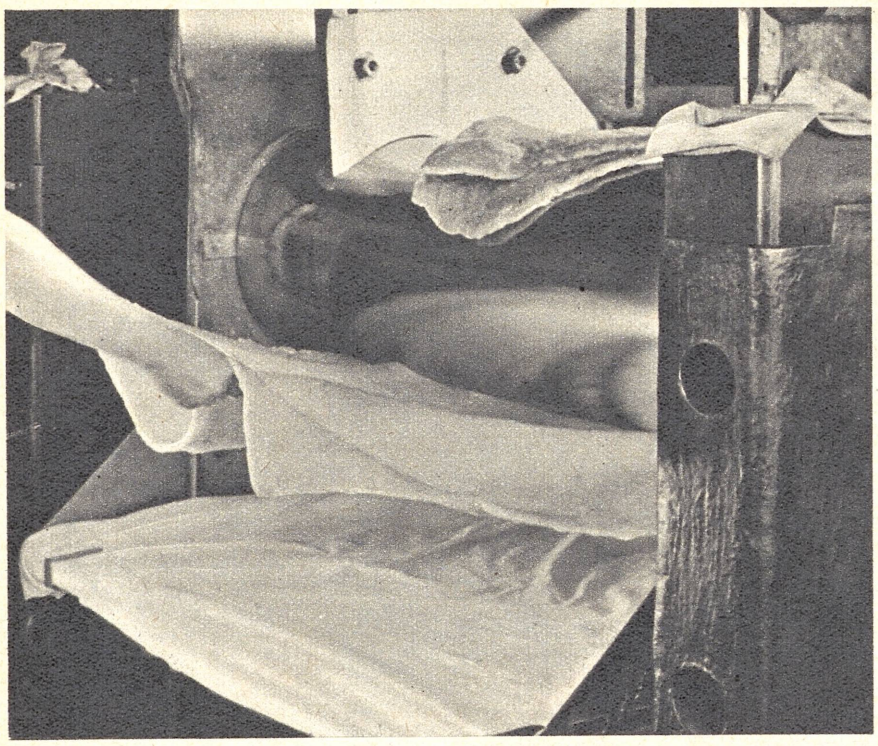
En eneste mann, som er skilt fra den hydrauliske presse ved en metertykk stålbetongvegg, betjener hele mekanismen utenfra. Av det nøiaktig utveide pulverkornede råsprengstoff blir herden ladning som skal settes inn i bomber, torpedoer, granater og miner presset i løpet av sekunder. Det pressede sprengstoff, som i denne form har en betydelig større eksplosiv kraft, ser ut som små kaker (bildet til høire)

Betongblokker, hvori fenghettekapslene lages

Mange kilometer vekk fra ,,oljeberget'' befinner der sig en rekke kjempemessige betongblokker. I hver av disse ganske små ,,fabrikker'' arbeider der samtidig bare to eller tre mann, som er beskjeftiget med å lage sprengkapsler. Av hensyn til sikkerheten er der tykke betongvegger mellem de enkelte ,,dvergfabrikker'' således at større eksplosjonsskatastrofer efter menneskelige begreper neppe skulde kunne forekomme

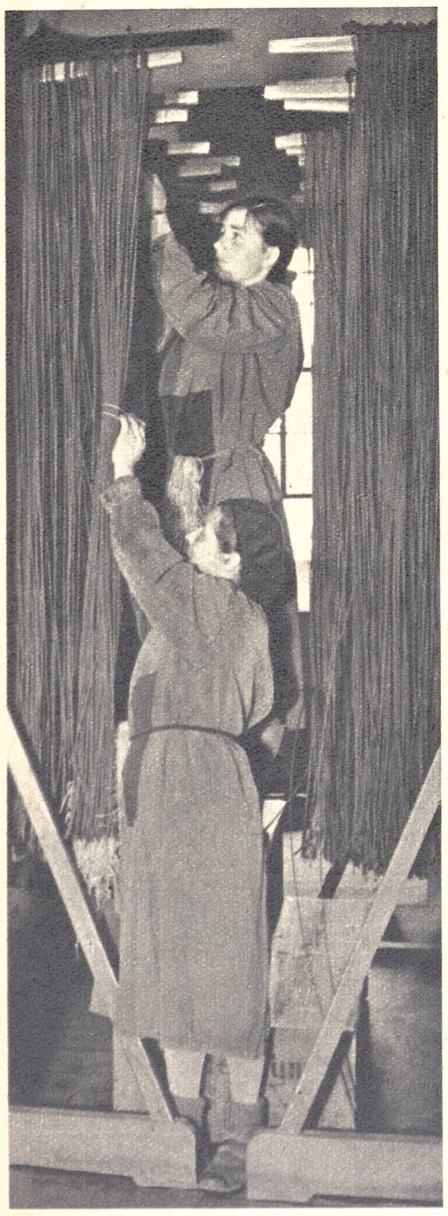
Krutt i deigaktig form

Efter at man ved blanding av forskjellige kjemikalier har fremstillet pulverets råmasse, blir denne gjennemeltet i maskiner og til slutt trykket gjennom opvarmede valser som berøver den det meste av dens fuktighet. Denne „pulvermatte" vandrer derpå over i presser og blir trykket gjennem blåserør. Til slutt ser den ut som . . .

klasses industriland, hvor vedkommende fabrikasjon på grunnlag av en fremskreden kjemi har nådd et høit nivå. Det kommer jo ikke bare an på selve sprengstoff-fabrikasjonen, men forutsetningen for råstoffene, såvel de naturlige som de syntetiske, er jo kull og tjærekjemien og alle de moderne fabrikasjonsmetoder, som har brakt den tyske kjemi førsteplassen i verdens rangliste. Hertil hører for eksempel å utvinne kvelstoff av luften.

Det var denne opfinnelse som reddet Tyskland i verdenskrigen, da det var avskåret fra import av salpeter. For det er frem for alt salpeter som sprengstoffkjemikeren har bruk for ved surstoff-kvelstoff-forbindelsen. Først ved hjelp av denne var han i stand til å tilsette kjemikaliene med surstoff. En eksplosjon er nemlig i grunnen intet annet enn en forbrenning som foregår med en utenkelig hastighet. Til forbrenning hører imidlertid surstoff, og store mengder av surstoff blir tilført sprengstoffene i form av salpeter. Dette surstoff er årsaken til den uhyre hurtige forbrenning og spaltning, til den øieblikkelige forvandlig av den kompakte masse til gassarter som virker over et stort område og derved utøver en veldig dynamisk virkning. Når et legeme med ett slag forvandles fra kompakt til gassformig tilstand, når dets molekyler blir spaltet ved makt og dets tilstand derved undergår en plutselig forandring, så utløses der energier, som det ikke er tale om å stanse.

Dette er hemmeligheten ved sprengstoffet. Vi vet i dag at de mest moderne sprengstoffer besitter detonasjonshastigheter på 8000 meter i sekundet. Detonasjonsbølgen tilbakelegger åtte kilometer i et eneste sekund — når den ikke støter på noen hindring. Det som står i veien for den blir knust til atomer.

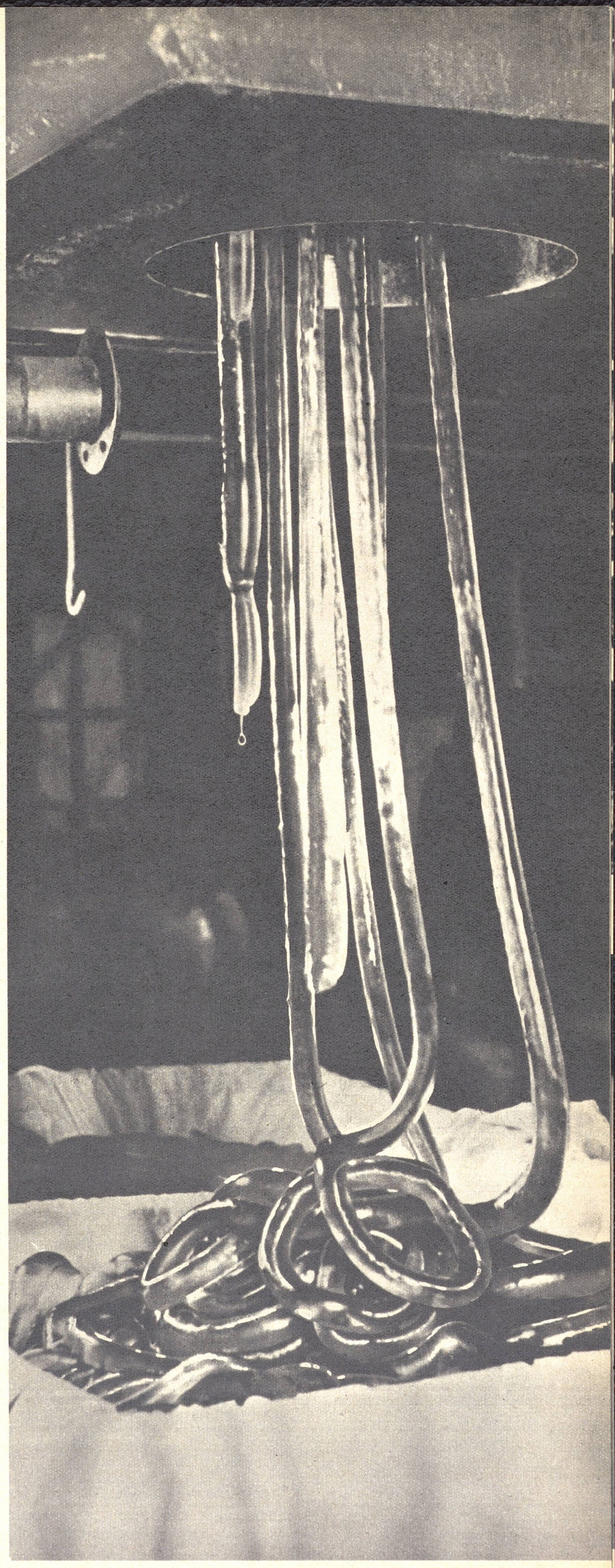

. . . glassaktige slanger med døden i sig

Denne gummilignende masse blir så skåret op i bestemte lengder og så . . . →

. . . ophengt til tørk akkurat som makaroni

Dette rørpulver — som altså ikke lenger har noe til felles med det opprinnelige pulver i den virkelige pulve form — ligger i dagevis, forskjellige slag endog i mange ← *uker, til tørring i særlige kamre*

Når *Lavendel* blomstrer

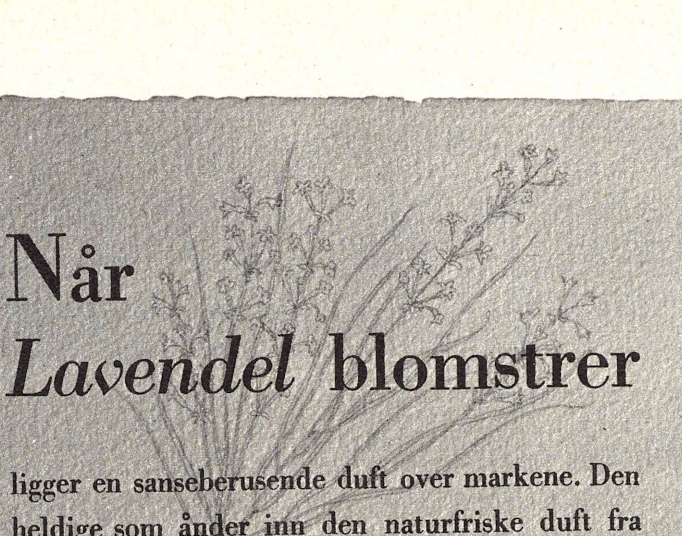
ligger en sanseberusende duft over markene. Den heldige som ånder inn den naturfriske duft fra de tusener av levende blomster, føler da riktig det spesielle ved Lavendel det kraftige det krydrete!

Denne typiske lavendelduft hos de levende, friske blomster har Mouson efterlignet naturekte i den herlige duftkomposisjon

Mouson Lavendel

„med postvognen"

Forfrisk Dem med den naturlignende Mouson Lavendel, når De er varm efter sport, lek eller dans — styrk Dem dermed, når De er trett, kvikk Dem op ved den, når De ikke føler Dem helt vel.

Denne duft av den livsfriske Mouson Lavendel „med postvognen" blir særlig satt pris på av kjennere. Den er sportslig, fremragende, bitterkrydret og allikevel mild.

LEGG MERKE TIL VAREMERKET "MED POSTVOGNEN"

Drivstoff, som er godt blandet

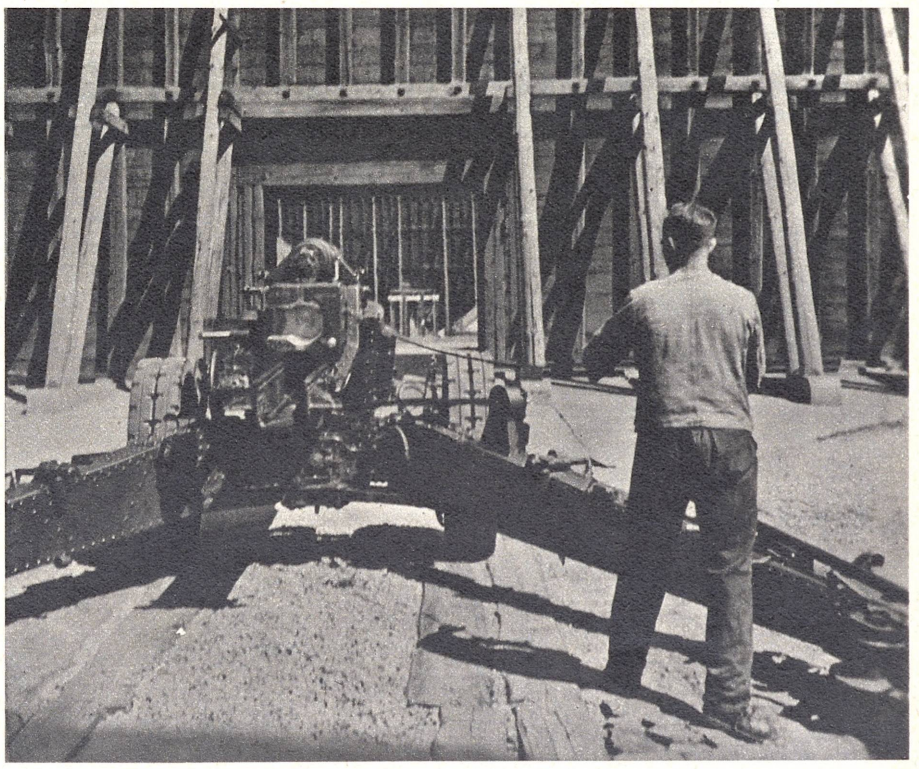
Den ladning som driver kulen ut av løpet er sammensatt av innhulede pulverstenger. Fagmannen kaller disse eksplosive stoffer for drivstoffer, i motsetning til de sprengstoffer som brukes til ladning av granater. For å opnå den størst mulige ensartethet av disse drivstoffer, så blir rørpulveret, som er av forskjellig lengde og tykkelse, godt blandet

Den moderne sprengstoffindustri er ennå ikke særlig gammel. Den er egentlig først blitt skapt i de siste årtier av det forrige århundre, men har siden gjort kolossale fremskritt. Dette gjelder frem for alt med hensyn til den menneskelige beherskelse selv av de mest „brisante" eksplosive stoffer. Kjemien er for eksempel nå i stand til å fremstille slike grubesprengstoffer, at eksplosjonsflammen ved sprengning inne i gruben omgir sig med en kappe av ubrennbare gassarter, således at eksplosjoner av grubegass forebygges.

Eller et annet eksempel: I verdenskrigen var de tyske skibsgranater fylt med et „flegmatisert" sprengstoff, som lot dem eksplodere først når de hadde slått igjennem de engelske slagskibs panserkledning. I skibenes indre forårsaket granatene så de værste ødeleggelser. De engelske granater derimot eksploderte allerede idet de traff det tyske skibspanser — altså for tidlig.

Heri består kjemikerens, sprengstoffteknikerens, kunst — han som vi vet altfor lite om og som ikke desto mindre er en av de viktigste menn i rustningsindustrien.

SLUTT

Prøver med forsøksskytevåpen

Der blir uttatt prøver av hver av de forskjellige rørpulversorter. På fabrikkenes skytebaner blir pulveret underkastet ballistiske prøver ved såkalte „blinde" skudd mot en betongbunker, fylt med sand. Drivstoffenes hastighet blir målt med de fineste elektriske apparater

Fortsatt fra side 11

Roosevelts nederlag på Balkan

siktet hans. Men så fortsetter han raskt og sier at han dessverre må føre samtalen — og som han håper en meget alvorlig samtale — inn på noe som synes overordentlig viktig. De synes alle å sette den innenrikspolitiske situasjon i Jugoslavia ut av betraktning. Man nærer frykt for tyskerne i landet. Utviklingen av det kroatiske spørsmål har også gjort et dårlig inntrykk på befolkningen.

Noen ministre motsier utenriksministeren, men de fleste av de tilstedeværende gir ham sin tilslutning. General Simovitsch er simpelthen bestyrtet. Stemningen skulde være dårlig? Man nærer frykt?

Ja, man nærer frykt, hevder nu også en av de andre ministre. Tyskerne hadde dog i hele Europa bare hatt militære seire, og forestillingen om at tyskerne en vakker dag kunde marsjere inn i landet vakte alminnelig bekymring hos den jugoslaviske befolkning. Kroatene betraktet man nesten som en hær i ryggen.

General Simovitsch blir forstemt, hele stemningen blir trykket.

General Simovitsch begynner ennå en gang å tale om Englands og Amerikas beredvillige holdning, men en av ministrene svarer at man ikke kan drive noen propaganda med det i Jugoslavia. Den borgerlige klasse i landet visste utmerket hvordan England hittil hadde latt sine mindre forbundsfeller i stikken.

Nå skjer der noe meget merkelig. General Simovitsch synker hen i apatisk taushet. Han synes å tenke sig nøie om og stirrer på bordplaten. Det ser ut som man nå har berørt et punkt som for generalen selv, uten at han har villet innrømme det, har gitt anledning til bekymringer. Nå synes spøkelser å vise sig for ham. Han trekker pusten dypt, styrter bort til vinduet, river det op og stirrer ut i natten. Så går han tilbake og forlanger at man skal utsette ministerrådet en halv time. Han håper at han efter denne halve times forløp vil kunne gi ministrene en meddelse som vil fjerne alle deres betenkeligheter.

Han styrter ut av værelset. Ministrene blir rådløse tilbake. Men general Simovitsch skynner sig fra konferansesalen inn i sitt arbeidsværelse og derfra ut på gangen. I korridoren kommer en tjener hen til ham og sier et eller annet som generalen ikke hører, fordi han er for sterkt optatt med sine egne tanker.

Men den ivrige tjener springer foran ham og river plutselig døren op til et værelse. Åndsfraværende følger ministerpresidenten ham, enskjønt han i grunnen hadde tenkt sig annetsteds hen. Idet han trer inn i værelset, farer han tilbake. For der står generaler og generalstobsoffiserer, som åpenbart allerede lenge har ventet på ham. Tjenerne har ikke våget — viser det sig nå — å forstyrre ministermøtet.

Innen general Simovitsch riktig får trukket været, omringer offiserene ham ivrig, og general Simovitsch stivner til da han straks merker at disse menn er besjelet av nøiaktig de samme tanker som hans ministre. Hvordan det skal gå, spør generalene ham. Hvor englenderne er, man hadde ikke bruk for hundretusen englendere, sier en, men en halv million. Han, general Simovitsch, var også om morgenen kommet med en antydning om at en annen mektig alliert sto parat til å hjelpe dem Hvordan forholdt det sig med det?

General Simovitsch farer sammen.

„Om en halv time!" roper han. „Ophiss mig ikke, flå mig da ikke! Om en halv time!"

Så skynder han sig ut av værelset, roper ubehersket på tjeneren

Pakt med Sovjet

Han blir stående i korridoren, forsøker å samle sig, røker nervøst og går så — stadig med denne ulyksalige tjener efter sig, som bedyrer at det ikke var hans skyld — en etasje op til husets telefonsentral. I det lille værelse deroppe står der allerede ordonanser i feltuniform og venter. Han jager dem alle ut. Så gir han telefondamen ordre til å skaffe forbindelsen med den jugoslaviske sendemann i Moskva. Det går meget hurtig, for ledningen til Moskva er åpen. Alle telefonforbindelser til utlandet er jo siden statskupet blitt sperret av ham selv.

Ministerpresidenten telefonerer altså nå med Moskva, med den jugoslaviske sendemann i Moskva. Han sitter i et lite rum hvor han er helt alene. Men i virkeligheten er han ikke alene. Værelset har bare tynne vegger, og ved siden av sitter ennå alle mulige folk, offiserer, et par av disses kamerater og noen sivile personer som tjenstlig må opholde sig i ministerpresidentens embedskontorer. Også sentralens telefondamer blir vidne til samtalen — og alt dette bare på grunn av en omstendighet som general Simovitsch har glemt eller ikke tatt sig i vare for: veggene til dette værelse er ytterst tynne.

Den jugoslaviske sendemann i Moskva melder sig meget hurtig. Efter det som general Simovitsch nu roper inn i telefonen — linjen må være meget dårlig, for under hele samtalen skriker generalen så det runger gjennem hele etasjen — må sendemannen i Moskva først ha henvist til at han dog egentlig bør forhandle med utenriksminister Momtschilo Nintschitsch, eftersom det vel er den korrekte tjenstlige vei. Iallfall svarer ministerpresidenten ham:

„Utenriksministeren og jeg er blitt enige om at jeg taler med Dem. Jeg har jo også i de foregående dager talt med Dem. Det fortsetter vi altså foreløbig med. — Hva har sovjetregjeringen svart på vår henvendelse? Er man rede til å avslutte en allianse med oss? Hva har De hittil opnådd?"

General Simovitsch gjentar nu skrikende hver setning som sendemannen ved den annen ende av tråden kommer med.

„De har det inntrykk at man ikke har noen hast i Moskva? Hva sier russerne? Vennskapspakten med Tyskland? Ja, har De da ikke klarlagt alt? Hva vil de? Hva sier De? Ja, men hør nå her! Jeg kan ikke høre hva De sier. De er i begrep med atter å gå til sovjetregjeringen? Hva vil De ha, direktiver? Men i himlens navn, jeg har da alle de foregående dager gitt Dem direktiver. De skal avslutte en allianse med Sovjet! Jeg har da sendt Dem en fullmakt, en plein-pouvoir-fullmakt!"

Derpå:

„Hr. sendemann, gå straks til sovjetregjeringen og avslutt traktaten! Jeg må hå traktaten! De må undertegne med det samme."

General Simovitsch skynder sig ut av værelset, blir stående i korridoren et øieblikk, går så inn i sitt arbeidsværelse, idet han først gir ordre til at man skal kalle på ham straks telefonsamtalen fra Moskva kommer.

„Telefon fra Moskva"

I hele bygningen hersker der nu dyp stillhet. Bare ministrene hvisker ennå i konferansesalen. Generalene sitter tause og stirrer på landkart som henger på veggen i deres værelse. Personalet, som i korridorene for en stor del har hørt ministerpresidentens samtale blir forvirret stående her og der i krokene.

En spøkelsesaktig time hengår. Det er omkring midnatt. Da kommer to, tre tjenere løpende inn i ministerpresidentens værelse. De roper samtidig:

„Telefon fra Moskva!"

General Simovitsch styrter op trappene. Den jugoslaviske sendemann i Moskva er i telefonen. Generalen roper inn i røret:

„De har avsluttet en traktat? Det er storartet, det er vidunderlig! Jeg gratulerer Dem! Jeg takker Dem av fullt hjerte! Hva vil De, lese op traktaten for mig? Det er ikke nødvendig. Bli ved telefonen! Jeg henter en sekretær. De kan diktere henne traktaten."

Han styrter inn i sideværelset og så tar en kvinnelig sekretær stenogrammet fra Moskva.

Ministerpresidenten står ved veggen i værelset og trekker pusten dypt.

Han står der taus til stenogrammet er blitt skrevet rent på maskinen. Så river han bladene ut av hånden på sekretæren, leser flyktig igjennem og styrter over korridoren og inn i det værelse hvor generalene venter. Triumferende vifter han med bladene i hånden og roper til dem:

„Mine herrer, De kan ønske vårt land til lykke, Dem selv og mig! For vi har nettop avsluttet en pakt med Moskva!"

Generalene og offiserene er vilt begeistret. En av dem mottar traktatens ordlyd av ministerpresidenten. De vil lese den senere. Men nå ledsager de ministerpresidenten over korridoren. De roper hurra for ham, de skriker og roper begeistret. Og fulgt av disse menn trer nå ministerpresidenten frem for ministerrådet.

Alle ministrene har allerede reist sig, de har hørt gledeslarmen ute på gangen. Det kan da bare bety noe godt!

Avskriften av traktaten rekker han lykkelig til Momtschilo Nintschitsch som setter sig hen og straks begynner å lese traktaten høit.

Da Momtschilo Nintschitsch slutter, hersker der et lite øieblikk stillhet i rummet. Så roper Momtschilo Nintschitsch, idet han glemmer eller ønsker å glemme enhver strid med general Simovitsch:

„De har gjort helt rett i å avslutte denne traktat general Simovitsch! Alene det faktum at vi har avsluttet en pakt med Sovjetunionen, vil vende hele stemningen i landet til begeistring!"

Fra generalene og offiserene atter et utbrudd av vill chauvinisme, og ministrene slutter sig til dem.

General Simovitsch gir imidlertid hurtig ordre til at man straks skal telegrafere avslutningen av traktaten ut over hele landet, og så går han hurtig till sitt værelse. Der setter han sig og leser for første gang i ro traktaten igjennem. Så sitter han der alene i sitt arbeidsværelse, forlatt og forvirret.

Midt i sin forvirring får han besøk av den amerikanske sendemann i Beograd, mr. Bliss Lane. Denne taler beroligende og opmuntrende ord til general Simovitsch. Tyskerne, sier han, tør nemlig ikke våge å operere militært på Balkan. Den engelske efterretningstjeneste har fått nøie oplysninger om det.

Nettop som han for fjerde gang hadde forsikret ministerpresidenten om dette, innløp meddelelsen fra grensene om at den tyske armé hadde overskredet de jugoslaviske grenser.

Roosevelts nederlag

Slik foregikk det hin natt som brakte serberne tilintetgjørelsen og amerikanerne nederlaget i Jugoslavia.

Tilbake står ennå å berette hvilket inntrykk Tysklands hurtige seier i Jugoslavia har gjort på den egentlige fiende på Balkan, på Roosevelt.

Man kan rolig si at amerikanerne fullt ut har forstått at Roosevelt hadde engasjert sin personlige anseelse på Balkan, og at Roosevelts personlige anseelse på Balkan har lidd et fryktelig nederlag. Man må ikke glemme at det ved hele den amerikanske politikk i Jugoslavia for amerikanerne kom an på å stille USA's hele diplomatiske innflytelse til rådighet for englenderne. Englands synkende diplomatiske anseelse i verden skulde gjenoprettes ved at Roosevelt til gunst for englenderne kastet sin egen og sitt lands anseelse i vektskålen.

Hva Jugoslavia angår, har „New York Times" hatt rett når denne avis før det jugoslaviske sammenbrudd skrev følgende:

„Idet vi uttaler vår ubegrensede beundring for Jugoslavia, skal vi ikke glemme at dets sak er vår, likesom denne krig er vår i samme grad som den er dette lands. Vår Englandshjelpelov var med hensikt innstillet på nettop å fremkalle den art av opposisjon mot Hitler som det jugoslaviske folk nu våger å by ham. Vår sendemann i Beograd har i vårt navn avgitt løfter. Vi har nå med denne lille nasjon på Balkan en traktat som hviler på den gode tro."

„Chicago Journal of Commerce" skrev den 5. april:

„Der kan ikke herske noen tvil om at Jugoslavias motstand overfor Tyskland er blitt opmuntret ved vårt standpunkt. Vi er partnere i en tosidet traktat. Hvis Jugoslavia bekjemper Tyskland, så har vi forpliktelse til å forsyne det med det omfattende materiell som er nevnt i lend-and-lease-loven."

Understatssekretær Sumner Welles i Washington lot følgende offisielle standpukt fra den amerikanske regjerings side i saken angående Jugoslavia telegrafere utover verden:

„I overensstemmelse med bestemmelse i lend-and-lease-loven vil president Roosevelt i De Forente Staters nasjonale forsvars interesse være i stand til å la yte virkningsfull materiell hjelp til alle nasjoner som forsøker å forsvare sin uavhengighet og og ukrenkelighet, og til dem hører nå også Jugoslavia."

Roosevelt telegraferte til jugoslavernes konge:

„Regjering og befolkning i De Forente Stater følger med beundring det jugoslaviske folks modige selvforsvar — dette folk som ennå engang gir et strålende eksempel på sitt tradisjonelle heltemot. Derfor vil De Forente Stater — slik som jeg har tilsikret Deres Majestets regjering det — hurtigst sende enhver mulig materiell hjelp."

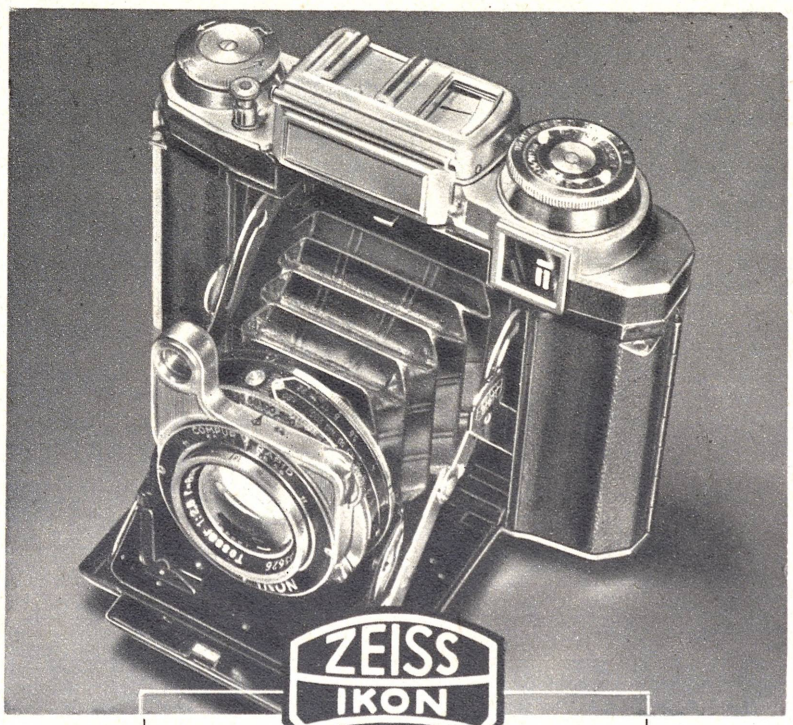
Resultatet

Hva er det nå, efterat Jugoslavia er blitt slått, å si til den amerikanske optreden i dette tilfelle? Det var en sum av overmot, dumhet, bluff og storhetsanvidd hos statsledelsen i USA, som tilintetgjorde den jugoslaviske stat.

Vil der i fremtiden ennå finnes stater som vil lytte til hva herr Roosevelt har å si dem?

Hoderegning på søndag?

Det kan forekomme når en vil fotografere på en søndag uten sol. Da må en „regne i hodet" for å finne den riktige belysningstid. Og da stemmer den mange ganger ikke! — Hvor enkelt er det derimot ikke med SUPER IKONTA II fra Zeiss Ikon: dens innebyggede belysningsmåler viser nøiaktig den nødvendige belysningstid. Den driftssikre optiske kjegleavstandsmåler, som er forenet

SUPER IKONTA

med motivsøkeren til „målesøkeren", garanterer absolutt skarphet og bekvemt arbeide. Videre forhindrer den automatiske film-og lukkersperre alle „uhell" med for meget fremføring av filmen eller at filmtransporten blir glemt. Utførlige og godt illustrerte brosjyrer vil De få hos Deres Zeiss Ikon forhandler. — Generalagentur for Norge: Skarpmoen & Co., Dronningens gate 36, Oslo.

Mesterfotos med disse tre: Zeiss Ikon kamera, Zeiss objektiv, Zeiss Ikon film!

Liden-skapene

En ung kvinne bryter plutselig ut i en voldsom harme, som fordreier hele hennes ansikt. En dyp rynke avtegner sig på pannen, fortvilelse og skuffelse står å lese i de skrekkslagne, vidtåpne øine, hun trekker pusten tungt, da kval og bitterhet synes å tilsnøre strupen . . .

. . . hva er det som er hendt denne kvinne? Hva er det hun ser? Hva er det for et ord som ennå dirrer i henne, som står så grusomt tydelig for henne, at hun tror å kunne gripe det med hendene? Rystet av skinnsykens demon og full av grenseløs hevngjerrighet frembyr hun et bilde som vekker medlidenhet og forferdelse, men allikevel . . .

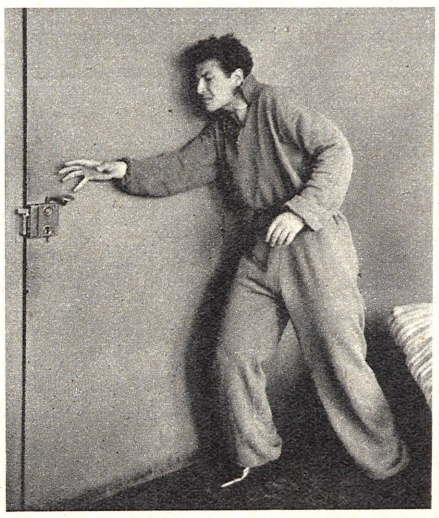
. . . får hun en rungende hånlatter til svar og det er med ubegripelig jubel at hennes ansiktsfordreininger blir forfulgt. De skrålende stemmer slår over i en skingrende diskant. Hva er det for slags mennesker som med hele sitt ungdommelige temperament i den grad hengir sig til slike opskrue-de følelsesutbrudd? De og deres lidenskaper . . .

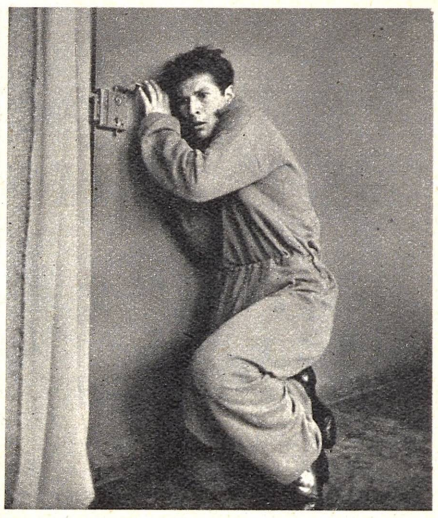

På høiskolen for dramatisk kunst i Ankara: Cowboys rir hjemover! De unge skuespillere arbeider med de enkleste rekvisitter. Der forlanges fantasi av dem, og deres egen skapende evne blir stadig satt på prøve. Her hadde elevene til opgave uten tekst og uten roller å lage en cowboy-scene

En dør er tilstrekkelig til å forestille den utpregede dårlige samvittighet! Alle studentene deltar med liv og sjel i arbeidet, lidenskapene . . .

Foto: Lohse

. . . går på skole!

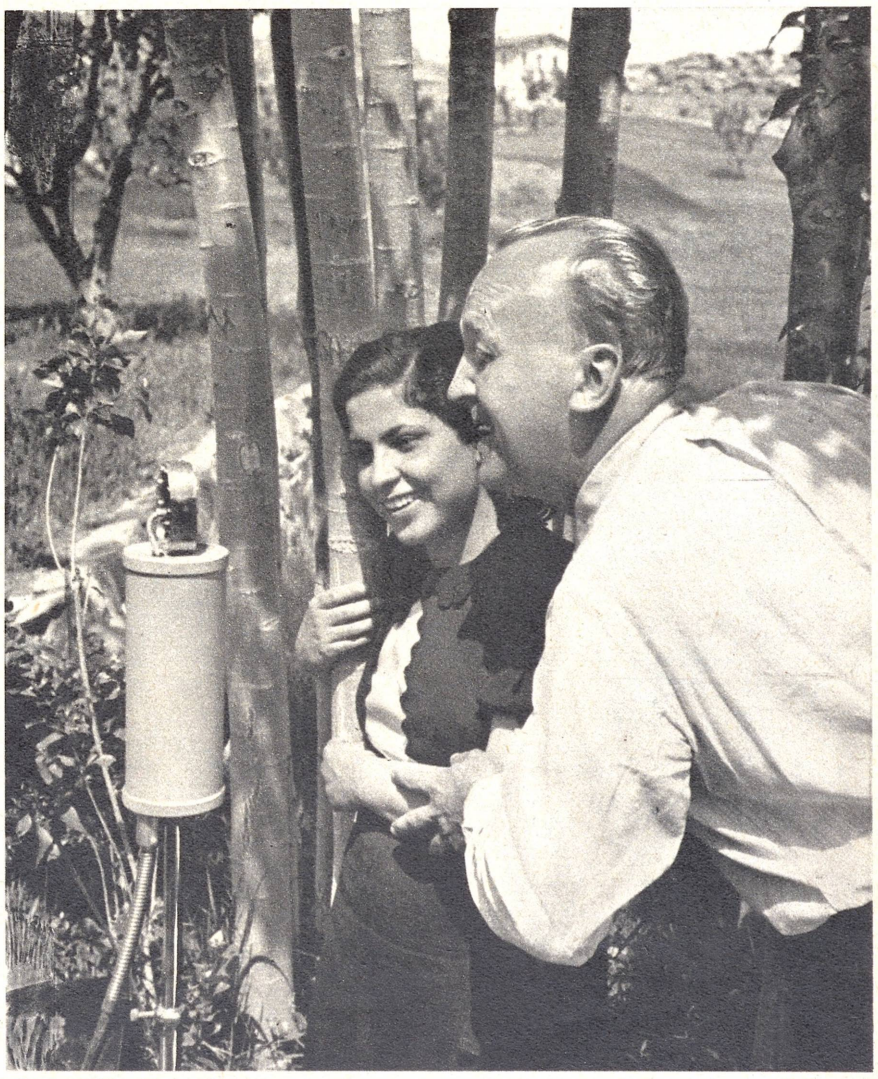
Høiskole for dramatisk kunst i Ankara

Pause! Man beundrer en som står på hendene på brønnkarmen, et plask i vannet — og glemt er Romeo og Julia, cowboys og lidenskapene — de unge mennesker ler og morer sig

Romeo (idet han trekker sverdet): „Dette skal avgjøre det!" En liten biscene full av løssloppenhet efter den riktige prøve: med smertelige grimaser får „Romeo" sin motstander „Tybald" til å le

Også mikrofonfrykten må overvinnes! Skolens moderne ledelse forlegger derfor undervisningen også ut i det fri og læreren lar sine elever synge i mikrofonen der ute. Dette gir en sikker optreden samtidig som det styrker stemmen

Et sted i generalgouvernementet sitter tyske barn i en sal og følger den udødelige og uforstyrrelige Kaspars dumdristige spill. Vil det gå godt med ham denne gangen også? Det ser ut som om ...

... Kaspar allikevel har fått for mange fiender på halsen. Se dig for, Kaspar! Nå har du også djevelen mot dig. Der hever han en mektig hammer over lille Kaspars intetanende hode og — boms!! ...

... suser lille Kaspars iresverd rundt og har en gang for alle slått Gammel-Erik på flukt. Stormende barnejubel hilser den langnesete helt, som takker for applausen med dype bukk. Teppet faller og nå ...

Lille Kaspar gjorde en lang reise

PK. Boeker

... kan barna takke den feltgrå dukketeater-innehaver, som innbød dem til denne kostelige stund. Han forteller gjerne om sin kunsts hemmeligheter og lar også villig sine dukker gå fra hånd til hånd

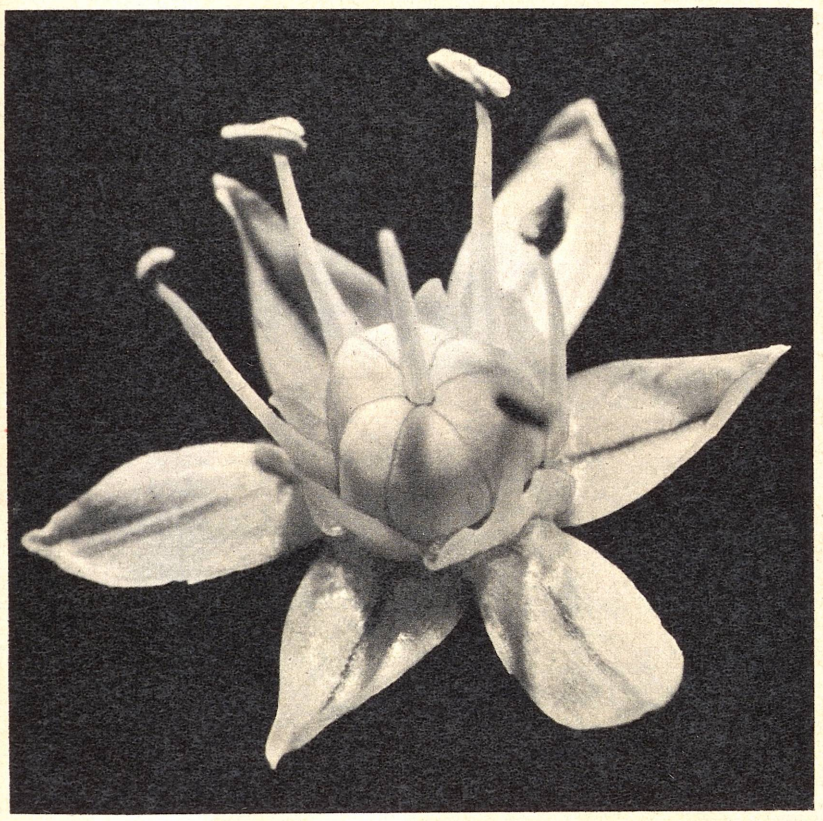
Løk –

simpelthen almindelige løk

Og allikevel skjuler enhver av dem så mangt av interesse. Således er løken ...

Foto: Christiansen

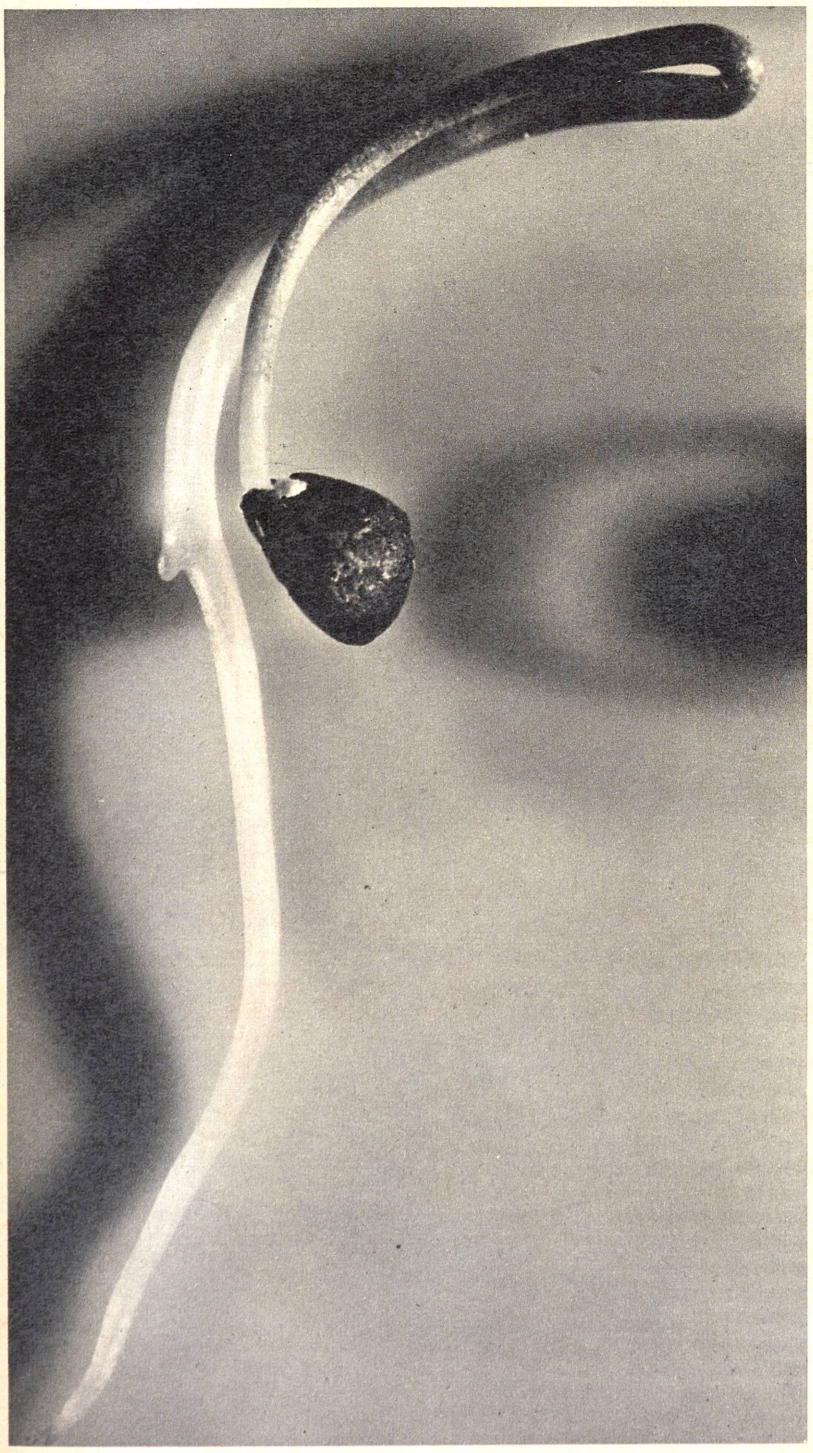
...et levende forrådskammer

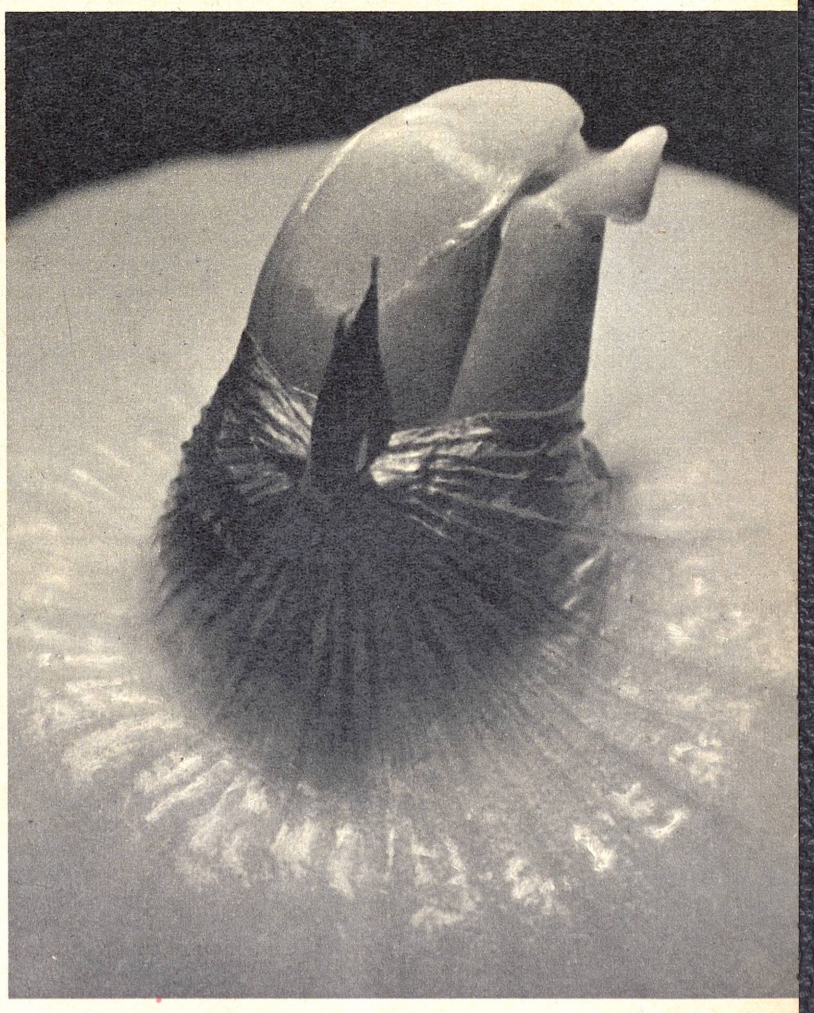
1. En stjerne som det vokser seks løk av. *Selve løkplanten, som ofte feilaktig blir kalt en løkblomst, består i virkeligheten av flere dusin ganske små enkeltblomster, som igjen hver bringer seks frøkorn til modning. Befruktningen finner sted ved forskjellige insekter, som tiltrekkes av de rødlige eller blålige blomsters løkduft*

2. Som små muslinger *ser de spiredyktige frø ut, der blir sådd ved hjelp av vind og regn. En enkelt løkplante inneholder hundrer av slike knappenålstore frøkorn. De overvintrer i sine skall for å spire på ny neste vår*

Til venstre: **3. Et frøkorn går for anker.** *Når det første varme vårregn faller, sveller det tilsynelatende fortørkede frøkorn ut. Det sprekker og spiren trenger frem i lyset. For å kunne trekke de næringsstoffer den trenger for sin videre vekst ut av jorden, senker den en hårtynn rot ned i jorden og kaster dermed så å si anker. Hodet på denne slangeaktige vekst dannes av det oprindelige frøkorn. Fortykkelsen på den hvite del av roten antyder allerede nu den fremtidige løk*

Til høire: **4. Et forrådskammer som fortærer sig selv.** *I det første år danner planten en løk som overvintrer. Den har lagret i sig alt som trenges for den videre vekst — et levende forrådskammer. Dette kommer av at løken oprindelig vokste på den tørre steppen. Neste vår trenger spiren ved „nordpolen" gjennem skallet. Den underjordiske løk strekker sig og vokser ut til en overjordisk plante, som igjen danner blomster hvorav det opstår nye frøkorn. De næringsstoffer som er lagret i løken til dens eget behov, frem for alt de sterkt luktende eteriske oljer, er av stor betydning for stoffvekselen. Derfor spiller løken gjennem århundrer en stor rolle i den menneskelige ernæring*

Siste nytt . . .

En skål for den store Elisabeths ånd

„New York Journal and American" av 18. mars 1941 melder følgende: Avisens medarbeider, miss Inez Robb, forteller i bladets spalter at hun har vært med i en spiritistisk seanse, hvor den for 338 år siden avdøde dronning Elisabeth viste sig. Dronning Elisabeth erklærte i seansen: „Jeg har all grunn til å tro at vårt land blir reddet og at Hitler for alvor forsvinner." I tilslutning til denne enestående setning opfordret den for 338 år siden avdøde dronning alle de tilstedeværende til å støtte Roosevelts program om å understøtte England.

Seansen fant sted i et stort varehus i New York, og det i et rum, hvor veggpanelingen skrev sig fra et velrenommert gammelt engelsk spøkelseshus. Man hadde sendt denne paneling over oseanet for å gjøre det riktig hjemlig for åndene i Amerika. Seansen blev ledet av en dame ved navn Rose Ann Ericson, en ordinert geistlig i den amerikanske spiritistiske kirke. Hele historien blev arrangert av det amerikanske tidsskrift „Scientific american", som hadde satt op femtentusen dollar for en påviselig ånde-tilsynekomst.

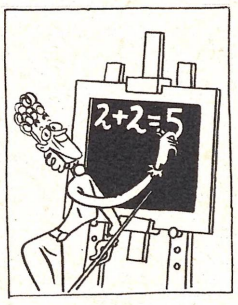
De tilstedeværende var dypt grepet. Oplevelsen i seansen, altså den døde dronnings tilsynekomst og hennes opfordring til å understøtte Roosevelts program, blev telegrafert ut over hele Amerika.

Alt dette forteller frøken Inez Robb i „New-York-Journal and American". Men hun er også samtidig den eneste tilstedeværende person som ikke tror på dronning Elisabeth. Hun skriver nemlig at hun slett ikke hadde merket noe til åndetilsynekomsten. Derimot hadde hun lagt merke til to andre ånder: den ene hadde vært en flaske skotsk, den andre en flaske amerikansk whisky.

Hertil sier „Signal": „Da tar vi også et glass, Inez!"

2 × 2 = 5 — slik lærer barna det i New York

„Signal" har alltid visst at et eller annet ikke kan være helt i orden i mange amerikaneres hode. „Signal" har tenkt lenge over det og hva det kan komme av. Nå endelig er vi kommet på sporet av det gjennem månedstidsskriftet „The American Mercury" fra april 1941. En tidligere overlæge i New Yorks skoleforvaltning beretter følgende i dette tidsskrifts aprilnummer:

Til hans store forfærdelse var en dag flere mødre kommet til ham og hadde indignert fortalt at deres barn hadde en lærerinne som uforstyrret lærte dem at 2 × 2 = 5.

Han undersøkte lærerinnen. Efter å ha snakket lenge frem og tilbake, medga den ulykkelige person at det allikevel kunde være sant at 2 × 2 = 4. Da hun til slutt hadde medgitt det, begynte hun å gråte og spurte anklagende: „Hva vilde De selv ha gjort, hvis noe hemmelighetsfullt vedvarende slo Dem i hodet?"

I „American Mercury" beklager lægen sig over at det ikke lyktes ham å fordrive den stakkars damen fra katetret. Hun lærer barna den dag i dag at 2 × 2 = 5.

Et annet tilfelle: En lærerinne satt — til største fornøielse for sine elever — alltid med hatt og kåpe på frysende inntil veggen i det godt opvarmede klasseværelse. Da lægen snakket med henne, erklærte hun at skoletjeneren vilde bringe henne til døden ved hete om sommeren og kulde om vinteren. Dessuten forsøkte han — for det meste om torsdagene — å forgifte henne med eter.

Overlægen påstår at damen svetter og fryser den dag i dag og fremdeles venter sig eterdøden på torsdagene.

Undersøkelsen av en tredje lærerinne viste at de klagene som var rettet mot henne, også var berettiget. Når hennes elever, som var de yngste på skolen, ikke vilde være snilde, påsto hun at hun hadde en bryter og bare behøvde å skru på den for å få alle barna til å falle døde om.

Overlægen påstår i „American Mercury" at denne damen fremdeles truer barna med bryteren.

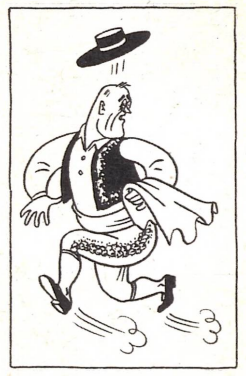
I slutten av sin artikkel påstår overlægen:

„Av de 37 000 lærere og lærerinner som virker i New York, hører minst 1500 hjemme i sinnsykeanstalten, andre 3000 er karakterlig og åndelig uegnet for sitt arbeide. Men de blir ikke pensjonert, fordi forvaltningen ikke vil belaste pensjonskassen. Tusener og atter tusener av barn er derfor dag ut og dag inn utsatt for den fordervelige innflydelse av slike gale eller nervesyke lærere. Det er ikke slik bare i New York, men overalt i De Forente Stater."

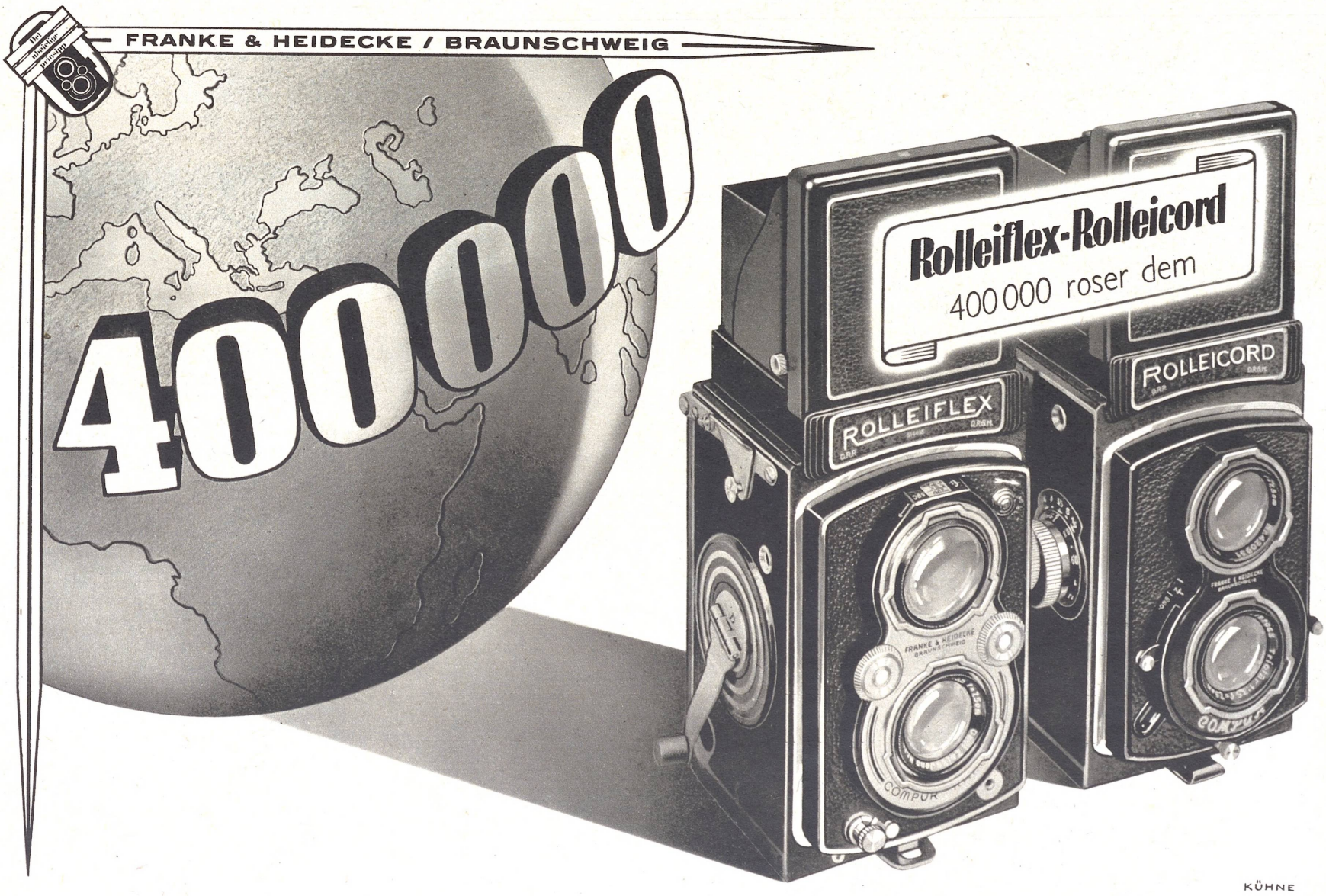
„Signal" mener at mange amerikanske statsmenns sans for virkeligheten er sådan at „American Mercury" burde undersøke om de kanskje skulde ha hatt lærerinner som også har innterpet at 2 × 2 = 5.

Engelsk tyrefektning

„Signal" leser i „Weltwoche", Zürich, av 18. 4. 1941:

Vi sammenlignet allerede for mer enn et år siden på dette sted Polen med hestens rolle i tyrefektningen. Hesten kan naturligvis ikke beseire tyren, men den svekker den dog derved at den stiller sig mot den, og slik bidrar den ved å ofre sig selv til å fremkalle tyrens nederlag.

Denne hestens fortvilede og tragiske rolle har — dels frivillig, dels ufrivillig — efter Polen, Norge, Nederland, Belgia og Frankrike spilt efter tur i den mektige tyrefektning, som denne krigen fremstiller. Den samme rolle spiller nå Jugoslavia og Hellas. England spiller på en måte banderilloens rolle, som må trette ut og ophisse tyren, idet han behendig stikker sine små flagg inn i flankene på den, mens han springer frem og tilbake. Men Amerika vilde gjerne — derover lar dets førende statsmenns taler oss ikke i tvil — spille matadorens rolle i denne tyrefektningen, matadoren driver jo til slutt kården i nakken på den utmattede tyr."

„Signal" har engang vært tilskuer til en tyrefektning i et romansk land. Matadoren optrådte utålelig viktig, gned kården blank med et silketørkle, smilte overbærende og lovet ved sin optreden å drepe tyren straks den viste sig. „Signal" så hvordan tyren tok matadoren på hornene og kastet ham i bakken. Matadoren var alvorlig såret og meget bedrøvet.

Sorte kamerater

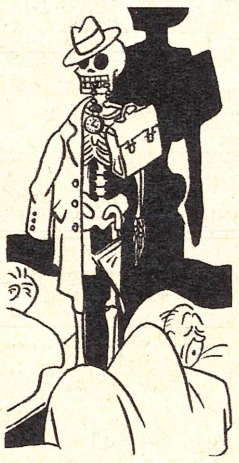
I Paris' „Revue de deux mondes" aprilnummer kan man lese at de USA-representanter fra negerdistriktene av politiske grunner og for å stille deres velgere tilfreds, sørger for at også unge negere blir optatt i hærens offiersskoler, for senere å gjøre offisers-tjeneste i armeen. De unge negeres foresatte og kamerater har nå sorger for hvordan de skal bli kvitt disse farvede gentlemen. I „Revue des deux mondes" står følgende:

„— således er man kommet på den ide å opmuntre dem til å driver særlig vågsom sport. I dette har man hatt stort hell. Den siste negerkadett i forrige år har nå i en fotballkamp brukket benet så stygt at han måtte gå ut av tjenesten."

De hvite kamerater har sikkert til avskjed sunget for sin sorte venn sangen: Carry me back to my old Virginia!, og er derpå lettet vendt hjem fra jernbanestasjonen. President Roosevelt vil nok misunne sine unge undersåtter. Han kan ikke løse negerproblemet for USA. med en song; men såsnart han har skapt orden i Europa, vil han kanskje også få tid til å se sitt eget land litt efter i sømmene.

Londons billigste luftvernskvarter — i Panoptikum

Ifølge „Gøteborgs Handels- och Sjøfartstidning" av 3. april har lord Horder i London holdt en tale, hvorav man kan slutte noe meget merkverdig:

Da det tyske luftvåbens gjengjeldelsesangrep over London begynte, fryktet de engelske sunnhetsautoriteter for utbrudd av epidemier, fordi befolkningen i Londons arbeiderkvarterer i månedsvis måtte tilbringe nettene i undergrunnsbanen under forferdelige tilstander som spottet all hygiene.

Men det utbrøt ikke bare noen epidemi, men ifølge statistikken bedret sågar den arbeidende befolknings sunnhetstilstand sig. Lord Horder sluttet derav at dette beskyttelsesrum allikevel var sunnere enn disse ulykkeliges vanlige hjem. Det blev dessuten for slike underjordiske tilfluktsrum betalte „leie"; det billigste kvarter: en soveplass i et av Panoptikums redselskammer under kong Karl den 1.s bilde, hvor han bærer sitt avhuggede hode under armen, koster ukentlig toogenhalv shilling.

Den ærverdige lord har rett; et Panoptikum som er anvist til å leve av publikums adgangspenger, kan slett ikke være så elendig utstyrt som Londons fattigkvarterer. Og da disse beklagelsesverdige hjemløse bare har sitt nakne legeme å forsvare, er en halshugget konges naboskap allikevel mer utholdelig enn de nakne sjakter uten enhver hygiene i Londons undergrunnsbane.

Kort og godt / *Anekdoter fra hele verden*

Grei regning

Zimmermann, den berømte tyske læge på Fredrik den stores tid blev en dag kalt til en pasient som hadde fått et stort fiskeben i halsen. Pasienten var nesten blitt kvalt og var ynkverdig å se til. Med et dyktig inngrep fjernet imidlertig Zimmermann fiskebenet. Efter den vellykte operasjon spurte pasienten om prisen. Hvorpå Zimmermann svarte: „Gi mig halvparten av den sum som De vilde ha budt mig dersom De ennå hadde hatt fiskebenet i halsen!"

Nøiaktig angitt tidspunkt

Den hollandske dirigent Willem Mengelberg fikk engang besøk av en meget rik ung mann som vilde forsøke sig som komponist.

Mengelberg hørte tålmodig på et pianostykke av den unge mann og sa så til slutt:

„Jeg kan bare si Dem én ting, min herre, dette verk vil man spille når de store mestres verker for lengst er glemt."

„Mener De virkelig?" ropte den unge mann henrykt.

„Ganske sikkert — men heller ikke én dag før!" fullførte Mengelberg sin dom.

En god innvending

Under sitt ophold i Roma følte dronning Kristina av Sverige sig sterkt tiltrukket av en statue av den store billedhugger Bernini som fremstillet „Sannheten".

En kardinal bemerket med lett ironi: „De beundrer sannheten, Majestet — det er ikke alle konger som gjør det."

„De kan ha rett i det," svarte dronningen, „men De må huske på at ikke alle sannheter er av marmor."

Galant tid

En prinsesse av Bourbon gikk i skumringen op trinnene til Versaillesslottet. En lakei som forvekslet henne med sin venninne, knep henne på et sted som ikke behøver å betegnes nærmere. Prinsessen vendte sig indignert om — og lakeien blev veldig forskrekket.

„Madame", sa han fortvilet, „hvis Deres hjerte også er så hårdt, er jeg fortapt!"

Den like så galante som kvikke bemerkning reddet ham fra straff.

På anmodning sender vi Dem gjerne gratis og uforbindtlig den interessante og farvetrykte bok „Der Kampf gegen den Schmerz" fra Togalwerk Lugano (Sveits) eller fra Togalwerk München 8.

Hvem kjenner ikke den?

Bien Maja!

Forfatteren av „Bien Maja", Waldemar Bonsels, ved sitt skrivebord. *Han bor i Syd-Tyskland, ved Starnbergersjøen. Hans eventyrbok „Bien Maja" er blitt en verdenssuksess. Den opnådde et oplag på 800000 eksemplarer og blev oversatt til 25 språk*

Foto: Baumann

Det vidunderlige eventyr fra dyreverdenen „Bien Maja og hennes oplevelser" hører til de vakreste og mest fantastiske fortellinger som finnes. I hele Europa, i den nye verden, i Asia, ja, endog i Afrika — overalt blir disse fortellinger lest av barna, som sitter der med feberglødende kinner — og der finnes vel neppe noen voksne som ikke kjenner denne boken, eller som i det minste ikke har hørt om bien Majas eventyr! Den lille Maja, som i begynnelsen av sitt liv blir betjent av „Kassandra", en eldre bidame, er en ytterst munter og nysgjerrig skapning. Hennes trang til å lære verden å kjenne får henne til allerede på den første utflukt å fly langt, langt bort fra den hjemlige bikube. Lykksalig nyter hun blomsterduft og vellukt, honningsaft og solskinn og gjør de mest ophissende bekjentskaper med insektverdenen. Den dovne gullbasse „Peppi" er en godmodig herre, og rørende er den tapre tordivel Kurt, som redder Maja ut av snaren til en ondskapsfull edderkopp.

Boken er dertil full av dypsindig, filosofisk humor. Særlig humoristisk er den måten hvorpå menneskene skildres ut fra insektenes synsvinkel. Maja stifter engang bekjentskap med en frekk flue. Og denne fluen „Pukk" snakker med utrolig ringeakt om menneskene. Den påstår for fullt alvor at jorden beherskes av fluene, og at fluene overhodet er de viktigste skapninger. Og da bien betviler det, utbryter fluen indignert: „Tell bare engang menneskene og fluene i en stue, og De vil bli forbauset over resultatet!" Så forklarer den også den lille Maja hvad et speil er. Den sier: „Når man kryper på speilet, kan man se sin egen buk. Når menneskene står foran speilet, fingrer de omkring i håret eller river sig i skjegget. Når de er alene, smiler de inn i speilet, men hvis det er noen andre i værelset, setter de op alvorlige ansikter!" Maja oplever også nattens under og ser en alvedans. Hennes høflighet hjelper henne gjennem verden, men hennes uerfarenhet fører henne op i mangt

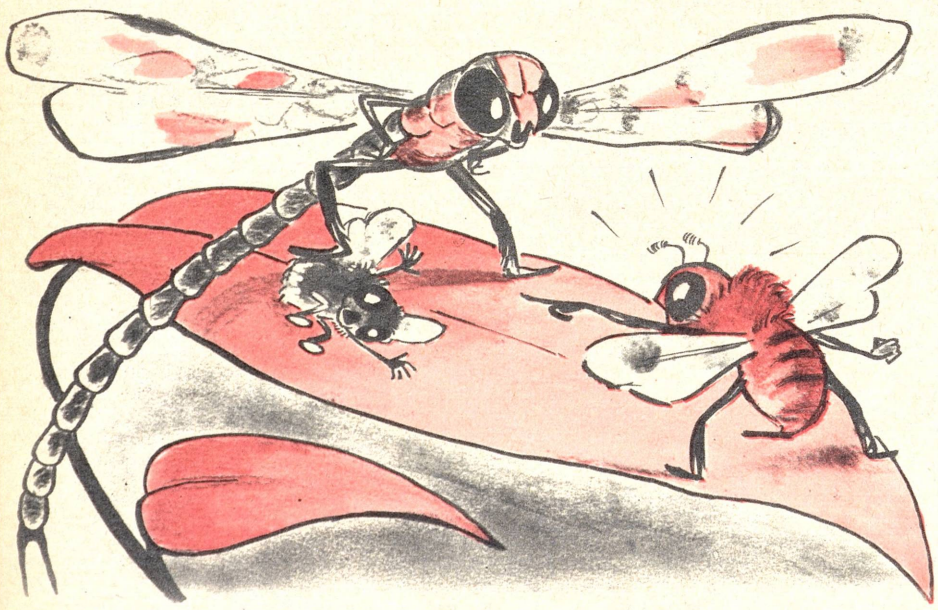

Tegninger: v. Malachowski

Et av bien „Majas" mest spennende eventyr: fanget i hvepseborgen! *Bien Maja blev overfalt av en av de farlige røvere, som så gjerne forfølger biene. Men da hun var så ung og velnært, slepte hvepsen henne som god hvepsesoldat med sig levende, for å bringe hvepsedronningen en spesiell lekkerbisken. I borgen kom bien Maja foreløbig i et fangehull — men derfra kunde hun lytte til hvepsenes krigsråd. Det blev snakket om et overfall på hennes folk i biebyen ved slottsparken! Om natten lyktes det imidlertid den fortvilede Maja å flykte. I sin dødsangst søkte hun å finne veien hjem, og endelig kommer hun så frem til biebyen, som hun ikke hadde sett på så lenge. Vokterne kjenner henne ikke mer, men hun vet beskjed om sitt folks løsen, og i største ophisselse ber hun om straks å bli ført til dronningen. Hele biefolket skjelver av angst, da hun beretter om hvepsenes mordplan. I siste øieblikk fordeler dronningen sine soldater — da bruser den fryktelige motstander allerede frem. Efter forbitrede kamper seirer biene. Den lille Maja blir nu dronningens minister og blir høit aktet og elsket av hele biefolket*

Et møte med øienstikkeren „Schnukk". *Den lille verdensfremmede Maja blir fryktelig forarget over at øienstikkeren nettop har spist op en tordivel! Men øienstikkeren forteller henne så om verdens gang*

et ubehagelig eventyr — som hun alltid klarer sig igjennem med modig hjerte. Men hun motstår også fristelser og er opvakt nok til å gjennemskue mange ting. Der er for eksempel en forfengelig marihøne med det vakre navn „Alois Syvpunkt", som innbiller sig å være dikter. Den fremsier sine dikt for henne, hun hører rolig på den, ryster bare på hodet og flyr videre. Overalt hvor hun kommer hen i den mystiske verden iblant gress og blomster øver livet en magisk virkning på henne. Og da hun først blir fanget av hvepsene og det utkjempes en fryktelig kamp mellem dem og biene, er spenningen på høidepunktet. Da det så til slutt ender godt, puster leseren uvilkårlig befriet og lykkelig — for den lille, tapre bien Maja har helt fra begynnelsen av summet sig inn i hans hjerte.

Selger Tyskland sine kunstskatter til U.S.A.?

Nei!

. . . **Rembrandts „Mannen med den gylne hjelm".** *Også dette vidunderlige eksempel på Rembrandts mesterlige behandling av lyse og mørke farvekontraster opgis å være sendt til USA for å selges*

En løgnaktig påstand blir gjendrevet. *Det engelske tidsskrift „Illustrated London News" fremkom den 22. februar 1941 med den påstand, at den tyske regjering, ved siden av mange andre berømte mesterverk, også skal ha solgt 14 av de prektigste bilder av Berlins malerisamling til Amerika for å få midler til krigens fortsatte finansering. Tidsskriftet inneholder fotos av disse bilder, heriblant Filippe Lippis berømte maleri „Jomfru Marias tilbedelse" fra Kaiser Friedrich museet i Berlin. Dette bilde så vel som de 13 andre malerier blev forevist fagfolk og representanter for den innen- og utenlandske presse; likeså . . .*

Vermeers „Piken med perlehalsbåndet" *er også blant de avbildede og spesielt nevnte kunstverk som angivelig er blitt solgt til U. S. A. Generaldirektøren for statens museer, herr Kümmel, erklærte overfor sine gjester: Det er selvfølgelig ingen her som har tenkt å selge disse herlige malerier. Vi er tvert imot lykkelige over å ha dem her i vår besittelse"*

Domenico Venezianos „Portrett av en ung kvinne" *blir for en kort stund hentet frem av sitt bombesikre opbevaringssted. Generaldirektør Kümmel viser det frem til de besøkende og bemerker: „I 1897 erhvervet vi dette bilde fra engelsk privateie. Man trodde den gang at det var et av Piero delle Francescas verker"* Fotos: Atlantic-Boesig

Signal nr. 11, 2. årgang, 1. Juninummer 1941. Utkommer hver 14 dag Chefredaktør: Harald Lechenperg, Chefredaktørens stedfortreder Hugo Mösslang Forlag og trykning: Deutscher Verlag, Berlin SW 68 Kochstraße 22-26 All rett forbeholdes All rights reserved Entered as second-class matter at the Postoffice of New York, N. Y. / Printed in Germany

Dine bilder blir bedre

med eksponeringsmåleren **Lixtus**

FREMSTILLES AV: **GOSSEN** ERLANGEN

Fabrikk for elektriske presisjonsmålerapparater

mavometer, asymmeter og andre original-konstruksjoner.

Slutten på et eventyr. England ved Olymp

Foto: PK. Scheerer